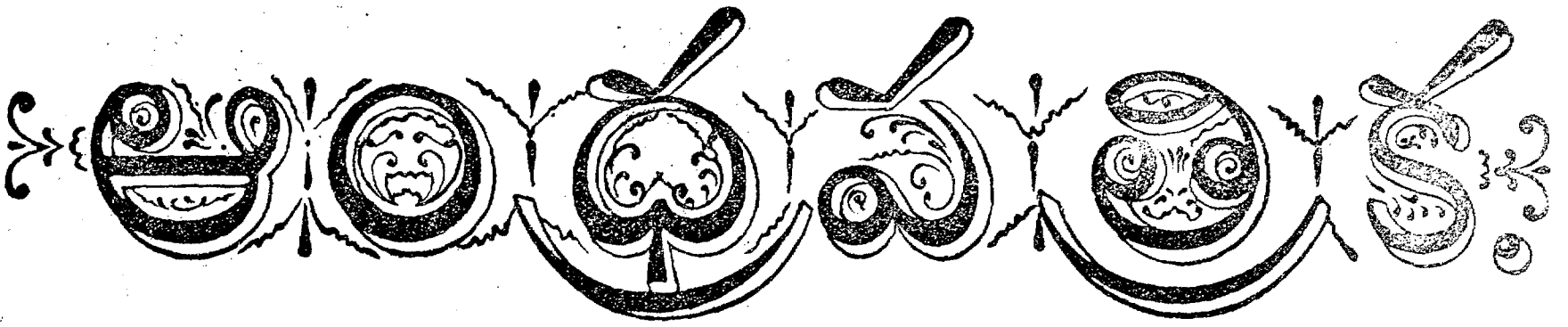

Register No. M. 1118. చందా సం 1-కి రూ. 24-0-0. విడి పత్రిక 1-కి 0-1-6.

31234

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭
Vol 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 15-వ తేది గురువారము

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర శ్రావణమాస శుక్ల ఏకాదశి

సంచిక ౧౧౪
No 114

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేట, మద్రాసు
తే
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, భోర్లు, బొంబాయి.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్, లిమిటెడ్

కలీల్ భవనము, అర్మీనియన్ పీస్, మద్రాసు.
8-7-1928 తేది నుండి బ్యాంకు పని ప్రారంభింపబడినది
వాటాల జాబితా ప్రస్తుతము ప్రారంభించబడినది
అనుమతిబొందిన మూలధనము రూ 25,00,000
వాటా 1 కి రూ 100 లు వంతున 25,000 వాటాలుగా
విభజింపబడి, యివ్వబడుచున్నది.
వాటాలు మొత్తము ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లించబడవలెను.
దరఖాస్తుతో రూ 10, అలాటమెంటు చేయబడినప్పుడు రూ 10
అలాటమెంటు చేయబడిన తేదికి తరువాత దఫా 1 కి రూ 10 లు చొప్పున
3 దఫాలు చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్య 2 నెలల వ్యవధియుండును.
ప్రాప్తికై, దరఖాస్తు ఫారములు
బ్యాంకు రిజిస్టర్డ్ కార్యాలయమునందు దొరకును
భారతదేశమందంతటను ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా
వారి కార్యాలయములం దెచ్చుటనైనను దొరకును.

రాజమోహన హేరాములు

శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలహూనె

తలనొప్పి, మాడుపుట్టు, చుండ
అకాలముగా వెంట్రుకలు పుంకుట
శిరోవేడిమి మొదలగువాటిని నివరించుచి
మెదడుకు చల్లదనమును, బుద్ధి
మును, కలిగించి వెంట్రుకలును
పరిచి వృద్ధినించుచును.
1 నీసా రు 1. 8 నీసాలు రు 2-10-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి.సి.సి.ఆంధ్రకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి, (నెల్లూరు జిల్లా.)

ఆంధ్రదేశమున కతిపరిచితులగు నైద్యరాజ ద్వైభావ్యం వెంకటేశ్వర్లుగారిచే ప్రత్యేక శ్రద్ధతో శాస్త్రీయముగ సిద్ధపరుపబడిన
అయిదురవ్వేదీయకాష్టభాగములు

విలువగలవి, గుణవత్తరమైనవి ఆంధ్రదేశమంతటను సర్వోత్తమముగ విజయముగాంచుచున్నవి కేటాలగునను ప్రాయము.

అయిదురవ్వేదనిలయము

చింతలూరు, ఆలమూరుపోట్ల, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

ఆటంక పరచుట

మానసిక, శరీర సంబంధ క్షతులు ఆటంకపరచుచున్న వారిపై

కామశాస్త్రమును

పరిచు

ఇది ఆరోగ్యము, సంపద, అభివృద్ధి వగైరాలకు కారి
యగును.ఇనాముగా తపాలాఖర్చు తక్కువ పంపబడును. దయచేసి
ఒకకార్డును ఈ దిగువ విలాసమునను ప్రాయము.

ఆటంకనిగ్రహ ఛార్జీ, 250 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

తెలుగు కావ్యాదర్శము రు. ౧-౦-౦
(సంస్కృతములో) దండిమహాకవి వ్రాసిన కావ్యా
దర్శ మనుఅలంకారశాస్త్రగ్రంథమునకు సరియ
గు తెలుగు. విద్యార్థుల కత్యంతోపయోగకరము.
దైవబలము (భక్తిప్రధానపద్యకావ్యము) ,, ౦-౪-౦
జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి (స్కాందము) ,, ౦-౪-౦
సగుణోపాసన, నిర్గుణోపాసన (లోనివి) ,, ౦-౪-౦
ఇట్లు వ్రాయవలెను:—
అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
ఆంధ్రగోర్రాణివిద్యాలయము, కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

Artificial NEO-DIAMOND

POST BOX 33
TRADE MARK
నీమకె మలమునకు సరియైనది సవరం
బరహూరుతో కట్టబడి నది కమలము కా రెట్
4 మొద 10 రూ వరకు,
ఆడయిమెండుకో, 425 సాకారుమేటు, చుదరాసు
ఉత్తరములు ఇంగ్లీషునందే వ్రాయవలెను

ఆయుర్వేదావధ రత్నా కరము

(ద్వితీయ ముద్రణము)

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6 4

ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు 1 (95) దాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

సంతాననిరోధము

గుణదోషవిచారణ

(Birth Control)

ఇది యొక ఆపూర్వగ్రంథము. ఆంధ్రపత్రిక, సమదర్శిని, స్వరాజ్య, జ్యోతి, కాంగ్రెస్ పత్రికల మెప్పును బొందినది. కొలదిప్రతులే గలవు. ఆశాభంగము గాకుండా వెంటనే కొనుడు. ప్రతివారము తప్పక చదివి తీరవలెను. వలయునారు అర్థ రూపాయి ఖరీదుగల పాస్టేజ్ స్టాంపులను బంపుడు.

జరుగుమిల్లి సాంబశివరావు, బి. ఏ.

88, ఆక్బరునా హెబుపేట, బ్రిష్టి కేసు, మద్రాసు.

ప్రకటన

‘బాలవ్యాకరణ గుప్తాక్షరకాశిక’

100 పుటలు.

వెల 5-0-0

శ్రీమన్మహాపాధ్యాయ

బ్రలి కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము

ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యానము. తెనుగుభాష నభ్యసించగోరువారికిని విద్యాక పరీక్షకుఁ జూపు విద్యార్థులకును నిది నత్యంతోపయోగము. ఈద్వితీయ ముద్రణముందనేక విశేషాంశములు చేర్చబడియున్నవి. గ్రంథము కొరవారు త్వరపడుదు.

విలాసము:—

కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. యిడి.

అసిపైంటు టీవరు, బోర్డు హైస్కూలు, కొత్తూరు.

TRACTOR SAW MILLS

Tel. Address

Hunsur

"Tractor"

(Mysore State)

స్వదేశి టేకుమానుచే చేయబడిన ఎడ్లబండిచక్రములకు కావలసిన

ఆకులు & అందుకు

సంబంధించినవి

మైసూరు సంస్థానమునకు చేరిన హున్సూరు నందుట్రాక్టరుయంత్రాలయమువద్ద గల గొప్పస్తాకు మిక్కిలి చౌకగా విక్రయించబడును:—

ఈదిగువ జిల్లాలలో కమిషను పద్ధతిపైన బ్రహ్మటకు పూర్తిగా భాగ్యతవహించునట్టి నిలుద్రవైన ఏజెంట్లు కావలెను.

కృష్ణా, నెల్లూరు, గుంటూరు,

కర్నూలు, బెల్లూరి, అనంతపురం,

కడప, చిత్తూరు, చెంగల్పట్టు.

సరభాస్తులు ఈ దిగువవిలాసమునకు సంపుకొనవలెను.

మేనేజరు, ట్రాక్టర్ సామిల్సు హున్సూరు, (మైసూరు సంస్థానము.

Manager,

THE TRACTOR SAW MILLS,

Hunsur, Mysore State

‘మోనో ఏక్షన్’

అను ఏక పాత్రాభినయ చౌచా ప్రదర్శనములు శ్రీయుత డి. వి. ఎల్. నరసింహారావుగారు (గుడివాడ) మా బ్రహ్మపురమునకు వచ్చి, యిచ్చటనున్న స్వల్పకాలములో మా అందరి కోరికపై బరంపురమునందును, ఆయా ప్రాంతములను యితరమిత్రుల కోరికపై ఛత్రపురం, టెక్కలి, శ్రీకాకుళం, నరసన్నపేట, పార్వతీపురం, మొదలైన అనేక యితరస్థలములలోను “మోనో ఏక్షన్” అను పేర నేకపాత్రాభినయ చౌచా ప్రదర్శనముల నిచ్చియున్నారు. ఇట్టి ప్రదర్శనములు అంగ్లాది యితరభాషలలో కలవుగాని మన తెలుగులో నింతవరకు యెవ్వరును ప్రత్యేకకృషి చేసినట్లు గాన్పించదు. కావున వీరు తమంతట తాము యీ నూతన ప్రయత్నమును కల్పించుకొని జయప్రదముగా నిర్వహించుచున్నారు. భారతములోని శ్రీకృష్ణ రాయబారమును, వీరబాబ్బిలిలోని విజయరామరాజు ఆలోచనా రంగమును, బాహుకుని విరహతాప, వియోగదుఃఖములను, చాణక్యని భయంకర ప్రతిహింసా భావోన్మాదమును రామదాసు బండిఖానా రంగమును వీరు పరమాద్భుతముగా నటించుచున్నారు. ఈ ప్రదర్శనములు కేవలము ధనాశేషే గాక, అచ్చటచ్చటి మిత్రుల కోరికపైనే ప్రదర్శించుచు, వాటి ఆదాయములనుండి, అయాచోట్ల ప్రజాహిత కార్యములకే యొసంగుచున్నారు. బరంపురంలోని ఆంధ్ర మహిళాసమాజమునకును, రేడియో కల్బునకును, శ్రీకాకుళంలో ఆంధ్రనాటక కళాపరిషత్తునకును, మరొకచోట్ల మరొకచోట్ల ప్రతిష్ఠాపనములకును, విద్యానిధులకును, అన్నదానములకును వీరి ప్రదర్శనములవల్ల సహాయమును చేయుచున్నారు. ఇట్టి ప్రాంతములయందలి యెల్లరి ప్రజలకును పాత్రులైన నరసింహారావుగారి ప్రదర్శనముల నిచ్చుటకై కొద్దిదినములలో రాజమహేంద్రవరమునకును, నెల్లూరునకును, గుంటూరునకును వెళ్లుచున్నారు. ఈతరుణమును బుచ్చుకొని ఎవరైన తమ స్థానిక ధర్మ కార్యములకును సదుద్యమములకును సహాయము కొరుదురేని వారీయ సిద్ధముగా నున్నారు. కావున నాయాప్రాంతము లీసందర్శనను శ్రీయుత నరసింహారావుగారి యీ ప్రయత్నము పట్ల గౌరవాదరణముల జూపి, వారి సుచితరీతి ప్రోత్సహించెదరు గాక యని కోరుచున్నాను.

న్యాయపతి నారాయణమూర్తి

బరంపురం.

ఆప్తనుయోధము

10 వేలనైన్యము నాదిరుఖానుగారి

సోదరులు ప్రోగుచేసిరి

పెనుపూరు, ఆగస్టు 18:—నాదిరుఖానుగారి సోదరులగు సర్దారు హనుమంతుఖానుగారు జలాలాబాదులో మొహమాండు తెగలోనివారిని 10 వేలమందిని పటాలమునకై ప్రోగుచేసిరి. సర్దారు హనుమంతుఖానుగారు ఖుగియానీ నాయకులగు మాలిక్ కాంయస్ ఖుగియానీగారిని మంచిమాట చేసికొనిరి.

నాదిరుఖానుగారు మకాముచేసియున్న అలీఖేలువద్దకు 2 వేలమంది జానీఖేలు మంగుళు తెగవారువచ్చిరి. ఈ మంగుళు తెగవారితో చేతులుకలిపి తమ పక్షమున పోరాడవలసినదిగా జాతీ తెగవారిని నాదిరుఖానుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. లోగారు కొండ కనుమలను ముట్టడించుటకు ముందు గార్దాజా కోట ముట్టడించుటకై నాదిరుఖానుగారు యత్నించుచున్నారు. నాదిరుఖానుగారి సోదరులగు హనుమంతుఖానుగారు ఖుగియానీల పటాలమును 2 వేలమంది నైన్యములు గలదిగా నుండి టాజీనుకు నడిపించుకొనివచ్చిరి.

మహమ్మదు ఆలంగారు జలాలాబాదులో విడిచియున్నారు.

షిన్వారీ తెగవారి ప్రతినిధులు కొందరు సంధిసమాధాన యత్నముల గూర్చి యోచించుటకై నాదిరుఖానుగారి వద్దకు మహమ్మదు ఆప్తులుగారి నాయకత్వమున రాయబారవర్తము నొకటి పంపిరి. (అ. ప్రె.)

WANTED.

A Madras qualified Midwife for the Rural Dispensary at Vidavalur on a monthly salary of Rs. 25/- per mensem.

M. SITARAMA REDDY,

President.

ప్రాసెసరు

రాధాకృష్ణన్ గారి కేసు

20 వేల రూపాయల నష్టపరిహారము కోరబడెను

కలకత్తా, ఆగస్టు 18:—యదునాథ సింహాయను నాతడు మిరటు కళాశాలలో తత్వశాస్త్ర పండితులుగా నున్నారు. ఈయన 1922 సం॥ రములో “హైందవ మూసకీ శాస్త్రము, విషయపరిజ్ఞానము” అను నొక పెద్ద వ్యాసమును రచించియుండిరి. ఈ వ్యాసమునకు ప్రేమచంద్ర రాయచందుగారి బహుమానముగూడ గ్రంథకర్త కొంగుబడెను.

మిరటు కాలేజీ మాగజైను పత్రికలో సదరు వ్యాసములోని భాగములు ప్రచురింపబడెను.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయములోని ప్రాసెసరు రాధాకృష్ణనుగారు “శంకర రామానుజుల మతానుసారము హిందూ వేదాంతము” అను గ్రంథము యొక్క రెండవభాగము ప్రచురించిరి. ఈ గ్రంథములో యెదునాథసింహాగారి వ్యాసములోని అనేక భాగములు ఉన్నవి యున్నట్లుగా ఉదహరింపబడెను. కాని, సదరు పేరాలు యెదునాథసింహాగారి వాస్తవముండి యుదాహరించినట్లుగా రాధాకృష్ణనుగారు తమగ్రంథములో పేర్కొనియుండ లేదు. ఇందువల్ల యెదునాథసింహాగారు నష్టపరిహారముగా 20 వేల రూపాయలను కోరుచు రాధాకృష్ణనుగారిచే రచింపబడిన గ్రంథముల ప్రతులను యిప్పించవలయునని కోరుచు, అమ్మిన ప్రతుల యొక్క విలువను మదరాసులోని రాధాకృష్ణనుగారిపై కలకత్తా హైకోర్టులో వ్యాజ్యము దాఖలుచేసిరి. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా జూటుమిల్లు నష్టము

37 మిల్లులు ఆగిపోయినవి-2 లక్షలమంది

సమ్మెలో నున్నారు

కలకత్తా, ఆగస్టు 18:—విశ్వోరియా మిల్లులకును, టెవిన్సి పారామిల్లులకును, నైహాటీమిల్లులకును, హలకుంచండ్ మిల్లులకును సమ్మె వ్యాపించినది. బాంగ్లూమిల్లులోను బాలియామిల్లులోను పనివాండ్లు కలవరము నందుచున్నారు. బెంగాలుజూటు కర్కర్కు యూనియను కార్మికుల ధర్మియ గుకాళీకు మారనే ను గారును, సహాయ కార్మికుల మణిముఖిగారును అరెస్టుచేయబడిరి. బామినమిద విడుదల చేయబడిరి.

సమాధానయత్నములమాట అబద్ధము

ప్రభావతీదేవిగారితో కలిసికొని మాట్లాడగా ఆమె యిట్లుచెప్పెను:— సమాధానయత్నములు జరుగుచున్నమాట అబద్ధము. మిల్లుయజమాను లట్టి ఆలోచనల చేయుచున్నట్లు వదంతులను పుట్టించుచున్నారు. వారు నాతో సంప్రదిం చుటకై నా కా హావ్యసము పంపలేదు.

ఆహ్వానము లేనియెడల నేను పోవునది లేదు. ఇప్పుడు 37 మిల్లులు ఆగిపోయినవి. 2 లక్షలమంది సమ్మెలో చేరియున్నారు.

పనివాండ్లు కోరెడి కోర్కెలు ముఖ్యమైనవి 4 కలవు. అవే వనగా—(1) సమ్మెదినముల జీతము యియ్యవలెను. (2) అందరికిని దామాషాయీని జీతముల యభివృద్ధి (3) పనివాండ్లకు కమిషను లేట్లు లేనియెడల ఏర్పాటు చేయవలెను. (4) పనివాండ్ల యితర కష్టనిష్ఠుల ములను గూర్చి విచారణ చేయుటకై ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేయవలెను. నేటి ఉదయం 10-30 గంటలకు హుకుంచండ్ జూటుమిల్లులో పనివాండ్లుగూడ సమ్మెచేసిరి.

సమ్మెదారులందరు తిరిగి పనిలో చేరినయెడల అరెస్టు చేయబడిన కార్మిక నాయకులను విడుదలచేయవలసినదిగా గవర్నమెంటువారిని మిల్లుయజమానులు కోరెదరట!

సమాధానము

మిల్లుయజమానుల సంఘమున కధ్యక్షులైన రెయిడ్లగారు యిట్లు తెలియజేయుచున్నారు.

ఇప్పుడు సమ్మెలు జరిగియుండిన మిల్లులలోని పనివాండ్లకు వారమునకు 60 గంటల పొప్పున పనిచేయుటవల్ల హెచ్చుగా రావలసిన గంటలకాలముతాలాకు జీతము లెక్కకట్టి యిచ్చుటకును, సమ్మెచేసినవారిని దండించకుండుటకును, బెదరింపకుండుటకును సదరు మిల్లుయజమానులు అంగీకరించిరి.

(శ్రీ ప్రెసు)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

(స్వయంవిలేఖరి)

చామర్ల కోటలో నాయకుల ప్రబోధము

గొప్ప బహిరంగసభ

కాకినాడ, ఆగ 18:—నిన్న రాత్రి 9 గంటలకు కాకినాడనుండి డాక్టరు వేదాంతం వెంకట కృష్ణయ్యగారు, శ్రీమతి వే. కమలాదేవిగారు, డాక్టరు వుప్పలూరి గోపాలకృష్ణగారు, శ్రీయుతులు సేటకంటి శ్రీనివాస కోనేట్రావుగారు, బి.ఎ.బి.ఎల్ బులుసు వెంకటసుబ్బారావుగారు, బి.ఎ.బి.ఎల్. పారుపూడి సత్యనారాయణగారు చామర్ల కోట వెళ్లిరి. ఆక్కడ బళ్ల మాల్కెట్టులో గొప్ప బహిరంగసభ సమావేశమై నాయకుల కేంద్రమూచయమైనది. వీరందర సభలో కూర్చుండిన పదవ పౌరుషాడి సత్యనారాయణగారు సభాధ్యక్షులుగా నుండి సభ ప్రారంభించిరి.

డాక్టరు వుప్పలూరి గోపాలకృష్ణగారు ప్రభుత్వమున నుపన్యసించుచు కాంగ్రెసుయొక్క చరిత్రను ప్రస్తుత సహాయ నిరాకరణోద్యమమును తెలిపి స్వదేశీవ్రతమునందు, దీక్షవహించవలసిన దనియు, మనవాళ్లు తీసిన నూలు ఆనూలుతో తయారైన బట్టలు కట్టుకొనుట మన ముఖ్యధర్మ మనియు, ఇట్లు చేసినవాడే స్వరాజ్యము కన్నులకట్టిన ట్టుండుటయు బ్రిటిష్ వారు రాజీకవచ్చి లొంగుటయు గల్గననియు, కాంగ్రెసుయొక్క బలమును చేకూర్చుటకు అందరును సభ్యులు కావలసిన దనియు హెచ్చరించిరి. లాహోరు రాజకీయ ఖైదీలను యితర ఖైదీలను ప్రభుత్వమువారు పెట్టుచున్న నిర్బంధములు తెలుపబడెను. వారియెడల సానుభూతిని చూపించుట యనగా మిరందరును కాంగ్రెసులో చేరుట, స్వదేశీ ఖద్దరుబట్ట కట్టు ఈరెండు పనులును ముఖ్యముగా జరుగవలెను.

శ్రీ కోనేటిరావుగారు పిమ్మట ఉపన్యసించుచు ప్రస్తుతము చేయవలసిన పనులు గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు చేయడమే కావలసి యున్నదనియు, అట్లు చేసినట్లయితే జైలులోనున్న బులుసు సాంబమూర్తిగారును మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారును యీ మొదలైన వారందరును బయటకు రాగట్టుటకు కాంగ్రెసుబలము చేకూరుటకు కొనుట సాధనమునని హెచ్చరించిరి.

శ్రీ బులుసు సుబ్బారావుగారు కాంగ్రెసుయొక్క బలమనగా నేమో, కాంగ్రెసులో సభ్యులుగా చేరుట యెందులకో వివరముగా చర్చించి చెప్పిరి. బ్రిటిష్ వారు గ్రామీణులకు మొదలగునీ ఇంగ్లండులో మంత్రివరకును సోపానములకు పెట్టుకొని రాజ్యయంత్రమును నడిపించుచున్నారో అదేరీతిగ మనము స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకును యంత విస్తీర్ణముగల దేశములో సాధనయంత్ర ముండవలెను గావున కాంగ్రెసుసంస్థపై ఆ కాంగ్రెసు చెప్పినరీతిగా దేశమంతయు చేయుటకు అఖిల భారత కాంగ్రెసుసంఘము, దానిక్రింద రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము, దానిక్రింద జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము, దానిక్రింద తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము, దానిక్రింద గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘము యీమొస్తరగ అంతములుపెట్టి పనిని జరిపింప యేర్పాటైనది. ఈ యేర్పాటు కొనసాగుటకు కాంగ్రెసు చెప్పినట్లు చేయుటయే. ఆ చేసినప్పుడే వికమత్యము బలము. అందులకే స్వరాజ్యసంపాదనము చేయుచున్న కాంగ్రెసు సంఘములో అందరును చేరవలసినదని కోరుచున్నాము అని ప్రబోధముచేసిరి.

శ్రీమతి కమలాదేవిగారును డాక్టరు కృష్ణయ్యగారును కాలాతీతముగలచేత మరెయ్యక సభలో మాట్లాడెదమనిరి.

శ్రీ పారుపూడి సత్యనారాయణగారు సభ ముగించుచు నిట్లు చెప్పిరి. ఉపన్యాసకు లింతవరకు విశేషము తెలియజేసినది కాంగ్రెసులో చేరమనియు ఖద్దరు కట్టుమనియు, ఇకే దేశ బోనినా రందరును యిప్పుడు చేయవలసినది. ఇంతకంటె గొప్పత్యాగమేమియు చేయుమనలేదు. ప్రాణములర్పించుమనలేదు. యుద్ధములో చావుమనలేదు. హింసాకార్యమేమియు చేయమనలేదు. 360 కోట్లకు అనగా ఒక్కయేడాదికి, దేశము మంచిప్రభుత్వముగల్గి సౌఖ్యపడేటందులకు పనిచేయుచున్న కాంగ్రెసు సంఘములో నాలుగు అక్షాబిచ్చి సభ్యులుకావలసినదన్నారు. ఇదే మిగుల చేసేత్యాగము. మనయువకులును పెద్దలును గొందరు జైళ్లకువెళ్లి అనేకకష్టములకు లోనై ప్రభుత్వ ద్యోగీయులచే దెబ్బలు తిని చీకటికొట్టులో ఉండి స్వామి కుమారానందుగారు లోగడ యీవ్రాళ్లో సభలో చెప్పినట్లు పోలీసువారు మాత్రము త్రాగిందబోయినను అట్టి కష్టములకును

పాలయి చివరకు దేశమునకు ప్రాణములను విడచిరి. పాగొము లింకను విడువక జైళ్లలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకై తపస్సు చేయుచున్నారు. సంసారము లక్కరలేక, తమ దేశక్షేమమునకై ప్రాణము లర్పించిన వీరులను ప్రాణములు విడువబోవుచున్న మహాదేశభక్తులను ఒక్కసారి మనస్సునకు తెచ్చుకొనండి. అది త్యాగము. ఆత్యాగమునకు సంసిద్ధులైనవా రెవరో వారంతట వారు వచ్చుచుందురు. కాని మిత్యాగమేమి, దేశస్వాతంత్ర్యమునకై పడరాని యిడుములు పడుచున్న వారికి మిరందరును అభిమానము గలిగియున్నట్లు, స్వరాజ్యసంపాదన సిద్ధాంతమును నీవును అంగీకరించుచున్నట్లు సంతకముతో తెలియబరచి ఒకపావలా యిచ్చినట్లయితే నీ యథాశక్తి త్యాగమును చూపిన వాడగుదువు.

ఈ సంవత్సరాంతములోపల బ్రిటిష్ వారు రాజీకవచ్చి స్వపరిపాలనమున కంగీకరింపక బోయినచో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యసిద్ధాంతమును అనువదించి దౌర్జన్యరాహిత్య పద్ధతిని యుద్ధము సాగించెదనని గాంధీమహాత్ముడు చెప్పెను. ఆయన తపశ్శక్తిని ధారవోసి సంపాదించెద నన్నప్పుడు, ఆయన కాంగ్రెసు ద్వారా యిచ్చుచున్న ఆదేశములను తక్షణమే అమలులో పెట్టకపోవుట మనతప్పు అగును. గాంధీమహాత్ముడే గాదు. జయిలులోనున్న వారే గాదు. ఇంకను ఎందరెందరో తపస్సు చేయుచున్నారు. వారందరునుగూడ మహాతపస్సులో నున్నట్లు కొందరు తెలుపుచున్నారు. ఆయన జన్మదినమును జరిపినందులకు అది యొక సాత్త్వికమపెట్టి శ్రీ మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారిని శిక్షించిరి. ఇట్టి శిక్షపాలుచేసినవారిని అల్లూరి శ్రీరామరాజుగారు అభినందించుచున్నట్లును, ఆయన గొప్ప తపస్సుచేయుచున్నట్లు లోకమునకు తెలియబరచవలసినదనియు ఆ తపశులము భావికాలమే వైపుగలదనియు యీసంగతులు గల అచ్చు ఇంగ్లీషు ఉత్తరములు వచ్చుచున్నవి. కాని ఆయుత్తరము నెవరుపంపిరో యీసంగతులేమియు తెలియవు. అల్లూరి శ్రీరామరాజుగారు మహాద్యుత్పత్తి అని అందరికి తెలిసినదే. ఆయన తపస్సులోనుండి తనదేశమునకై తనవిధిని నెరవేర్చుచున్నాడని మాత్రమే సంతోషించెదము. ఆయన ఉన్నాడో లేదో ఆప్రసక్తి మనకక్కరలేదు. దేశభక్తులనేకులు వివిధరీతిగా తమ విధ్యుత్కర్మములు నెరవేర్చుచుందురు. ప్రభుత్వము యొక్క క్రూరకర్మలు దుండగములు చూచి యితరదేశముల వారి పనస్సులు కరిగి మానకోటి సౌఖ్యమే గురిగాగలవారు యీ దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడవచ్చును. కాని ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు అందరకును ప్రధానసంస్థ. ఆసంస్థద్వారా గాంధీ మహాత్ముడు నాయకత్వమువహించి యుద్ధమును సాగిస్తానంటున్నాడు. ఆయనకు యీ చామర్ల కోటవారందరును తోడ్పడమందురా లేదా? ఆయన, ఆకాంగ్రెసు చేయవలసినకి మీకు ఆమోదమా లేదా? మీకందరకును యిట్లుమే అయితే యిచెంత మహాద్యుగ్యమున్నట్లయితే రేపటినుండి సభ్యులుగాచేరండి. ఈ గ్రామములో గొందరు పెద్దలుపిన్నులచేరయున్నారు. ఇప్పటికి సుమారు 100 మందిచేరిరి. కాని యీ గ్రామము పట్టణమువంటి గ్రామము. 16,000 జనాభాగలిగినది. ఇందులో మైనర్లను మినహించగా తక్కిన స్త్రీలు పురుషులు కాంగ్రెసులో చేరవలసినదే. తప్పక అందరును చేరుమరని నమ్ముచున్నాను.

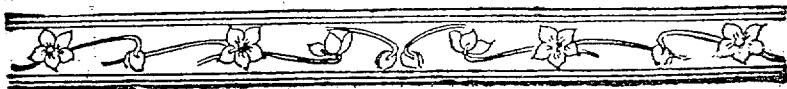
ఉపన్యాస మైనపిదప ఈ క్రిందిరీతినములను సభ వారి యెదుట పెట్టి అందరి యామోదమును పొందెను.

(1) రాజకీయ ఖైదీల ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధముపాల్పేసి ప్రాణములు పోవునంతటి క్రూరకర్మముల కొట్టుటయు క్రిమినలు ఖైదీలు మాదిరిగా చూచుచుండుటయు మిక్కిలి అధర్మమనియు ఆన్యాయమనియు యీ సభా రభిప్రాయపడుచు ప్రభుత్వమువారి చర్యలను ఖండించుచున్నారు.

(2) బహుశాంతముగా ధైర్యముతో ప్రభుత్వమువారు ప్రసాదించిన 2½ సం॥ల కఠినవరకము శిక్షనవలించుటకు శ్రీమద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారిని అభినందించుచు ప్రభుత్వమువారి రిప్రెషెంటేషనలీని యీసభవారు నిరసించుచున్నారు.

శ్రీ అశక్తి రామజోగారావుగారు, శ్రీ ఆప్పల వెంకట్రావుగారు వచ్చిన యుపన్యాసకులకు వందనార్పణగావించిరి.

సభ రాత్రి 11 గంటలకు అత్యుత్సాహముగా ముగిసెను.

ఎరాస్మిక్ సబ్బులోనున్న సాగనేమనగా ప్రతిదినమును దానిని వాడుచున్నచో చర్మమునకు శాశ్వతమగు మేలు కలుగును. అతిఅందమైన దీని గుచ్ఛమునకు వ్యాధ్యాపు వ్యసాకుమార్మమును పరిమళమునుగూడ కలవు.

PEERLESS
ERASMIC
The Dainty SOAP

ERASMIC PERFUMERS - LONDON

రామభక్త శిరోమణి గోస్వామి తులసీదాసు జీవితచరిత్ర

బత్తుల లక్ష్మీకాంతం

కవిచరిత్రము:—ఆంధ్రలోకము పరమభక్తగ్రంథాన్ని డాక్టర్ రామభక్త శిరోమణి గోస్వామి తులసీదాసు మహాశయిని ఆంధ్రలో రచింపఁబడిన ఆంధ్ర నాటకమునకు నెట్టి గౌరవాదరణ భావములతో జూచుచున్నారో యట్లే హిందీభాషాభాషీయులగు సుత్ర హిందూదేశీయులు రామభక్తగ్రంథాన్ని శ్రీమాన్ తులసీదాసు మహాశయిని రచింపఁబడిన యుత్సాహగ్రంథముగా గౌరవాదరణలతో జూచుచున్నారు. ఈ కవిచరిత్ర మానస మనగ్రంథము నిరూపణల వారలయొక్క పర్వకాల మొదలుకొని రాజాధిరాజులు నివసించు పండ్రిశాలానిర్మితములగు దివ్యమందిరముల వరకును అలంకరించుచున్నది. ఈ కవిపుంగవుడు కేవలము భక్తిరసము సులికించు మృదుమధురతైలి నిరసించుటయే కాక తన సమయమునందలి హైందవాభియోక్తి సభ్యత ఆచారములనుగూర్చియు, ఆకాలమందు బాలించు మహమ్మదీయుల పరిపాలనా పద్ధతులనుగూర్చియు తన గ్రంథములందు తేటతెల్లమగు నట్లు పాతకుల కరుకపరచెను. ప్రజభాషా కవులలో నీతని స్థానము సర్వప్రథమము. ఈతని కవిగుణలకు కవిసామ్రాట్, విభిలకావ్య మరకజ్ఞ రామభక్త శిరోమణి మొదలగు పిరుద నామములతో సంబంధించి ప్రజలు తమ కీ కవిప్రసరనియెడ గల గౌరవాదరణల వెల్లడిపుత్తురు.

జన్మాదికములగుర్చిన విషయములు

ఈ కవిజీవితము డెప్పుడు జన్మించినదియు, నెచ్చట జన్మించినదియు నిర్ణయించి చెప్పటకు దగు ప్రమాణములు నేటివరకు గానవచ్చుటలేదు. ఈ కవిప్రసరండు తన జన్మాదిక వృత్తాంతమును గూర్చి తన రచనలయందెక్కడను బేర్కొనినట్లు కాన్పించదు. ఈతనిగూర్చి వ్రాయుటలో దగునాధారములు లేకపోవుటచేసి పలువురు పలుమార్గములు ద్రోశుచున్నారు. విమర్శకులు వివిధరీతుల విమర్శించుచున్నారు. కాని, నరకాధారములు లభించువరకు బహుజనాభిప్రాయము బట్టి యీతని జన్మాదికవృత్తాంతమును స్థిరపరచుట యుచితము నగును.

తులసీదాసు తన జన్మాదికములగుర్చి యెచ్చటను బేర్కొనియుండనప్పటికిని తనరామచరిత్ర మానసప్రారంభంబున నాత్ర యొకచోట:—

“సంవత్సరహంసా ఇకతీసా! కకాకధాహరిపద ధరసీసా!

హంసా హంసార మధుమాసా! ఆవధపురీయహి చరిత్రప్రకాసా॥

అని వ్రాసినాడు. వైనుదహరింపబడిన పద్యమున 1631 సంవత్సరమున బుధమాస నవమి హంసారమున అవధపురిలో హంసామహర్షి మొక్క రామచరిత్ర మానస మనగ్రంథమును ప్రకాశింపఁజేయునన్నానని” కవి తానువ్రాసినకతమున దానిపై నాధారపడి యించుమించుమించుగా కవియొక్క జన్మసమయమును గూర్చి పేర్కొన వీలుబడుచున్నది. తులసీదాసు పెరిగి పెద్దవాడైన పిదప వివాహితుడై భార్యగూడె సుఖమున కొన్ని సంవత్సరములు కాపురముచేసి తనభార్యయం దొకపుత్రునిబడసి పిదప కారణంతరములచే విరంగియై కొన్ని సంవత్సరములు దేశాటనమునన్ని యనదపురికి జేరుకొని రామాయణమును ప్రారంభించునాటి కాలనికి రమారమి నలువడెండ్లుండియుండును. దాని నిబట్టి యతడు (1631-40-1591) 1591 విక్రమాప్రాంతమున జన్మించియుండునని తేలుచున్నది. 1591 విక్రమాయనగా క్రీ. శ. 1534 యగును.

ఈతని జన్మకాలము నిర్ణయించినపిదప జన్మస్థానము నిర్ణయించెదము. ఈతని జన్మస్థానమునుగూర్చి వ్రాయుటలోగూడ పలువురు పలుపాకడల పోవుచున్నారు. గ్రియర్సన్ దొరగారు తులసీదాసు సంయుక్తప్రాంతములలో బాదాజిల్లాలోని రాజపురమును గ్రామమున జన్మించియుండునని యభిప్రాయపడుచున్నారు. కొందఱు రాజపురమున నీకవి తనగృహమును నిర్మించిన నిర్మించియుండుననిగాని యదిమాత్ర మాతని జన్మస్థానముకాదని యెంచుచున్నారు. మఱి కొందరు హస్తినాపురమీ కవిపుంగవుని జన్మస్థానమని చెప్పుచున్నారు. ఇక కొందరు హాజీపురమని చెప్పుచున్నారు. కాని సంయుక్తప్రాంతమున బాదాజిల్లాలోని రాజపురమింక జన్మస్థానమును విషయము బహుజనాభిప్రాయము. కాన మనమిట్లు చెప్పుకొనవచ్చును.

ఈకవిపుంగవుడు క్రీస్తువెనుక 1534 సంవత్సర ప్రాంతమున సంయుక్తప్రాంతము నందలి బాదాజిల్లాలోని రాజపురమున జననమొందెను. ఈతని తల్లి పేరు హులసీ, తండ్రి ఆత్మారాముడు. ఈతనిది పరాశరగోత్రము. ఈతడు బ్రాహ్మణుడని మాత్రమే చెప్పగలము కాని యేకాక్షుకుజెందిన బ్రాహ్మణుడో నిర్ణయించి చెప్పజాలము. వీలనన కొందరితడు కన్యాకుబ్జ బ్రాహ్మణుడనియు, కొందరు దువౌళాక్షుకుజెందిన వాడనియు, మఱి కొందరు సర్వరియా బ్రాహ్మణుడనియు బలవిధములుగ నభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈతడు మూలనక్షత్రప్రారంభమున జననమొందుటచేసి యీతడు పుట్టినతోడనే జననీ జనకులను ఎడబాయవలసిన వాడాయెను. మూలనక్షత్రప్రారంభంబున పుట్టినపుత్రుడు పితృహతకుడౌననియు నట్టి యపాయముండి తొలగించుకొనవలయు ననిన నూతనముగ ఉద్భవించిన పుత్రుని త్యజించవలయుననియు నాదినములలో నొకవాడుకలదు. దాని ననుసరించి యాత్మారాముడును పాపాణ్యుడయ్యెడ తులసీదాసును విడిచివేసెను. అంత గాలనేతుల దన్నుకొనుచు విలపించుచున్న యాశిశువు నామూర్తమున బోవుచున్న యొక సాధువు మాచి కరుణించి యాశిశువును దనచెంబ గొనిపోయి పెంచుచువచ్చెను. ఆ శిశువునకు తులసీదాసున పేరు నాసాధుమూర్తియై యిడెను. తులసీదాసాసాధుమూర్తియెడ నమ్రభావమున, వినయవిధేయతలను గల్గి కుళ్లు పక్షపు విడియచందురు రీతిని దినదినాభివృద్ధిని గాంచి పెరిగి పెద్దవాడాయెను. ఆగురువుయొద్దనే విద్య నభ్యసించెను. యుక్తవయస్సు వచ్చువరకు ఆ సాధుపుంగవునియొక్క పాపణమునందే పెరిగి పిదప నాతనియొద్ద నెలవు పుచ్చుకొని తులసీదాసు తన గృహంబునకు మడిగిపోయెను.

వివాహోదయగుర్చిన వృత్తాంతము

అట్లు గృహంబునకు మరలినచి్చి దినబంధు పాకర్ అను వానియొక్క కుమార్తెను వివాహమాడెను. ఆమె నామము రత్నావళి. రత్నావళియొక్క గురూప లావణ్యాదులయందు ముగ్ధుడై తులసీదా సామెను నొక్క ట్టామెనును విడువ నొల్లకుండెను. ఎల్లసమయములందును నామె సమీపముననే యుండి కాలము గడుపుచుండెను. రత్నావళియే యీతనికి సర్వస్వముగ బోవసాగెను. అట్లు కొన్ని దినములు గడచినపిదప నాదంపతు లిరువురియొక్క పవిత్ర ప్రేమయు పుత్రరూపమున ఫలించెను. తమ పవిత్రప్రేమ యిట్లు ఫలించుటగాంచి యీ భార్య భర్త లిరువురును చాల సంతసించిరి. ఉద్భవించిన పుత్రునికి తారక యనునామమిడిరి, కాని పాపమా దంపతులయొక్క దౌర్భాగ్య వశంబున ఆ తారక చాలకాలము నీవించిక విన్నతనమునందే మరణించెను. తులసీదాసు తన ప్రాణతుల్యుడగు పుత్రుని యొక్క వియోగమును సహింపజాలక సంసారసుఖములయందు విరక్తి జనించ విరంగియై గృహంబును, భార్యయను రత్నావళిని విడచిపోయె నని కొందరందురు. కాని మఱి కొందరు తులసీదాసు యొక్క వైరాగ్యమునకు గారణము పుత్రి వియోగము కాదనియు భార్యయను రత్నావళియొక్క పితృపదేహి యీతనివై రాగ్యమునకు గారణమనియు నందురు. పోనిండు. కారణమేదియైనను కానిండు. కాని యీతడు విరంగియాల మాత్రము నిశ్చయము.

గృహమును విడిచినపిదప వృత్తాంతము

గృహమును భార్యను త్యజించి తులసీదాసు తిన్నగ తన తొల్లిటిసాధువును నరహరిదాసు యొద్దకుబోయెను. అతనితో గూడ కొన్ని సంవత్సరములు ఉత్తరభారతదేశమునంతటను దిరిగెను. ఆసంచారసమయముననే యీతడు భారతవర్షమునందు నివసించు అర్హసమాజముయొక్క నాటకసభ్యత్వము, వివిధప్రాంతములలో నివసించు వివిధజాతులయొక్కయు మతములయొక్కయు నాచారవ్యవహారములను గూర్చి బాగుగ గ్రహించెను. అందుచేతనే యీతడు తనరచనలయందు నార్యసభ్యత్వముగూర్చియు మఱియితరవిషయములను గూర్చియు సుత్రాప్యమగురీతిని చిత్రింపగల్గెను. పగలంతయు గురువుతోగూడ తిరుగుచు రాత్రులందాతనినుండి రామాయణాదిగాధలను వినుచు కొన్ని సంవత్సరములుగడచెను. దేశాటన సమయముననే యీతడు రామాయణము, భాగవతము, మహాభారతము మొదలగు వానిని సాకల్యంబుగ వివశిలెను.

అట్లు దేశాటనము నేయుచున్న సమయములందొకనాడతడు తనభార్యయను రత్నావళిని సందర్శించుట తలపించెను. అప్పుడు రత్నావళియు నామె బంధువులను తులసీదాసును గుర్తించి యీతని నింటనుండుమని చాలవిధములు గోరిరి. కాని రచిత్తుడౌట జేసి యీతనిచిత్తము మరలదాయె.

గ్రంథరచనాకాలము

తులసీదాసు ఎన్నవయేట గ్రంథరచనకు ప్రారంభించెనో చెప్పజాలముకాని దేశాటనానంతరము ఒకచోట స్థిరపడి యప్పుడు గ్రంథరచనను ప్రారంభించెనని యూహించుట యుచితముగనుకాని తులసీదాసు దేశాటనానంతర మెప్పుడు తయనికెప్పుడు స్థిరపరుచుకొనెనో తెలిసినచో యప్పటిసమయమునుబట్టి గ్రంథరచనాకాలము నించుమించుగా నిర్ణయించుటకు వీలుండును. తులసీదాసు తన రామచరిత్ర మానస గ్రంథ ప్రారంభంబున విక్రమా 1631 సంవత్సరమున అవధపురిలో రామాయణమును వ్రాయ ప్రారంభించినట్లు చెప్పుచున్నాడు. దీనిబట్టి తులసీదాసు తనదేశాటనమును జాలించినపిదప 1631 విక్రమాంతమునకు అవధకువచ్చి చేరెననియు అచ్చటనే గ్రంథరచనను ప్రారంభించెననియు నూహించవలసి వచ్చును. 1631 విక్రమా యనగా క్రీ. శ. 1574 సంవత్సరప్రాంతమున కవితన రచనలకు మొదలిడెను. అట్లు 1574 లో ప్రారంభించి యీకవి పీరుడు తనజీవితమంతను భాషాసేవయందును అందుమూలముగ సమాజసేవయందును వ్యయపరచెను.

ఈకవి యవధపురిలో గొన్ని నాళ్లుండి తనరామాయణమును ప్రారంభించి పిదప నచ్చోటునువీడి కాశీలోనున్న అస్మి ఘాటునకుబోయెను. గృహమును పరిత్యజించినపిదప కేషించిన కాలములో నధికాంశమును తులసీదాసు యస్మిఘాటునందే గడపెను. ఇప్పటికిని కాశీనగరమున అస్మిఘాటులో నీతనిమతము ఒక యాశ్రమమున్నది. ఆమతమునందెప్పుడు కాన్పించుపాదకాలు తులసీదాసువేయని యచ్చటివార లందురు.

ఇట్లు తనజీవిత మందలి యధికాంశము భాషాసేవయందును సమాజసేవయందును గడపి తుదకు 1680 విక్రమాలో శ్రావణమాస సప్తమినాడీ కవిపుంగవుడు తన తొంబదిసంవత్సరముల పౌరాయమున గంగాతీరమున నస్మిఘాటులో దన జీవితము జాలించెను.

ఈకవిచరిత్ర రచనలు

ఈకవిశిఖామణి తన జీవితకాలములో రమారమి యిరువది గ్రంథముల రచియించెను. రామభక్తమండోటంజేసి యీతడు పెక్కుగ్రంథములను రామనిగూర్చియే రచియించెను. ఆ యిరువదిరెండు గ్రంథములందు నిప్పుడు పండ్రెండు మాత్రమే కాన వచ్చుచున్నవి. వాటినామముల నీక్రింద నుదహరించుచున్నాను.

1. రామలలానహరూ, 2. వైరాగ్య సంపాదినీ, 3. బర్హైరామాయణ, 4. బాసకీమంగల్, 5. పార్యతీమంగల్, 6. రామాజ్ఞా, 7. కృష్ణగీతావలీ 8. వివసత్రికా, 9. గీతావలీ, 10. కవితావలీ, 11. దోహవలీ, 12. రామచరితమానస.

పై నుదహరింపబడిన పండ్రెండు పుస్తకములందును వినయపత్రయు, రామచరిత్ర మానసమును సర్వోత్కృష్టములు.

WANTED.

Qualified people to represent us as Supervisors, throughout Guntur and Krishna Districts. Salary Rs. 40-5-65 (annual) plus a Consolidated allowance of Rs. 20/- only on guaranteed business.

None but those willing to buy 20 shares of the Company of Rs. 10/- each, and pay Rs. 80/- at least at the outset, balance to be paid in 6 monthly instalments, need apply to, THE ORGANISING INSPECTOR, The Mysore Agricultural Dairy Farm Company Limited., GUNTUR.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్

8 సెం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర 7½. జామ, దాలిమ, అంజూరు, అంగూర్ డజ్జా రు 4½. గులాబి, కోటస్సు, పూలచెట్లు డజ్జా రు 5. సీమ తర్కారీ, పూలవిత్తులు 24 దినములు రు 2½. స్వదేశీ తర్కారీవిత్తులు 12 దినములు సెట్ రు 1½. క్యాటలాగు ఇనాం. Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

“మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములన్నూ యితర ఫల, పుష్ప, పత్రజాతులు. అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.” క్యాటలాగు ఉచితము. రావు చిన్నారావు & సన్సు, రాయల్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

ఆర్థికవిచారణసంఘము

అప్పు డెందుకు ఒప్పుకొనలేదు ?
ఇప్పుడెందుల కంగీకరింపవలసివచ్చినది?

(యద్దనపూడి వెంకటరత్నం గారు)

సుమారు ముప్పది సంవత్సరములకుపూర్వము ఇంగ్లాండు నందలి ప్రజాప్రతినిధిసభ యెదుట బడ్జెటుచర్య సమయములో హిందూ దేశమందలి ప్రజాసముదాయము నూటికి యెను బది మంది, వ్యవసాయముపై నాధారపడియున్న వారని యును, వారెప్పుడును దరిద్రము ననుభవించుచున్నారనియును, కఠిన్మృత్యుముల బాధ నెదుర్కొనుటకు శక్తి లేకున్నదనియు ను, సర్ విల్లియం వెడ్జ్ బరన్ దొరవారు నిరూపిస్తూ, దారిద్ర్యపాతువుల నశ్వేషించుచు, దాని నివారణోపాయముల సరయుటకొక, కమిషను నేర్పాటుచేసి, దర్బాపు చేయించవలసినదని సార్వభౌమనిప్రభుత్వమువారిని కోరియుండిరి. ఆ సందర్భములోనే, ఒక గ్రామమును, ఆయారోగ్య విశ్వర్యాభివృద్ధి నొందించుట కనువగు నూత్రములను పన్నుగలిగినయెడల, హిందూదేశము నంతను అభివృద్ధి నొందింప గలిగినట్లేయని ప్రతిజ్ఞ చేసిరి.

ఇదిగాక, 1902 సంవత్సరములో కొందరు ఉన్నత రాజకీయోద్యోగులును, ప్రతిభాశాలులగు, ఉద్యోగతరులగు ప్రజానాయకులును కలసి, హిందూ దేశమందలి వ్యవసాయదారుల జీవితాదాయవ్యయములను విచారించి, దారిద్ర్య పాతువుల కన్నెట్టుటకొక, వాసిగాంచిన రాజకీయోద్యోగులు గలిగినటువంటియును పేరెన్నికగనిన అనుభవసిద్ధులగు ప్రజానాయకులను గల మిశ్రమసభనొకదాని నేర్పాటుచేసి దర్బాపుచేయించవలసినదని కేక్రటర్ ఆఫ్ డిప్టీలు ఫర్ ఇండియావారికొక మిమోరియల్ పంపుకొనిరి. దీనియందు మార్క్విన్ ఆఫ్ రివన్ మొదలగు రాజకీయధురంధరులందరు దస్కతులుచేసిరి. కాని కార్యకారి కాలేదు.

ఇటీవల అనగా 1916 సంవత్సరములో, సర్ ప్రాన్సిస్ స్పింగుదొరవారు, జాక్సన్, ఐ. సి. యస్. గారివలన వ్రాయబడిన బంగాళా దేశమందలి మితవ్యయజీవితము అనువు ప్రకములో వివరింపబడిన విధానము ననుసరించియైనను, తదితర రాజభానులలో కూడ, యెకమిక్తై ప్రును గురించి విచారించుట కాజ్ఞాపింపవలసినదనికోరగా, ప్రభుత్వమువారివలన యీక్రిందివిధమున జవాబియబడినది.

“జాక్సన్ గారిచే వ్రాయబడినపు ప్రకము చూడడమైనది. అది అధికారరీత్య ప్రచురింపబడుట కాజ్ఞాపింపబడి యుండలేదు. ఆయనరికార్డు ఆఫ్ డిప్టీలును తయారుజేయుటకు బంగాళా రాజధానియందు కేటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగా నియోజింపబడినారు. తన ఉద్యోగనిర్వహణకాలములో తీరికసమయమందు తనసిబ్బంది సహాయముతో చలోక్తిగా దానినితయారుజేసి యుండును. ప్రస్తుతము మద్రాసురాజధానిలో రికార్డుఆఫ్ డిప్టీలును అ గ త్య ము లేదు. అట్టిదేదైన అ గ త్య మై జాక్సన్ దొర వం టి వారు, ఆ ప ని కై ని యో జిం ప బడినప్పుడు, ఆయన జాక్సన్ గారివలె వ్రాయసంకల్పించుకొని నయెడల, ప్రభుత్వమువారెట్టి అభ్యంతరములు కల్పింపక, తన సలహాసహాయముల నిచ్చుట కెట్టి అభ్యంతరము లేదని నెలవిచ్చి యుండిరి. దీనినే 1917 సంవత్సరములో లెజిస్లేటివు కవున్సిలునందు హానరబిల్ యే. యస్. కృష్ణారావుగారు రుపపాదించి, దీనివెనుకేదో, రాజకీయోద్దేశమున్నదని, ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరిగాని, చాలమంది ఉద్యోగసభ్యులు, ఉద్యోగేతర సభ్యులు సానుభూతిజూపిరి.

దీనినే తిరిగి 1918 సంవత్సరములో యీక్రిందివిధముగా కవున్సిలునందు రుపపాదించిరి:—

1918 సం॥ ములగాయతు రాబోవు 5 సంవత్సరములలో రిసెటిల్ మెంటు కాబోయ్యె జిల్లాలలోని, కొన్నిగ్రామములలోని వ్యవసాయదారుని ఆదాయవ్యయములు, ఋణములు, జీవితవిధానములనుగురించి, బహిరంగముగా విచారించబడుటకు అనుజ్ఞలు వుంచవలసినదని, సభాయుతులగు గవర్నరుగారికి, ఈసభవారు శిఫార్సు చేయుచున్నారు.”

ఈ రిజల్యూషను, హానరబిల్ కృష్ణారావుగారివలన నపుప సాదించబడి, హానరబిల్, బి. వెంకటపతిరాజుగారివలన సెకండు జేయబడి, దివాన్ బహదూరు మో. రామచంద్రరావుపంతులు గారు నగయిరాలవలన, బలపరపబడి, వితర్కింపబడిన పిమ్మట, ప్రభుత్వము తరపున, మెంబరు గు సర్ అలక్ష్మాండుర కార్ మ్యూ దొర గారి న

లన జవాబివ్వబడిన పిమ్మట, బి. హానరబిల్, రివరెండు, పి. టెక్ డ్రేగారు, రిజల్యూషనులోని “బహిరంగమును” పదమును వదిలివేయవలె ననుసవరణ నుపపాదించిరి. కాని, డాక్టర్ స్టేటర్ గారి యొక్కయు, హానరబిల్ పాత్రోగారియొక్కయు వ్యక్తిగత దరఖాస్తులను నూతగా గొని, ఇట్టి విచారణకు తరుణ మింకను ఆసన్నముగాలేదని, తీర్మానమును నిరాకరించిరి.

హా॥ పాత్రోగారు లోగడ యిట్టిదరఖాస్తు నొకదానిని చేయగా, రోజు 1-కి తలకు రి మూడుపాములుధాన్యము చాలునని, కొందరు సాక్షులు సాక్ష్యమిచ్చివారట.

అటుతర్వాతి హా. స్టేటరుగారు, పీను విశ్వవిద్యాలయములో ఆర్థికాస్త్రపండితులు. 1901 సం వత్సరములో కర్జను ప్రభువు వేసిన, ఆదాయము తలకు 1-కి రూ 80/లుకు యిటిమల పెరిగినది చెప్పివారట.

ఇన్ని పర్యాయములు నిరాకరింపబడిన యొకనమిక్ యంక్వయరీ, యీపర్యాయ మింత అనాయాసముగా నిర్మింపబడుటకు కారణమేమి?

పూర్వపరసందర్భములను పూర్తిగా యెరింగియున్న, రాజకీయపరిజ్ఞానపితామహు లగు, దివాన్ బహదూరు మో చర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు, యీ తరుణములో మూకీభాషము వహింపక, ఒకప్పుడు యొకనమిక్ యంక్వయరీకి యియ్యకొనని ప్రభుత్వము, యిప్పు డంగీకరించుట, మీవంటి ప్రజానిధు లుపేక్షనహించిరను ధైర్యముతోనా? లేక వారికి అనవసరమని తోచుటవలనో విభులముగావివరించుచు, ఇప్పుడు నడుముకట్టి నాయకత్వమున కద్యమించుచున్న కథా నాయకులకు నాయకత్వము వహించి, కార్యక్రమము సక్రమముగా నడిపించి, ప్రభుప్రజామన్నుల కింకను పాత్రలగుటకు, భగవానుడు శ్రీరామచంద్రరావుగారి కాయారోగ్య విశ్వర్యములను ప్రసాదించుగాత.

మద్రాసు శాసనసభ

అభ్యర్థుల నామినేషన్లు

మద్రాసు శాసనసభలో కీ॥ శే॥ పి. భక్తవత్సల నాయుడుగారి స్థానమునకు రాబోవు ఎన్నికలో అభ్యర్థులుగ డా॥ సి. నటేశమొదలియ్యారుగారును, ఎం. కె. రంగాచారిగారును క్రమముగ నామినేటు చేయబడిరి. రాబోవు సెప్టెంబరు 24 తేదీని పోలింగు జరుగును.

సెట్టిబలిజ

సంపాదకుడు శ్రీయుక్త కుడుపూడి సూర్యనారాయణ గారు అమలాపురము, తూర్పుగోదావరిజిల్లా

ఈనెలలో నెలువైన 4 వ సంపుటము 2 వ సంచిక నందుకొంటిమి. ఇది నెలకొకసారి నెలువడును. ఇది కృష్ణాగోదావరి మండలములందలి సెట్టిబలిజ సాంఘికోద్దేశమునకై దై ప్రకటింపబడుచున్నది. ఈసంచికలో 28 వ్యాసములుకలవు. సాలునందా మూడు రూపాయలు.

భూతలింగముగారికి ఐ. సి. యస్. పరీక్షార్థము విద్యార్థి వేతనము

తాతాగారి దానము

మదరాసు, ఆగ 18:—ఈ సంవత్సరము ఐ. సి. ఎస్. పరీక్షార్థము ఇంగ్లాండునకు నెట్టి చదువుటకు ఆర్థికశాస్త్ర ప్రావీణ్యత నొందుటకును తాతాగారి విద్యార్థివేతనము మదరాసు విశ్వవిద్యాలయములోని యస్. భూతలింగముగారికి ఒసంగబడినది. (అ. ప్రె.)

After MALARIA

జ్వరము పోయినప్పటికి బలహీనము, అలసట ఆయా నము అవి ఏవి తగవు. జబారునకువెల్లి,
వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండు సీసా 1కి కొనుడు.
జ్వరపడి తేచినపిదప మరల పుష్పిని చేర్చుకొనుట కను వైన పదార్థములన్నియు వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండ్ నందిమిడి యున్నవి. అందు జంతుచమురులెవ్వియు చేరవు. అంతయు యంత్రనహాయముననే తయారగును చేతులలో నంటబడదు. అందరు నేవించదగినది.
గతి 25 వత్సరములనుండి వైద్యులందరి ఆ మోదమును బడయుచున్నది.
WATER BURY CHEMICAL Co.
PHARMACEUTICAL CHEMISTS
DES MOINES IOWA U. S. A.
ఇండియా, బర్మా, సిలోనునందంటను కెమిస్టు లందరివద్దను స్టోరులన్నిటియందును విక్రయింపబడును.
**WATERBURY'S
COMPOUND**
ప్రత్యేకముగా హెచ్చు శీతోష్ణ నితి గల ప్రాంతములకు తయారైన బడుటవల్ల ఎట్టి హరితితులం దైనను చెడదు. మంచిగుణమివ్వ గలదు. 52-681

నేటి పట్టభద్రులు

మిస్ సెలెస్టియా దేవసహాయం - మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో బి. ఎ., ఆనర్స్ పరీక్షయందు తీర్థరంగ లయి కా.టి. ఎం. నాయుడుగారి బంగారుపతకమును బడసెను. (ప్రె. ఫో. వీ.)

మిస్ సి. కె. కాసుబ్రట్టిగారు బి. ఎ., హిస్టరీతరగతియందు ప్రథమస్థాన ములంకరించెను. (ప్రె. ఫో. వీ.)

మిస్ అన్నాటి మామెరుగారు - వైద్య కళాశాలయందు ఎం. బి. డిగ్రీ నైకొని గంగాధరం లక్ష్మీనారాయణమ్మగారి బహుమతిని బడసెను. (ప్రె. ఫో. వీ.)

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపట్టప్రదానసభ

రివ. వాలర్ గారి భావగర్భితమగు ఉపన్యాసము

“జాతీయపాండిత్యమును ప్రోత్సహింపుడు”

“విశ్వవిద్యాలయాదర్శము సత్యమును కనుగొనుటయే”

నేటి సాయంకాలము 4-30 గంటలకు సమావేశమైన మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ కాన్వోకేషనుసభలో రైటు రివరెండ్ ఇ. హెచ్. ఎం. వాలర్ ఎం. ఏ. మదరాసు లార్డుబిషపుగారు భావగర్భితమగు యాక్రిందియపన్యాసమును గావించిరి.

విశ్వవిద్యాలయాదర్శము: సత్యమును కనుగొనుట

కాన్వోకేషను ఉపన్యాసములందు ఉపన్యాసకులందరును గూడ ఏ ఆభిప్రాయములతోనైనను విశ్వవిద్యాలయాదర్శము లను గూర్చి చెప్పించెదరు. ఇట్టిసభలలో సంతకంపై ముఖ్యునిగు నిషయము వేరొకటి యుండవచ్చును. విశ్వవిద్యాలయ శబ్దముత్పత్తి నిగూర్చి నేనేమియు చెప్పదలంపలేదు. పూర్వపు విశ్వవిద్యాలయములకును పాశ్చాత్యములకు విశేష భేద ముండెను. విశ్వవిద్యాలయములు సత్యమునే కనుగొనుటకు ప్రయత్నించుచుండెను. ఏ మన సత్య మెచ్చుటనున్నను ఒక్కటియేయనియు, అదియేపరిష్కారమున కంరటికిని సంయోగమును కలుగజేయగలదనియు పూర్వపు విశ్వవిద్యాలయములు గ్రహించి యుండెను.

కావున విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ముఖ్యాదర్శము సత్యమును కనుగొనుటయే యైయున్నది. సత్యమునే గ్రహించుట యందలివారు జూపిన శ్రద్ధవలననే అప్పటి విశ్వవిద్యాలయములు అంతర్జాతీయ సంస్థలుగను సర్వసమభావముగలవిగను యుండ జాలినవి. యూరపుఖండ విజ్ఞాన పునరుద్ధారణ కాలమునందు స్పెయినునందును ఇటలీయందును గల విశ్వవిద్యాలయములే యూరపీయను పండితుల కునికిపట్టులయ్యెను. తూర్పుదేశములయొక్కయు గ్రీకుదేశముయొక్కయు పరిజ్ఞానమును స్పెయిను, ఇటలీదేశముల పండితులు యీ విశ్వవిద్యాలయములందు వెదజల్లెరి. ఆఫ్ఘనిస్తాన్, కేంబ్రిడ్జి, విశ్వవిద్యాలయములు యూరపుఖండ పండితులకు తావొనగను, బ్రిటీషు విద్యార్థులు హాలందు విశ్వవిద్యాలయములందు చేరుచుండిరి. పాండిత్యము ఒక్కదేశమునకు మాత్రమే సంబంధించియున్నదికాదు. జాతులకును, భూగోళ పాఠ్యమును పాండిత్య మతీతమైనది.

ప్రాచీన భారతదేశము

భారతదేశమునందు పవిత్రములగు పట్టణములలో విద్యాశాలలందు సత్యాన్వేషణులందరును సమావేశమగుచుండిరి. ఆ విద్యాస్థానములనుండి ప్రాచీన భారతవిజ్ఞానము ప్రపంచమునందంతులను వ్యాపించుచుండెను. ఆవిద్యాస్థానములన్నియు సత్యాన్వేషణమే అవ్యభిచారిణియగు నేత్రకక్పషిగా నుండెను. అప్పుడు అచార్యులుండెను గురుకులాశ్రమముల నన్వేషించుకొనుచు జ్ఞానార్థులను వారందరును వారి పదాంతుకములందు వసించి జ్ఞానామృతమును గ్రోలుచుండిరి. క్రైస్తవదేశము ప్రారంభమగుటకు

పూర్వము మనుస్మృతి ఇట్టివిద్యానిలయములందే సిద్ధపరపబడెను. ఇదిష్టోకరూపముగ నుండినయొక ధర్మశాస్త్రము. భారతీయుల సమగ్రజీవనమునకు సంబంధించిన సకలనియమములు నిందుగలవు. అప్పుడు ఆధ్యాత్మికవిషయములు, పరబ్రహ్మస్వరూపము మోక్షమార్గము మున్నగువానిని తెలియగోరువారు తపోధనుల ఆశ్రమములందు సమావేశ మగుచుండిరి. అప్పుడు గురుశిష్యులకు జరిగిన సంభాషణలే బ్రహ్మజ్ఞానోపదేశకములగు ఉపనిషత్తులుగా నేర్పడినవి. ఇట్టి విద్యాస్థానములు భారతదేశమునందు

మదరాసు బిషపు

రెవ. హెచ్. ఎం. వాలరుగారు ఎం. ఎ.

ఎల్లయెడల ప్రబలియున్న కాలమున చీనాదేశ యాత్రికుడగు స్వామెన్ ఆను భౌద్ధమతస్థుడు భారతదేశమునకు వచ్చి అచట నున్న విద్యానిలయముల నన్నిటిని స్వయముగా సందర్శించి వ్రాసినగ్రంథ మిప్పటికిని ప్రబలనిదర్శనముగా నున్నది. ప్రాచీన కాలమునందలి గురుకులములను ఇప్పటి కాలమునందలి విశ్వవిద్యాలయములతో మనము పోల్చు జాలక పోవచ్చును. బి.కో.పాఖండమునందును, ఆసియాఖండమునందును ఆతి ప్రాచీన గ్రంథములుగూడ విద్యా

నిలయములలో యేకాగ్రతతో సత్యాన్వేషణముచేయుటయందే జ్ఞానధనులు నిమగ్నులై యుండెడివారని తెలుపుటయే నా ముఖ్యోద్దేశము. మతము, రాజకీయములు, చిత్రకళలు, శాత్రుకాస్త్రములు, మున్నగువిషయములలో ప్రపంచమును సంస్కరింపగలిగిన ఆశయములు పట్టుదలతోగూడిన పరిశ్రమవలనను, సంశయింప వీలులేని కఠిన శిలమువలనను సిద్ధపరపబడెను. నేడు భారతదేశమునకు అట్టి కృషియే ముఖ్యతమము అనుసిద్ధాంత మిపు డెవరైన కాదనజాలుదురా? ఇప్పుడు పరస్పరసంబంధములేని ఆశయములకు దైనందిన సంఘర్షణము జరుగుచున్నది. మన కిప్పుడు కలుగుచున్న కష్టములను తొలగించుటకు మాత్రమే సాధనములను, నూతనాశయములను, సకల దేశములవారును మనకు తెలియజేయుచున్నారు. ఆ యాశయములను వారు సాంకేతికపదములలో మరుగుపరచుకొంటుంటు వలన ఆలోచనలేని వారందరును వానికి లొంగిపోవుచున్నారు. ఆ ఆశయములు కనుగొనబడిన దేశములందు వానికేమైన సర్థమందిన నుండవచ్చును గాని భారతదేశమునకు గూడ ఆ ఆర్థమే అన్వయించునా? అటుల అన్వయించునెడల మన ప్రత్యేకావసరములందలి తోడ్పడగలదా? ప్రపంచమునందు అన్ని విషయములందును సమానలక్షములు గల దేశములు రెండైనను కనపడుటలేదు. ప్రాచీన కాలమునందు మహోన్నత విజ్ఞానమునకు నిలయమైయున్న భారతదేశమునందలి ప్రత్యేక సమస్యలకును, ప్రత్యేక ఆవశ్యకతలకును భిన్న పరిస్థితులందు భిన్న దేశములలో కనుగొనబడిన సాధనములను, ఆశయములను, అనాలోచితముగ వర్తింపజేయుటవలన నెట్టిలాభమును కలుగనేరదు. గాఢతమమగు సత్యాన్వేషణనిరతియును, నిష్కలపటమగు ధ్యానశక్తియును, వివేకముతో గూడిన యువదేశమును మన కిప్పుడు ప్రధానముగ కావలసియున్నవి. మన విశ్వవిద్యాలయములు వీనినే సమకూర్చుచుండవలెను. అందుల కవి భిన్న పక్షముల సంఘర్షణమును, రాజకీయాందోళనమును అతిక్రమించి సత్యాన్వేషణమునందే నిమగ్నుములు కావలెను. ఆర్థిక, శాత్రుక, లాభములను గల ఆసక్తి వలనను లేక ఫలితముపట్ల గల భీతివలనను, మొదటినుండియు ఆజ్ఞాపింపబడిన రీతినే యీ సమస్యలను పరిష్కరింప బూనునెడల సత్య మెన్నటికి గోచరింపదు. ప్రజలలో ఏదో యొక నర్తమవారి ప్రత్యేక లాభముకొరకే యీ ఫలిత ముపయోగపడునెడల యీ సత్య మునలే గోచరింపదు. కావుననే విశ్వవిద్యాలయములకు రాజకీయములతో నెట్టి సంబంధము లుండగూడదు. ఆర్థికపరిస్థితుల కవి లొంగియుండగూడదు. మతసంబంధము లగు సిద్ధాంతములకు సహితభీతిల్లుగూడదు. ఇటుల ఏకాగ్రతతో సత్యాన్వేషణ మొనర్చుటయందు విశ్వవిద్యాలయములయొక్క రెండవ విధియై యున్నది. గావుననే యిట్టి విద్యార్థులు సాంఘిక రాజకీయాది సంఘవిషయములందు పాల్గొనుట కనుమతించుట మహత్తరమగు ద్రోహమేయగును. ప్రాచీనకాలమందు విద్యానిలయములు మహర్షుల తపోవనములందుండెవి. ప్రకృతిరామణీయకములగు ఆ

తపోవనములు జనపథమునకు చాలదూరమన నుండెడివి. అచటివారు విశ్వమయమగు సత్యమునుగూర్చి ధ్యానించుచుండెడివారు. ఆయాశ్రమములందు విద్యాభ్యాస మొనరించునంతకాలమును యెట్టి కార్యభారమును విద్యార్థుల

కుండగూడదని కులపక్షాలు బాగుగ గ్రహించియుండుటవలననే వివాహితులైనవారిని అట్టి గురుకులములందు చేర్చుకొనెడివారు కాదు. ఆ గురుకులములందుండి విద్యార్థులు కేవలము సత్యాన్వేషణమునందే నిమగ్నులై యుండవలెను.

ఇట్లు అనుటవలన జాతీయైక్య సామాన్యజీవనమునకు విశ్వవిద్యాలయములు ఎట్టి సాహాయ్యమును చేయగూడదని అభిప్రాయమా? ప్రపంచయోత్రకు బోధిగా సంబంధించని నిత్యసత్యములను ఆశయములనుగూర్చి చర్చించుటయందుమాత్రమే తమకాలము నంతను వినియోగింపవలెనని దీని యభిప్రాయమా? అది యెంతమాత్రమును కాదు. నిత్యసత్యములపై నాధారపడని జీవితశాఖ యేదియును లేదేలేదు. ప్రపంచమున గల అన్నిదేశములందునులేనే భారతదేశము నందు గూడ జీవితముయొక్క అన్ని భాగములయందును నూతనసమస్య లేదుగొనుచునే యున్నది. రాజకీయములు, ఆర్థికములు మతము మున్నగు సకల శాఖల యందును పరస్పర సంబంధములేని యాశయముల సంఘర్షణము గోచరించుచునే యున్నది. ఇట్టిమార్పులు అపరిమితముగ జరుగచుండినను గూడ నూతనములగు ప్రశ్నలనుగూర్చి యోచింపవలసియేయున్నది. పెక్కుశతాబ్దములనుండి ప్రపంచమునకు కలిగిన అనుభవముపై నాధారపడిన ఫలితసిద్ధాంతములను ప్రస్తుత కాలానుసరణముగ నన్వయింపజేయవలసియున్నది. ఇట్టి సత్యాన్వేషణమునందు యిప్పుడు భారతదేశమునందు మార్గదర్శి కావలసినవారెవరు? దేశమునకు ప్రాణమును హృదయమును అని చెప్పదగిన జ్ఞానధనులులేవు మరెవ్వ రందులకు సమర్థులు?

ప్రాచీన నవీనాశయముల సంఘర్షణము

అతివికాలములగు రెండు పరిశోధనావకాశములు భారత మాత దృష్టికి నేడు బహిరంగముగ గోచరించుచున్నవి. వీనిలో మొదటిది మిక్కిలికష్టతరమైనది. అందులకు తమ జీవితముల నర్పింప సమర్థులగు కొద్దిమందికిమాత్రమే దానియందు దవకాశము కలదు. అది యే జీవిత త్యాగము. నూతనానుభవములను ప్రపంచమునకు నూతనవిషయములు గోచరించుచుండును గావున ప్రతికేమునందును యీతత్వార్థము నూతనస్వరూపమున వెల్లడింపవలసియేయున్నది. నేడు భారతదేశమునందు ప్రాచీన నవీనాశయములందు సంఘర్షణము తీవ్రస్థితియందు. ప్రాచ్యపాశ్చాత్య దేశములకు సంపర్కముగలగుటవలన నూతనసమస్య లుత్పన్నమైనవి. ప్రాచ్య దేశముగాని పాశ్చాత్యదేశముగాని తన ఆనుభవమును బట్టి స్వతంత్రముగ వీనిని పరిష్కరించి యుండలేదు. భారతదేశమందు ప్రాచీన సిద్ధాంతములకును సంఘముయొక్క ప్రాచీనమూలాధారములకును నేడు తీవ్రముగ ప్రతిఘటన మేర్పడినది. ప్రాచీన నవీనాశయములకు అత్యధికముగ వైరుధ్యము మనకిప్పుడు గోచరించుచున్నది. ఇట్టివిషయమిదిలో దేశమును దరితేర్చుగలిగిన మార్గదర్శులను ధీమంతులను మనకిప్పుడు ముఖ్యముగా కావలసియున్నారు. వారు ప్రాచ్య పాశ్చాత్యదేశముల యనుభవమును సమముగ పరికించి ప్రపంచమున కిప్పుడు ముఖ్యముగ కావలసిన సిద్ధాంతములను బోధింప వలసియున్నది. దేశము నందలి విశ్వవిద్యాలయములలోని విజ్ఞాననిలయములందు తప్ప అట్టివారు మన కెవరు గోచరింపగలరు?

పరిశోధన

జాతీయ జీవనమునందలి భిన్న శాఖలనుగూర్చి పరిశోధనలను చేయుటకు విద్యార్థులు చాలమంది ముఖ్యముగా కావలసియున్నారు. పెక్కుశతాబ్దములలోగాని పరిష్కరింపబడవీలులేని అసంఖ్యాకములగు సమస్యలను ఒక్కొక్కమునందే పరిష్కరింప జూచుటయే నేడు భారతదేశమునకు కలిగిన ప్రబలమగు సంఘటనయే యున్నది. ఒక్కొక్కసమస్యను యావజ్జీవమును దీక్షతో నిష్కలపటముగా అభ్యసించవలసియే యున్నది. ఆర్థిక పారిశ్రామిక సమస్యలు అత్యధికముగ నేర్పడుచున్నవి. వీనిని గూర్చి సంసిద్ధములగు పరిష్కారములు మనకు పంపబడుచున్నవిగాని అవి మనకు ఉపయుక్తములగుటలేదు. మన ముక్తిమన ప్రయత్నముచేసే ఆధారపడి యున్నది. పరిశ్రమలు, బౌద్ధధర్మములు, సహకారము, భూమిశిస్తు, ఆరోగ్యపారిశుధ్యములు, వ్యవసాయము మున్నగు సకలవిషయములందును పరిశోధన జరుగవలసియేయున్నది. వేరేదే? ప్రతి ముఖ్యసమస్యనుగూర్చియు పరిశోధన అవశ్యకముగ నేయున్నది. ఆ పరిశోధనలు విశ్వవిద్యాలయములందే ప్రారంభముకావలెను.

దక్షిణభారత ప్రాచీనసిద్ధి

భారతదేశమునందు విశ్వవిద్యాలయములు దేశీయులకు అత్యధికముగా సుపకరింపవలసినంత అవశ్యకత నేటికంటే ఇది

పరకెన్నడును కలిగియుండలేదు. ప్రాచీనకాలమునందు గురుకులాశ్రమములు భారతీయుల భావచూలను చక్కజరచుచుండెను. గానినేడు విశ్వవిద్యాలయములకు గురుకులములకంటె అవకాశములు చాల పెక్కుగనుండుటయేగాక అభివృద్ధిని కలుగజేయగల విషయములుగూడ చాల అధికమైనవి. ప్రాచీనకాలమునందు దక్షిణ భారతమున సుప్రసిద్ధులగు స్త్రీలును పురుషులును పెక్కుమంది యుండిరి. విఖ్యాతములగువారి నామములు చరిత్రాత్మకములై యున్నవి. వారత్యధికముగ పాండిత్యమును గలిగియుండి పెక్కు గ్రంథములనుగూడ వ్రాసియుండిరి. అట్టివారు నేడు మనకు ప్రబోధకులును ప్రోత్సాహకులు నగుచున్నారు.

యువకులకు విద్యాపరీక్షలు

యువకులకు విద్యనేర్పుట విశ్వవిద్యాలయముల ముఖ్యకర్తవ్యములలో మూడవది. ఈ విషయమునగూడ మనము మరల నూతనాశయములను గూర్చి ఆలోచింపవలసియే యున్నది. పరీక్షలలో కృతార్థులైన విద్యార్థులకు పట్టము లొసంగుపద్ధతి చాల నవీనముగా నేర్పడినదనియే నేను నమ్ముచున్నాను. ప్రాచీనకాలమున భారతదేశమునందును ఐరోపాఖండమునందును గూడ ఒక గొప్ప ఆచార్యునిచెంత విద్యాభ్యాసము గావించుచుండుటయే గొప్ప అర్హతగా భావింపబడుచుండెను. ఆ యాచార్యునకు విజ్ఞానవిషయమునందు గల అధికోత్సాహము కొంతవరకైన అలవరచుకొని జ్ఞానసముపార్జనమునందే ఆ క్షేత్రగలిగియుండి, తాను గ్రహింపగలిగిన సత్యములను యితరులకు వెల్లడించుచుండుటయే అపుడు గొప్ప అర్హతగా నపుడు భావింపబడుచుండెను. ప్రాచీన మగు నీ యాశయము ప్రస్తుత కాలమునందు సాధ్యము కాకపోవచ్చును. పరీక్షలలో విద్యార్థి కృతార్థుడగుటయే ముఖ్యతమమగు అర్హతగా భావింపబడుటవలన ప్రాకృత్యము దేశములందు పాండిత్యమును గూర్చి యేర్పడిన ఆశయముల కన్నిటికిని మనము చాల తగ్గిపోయినవార మగుచున్నాము. భారతదేశమునందు ప్రాచీనకాలమునందలి ఋష్యాశ్రమములలో విద్యార్థులు గురువుల పాదసన్నిధి నే నిరంతరమును నివసించుచు, నేవీంచుచు, కఠిననియమముల నభ్యసించుచు, సకల సౌఖ్యములను పరిత్యజించి, విద్యాభ్యాస మొనరించి, సంపాదించిన జ్ఞానధనమును దేశీయులకు సంతోషపూర్వముగ నుపదేశించుచుండిరి. ప్రస్తుతము విద్యావిధానమునందు జాతీయ విజ్ఞానమును వృద్ధి నొందించవలసిన దని మనము తరుచుగా వినుచుండుము. ఇది యదార్థమగుటకు సందియములేదు. ఇది నెరవేరవలెననిన సత్యమునందు అవంచలనుగ ప్రేమ కలుగవలెను. అన్ని విషయముల నెదుర్కొన వలెననిన దీక్ష యేర్పడవలెను. విషయములను బాగుగ పరీక్షించి వానినన్నిటిని ఆనుష్ఠానమునకు దెచ్చుటకు తగిన భయవిరహితముగ వివేచనా శక్తి కలుగవలెను. విద్య లేక జాతీయవిద్య అనునది యేదో యొకవృత్తి నలంబించుటకు సిద్ధపరచుట మాత్రమే కాదు. బహిరంగముగ ప్రకటింపగలిగుటకు తగిన యేదోయొక పట్టమును బడయుటకు సాధన మనలేకాదు. ఇది వరకు అలవడిన జ్ఞాన

మును ఉపయోగించు పద్ధతిని, నూతన విజ్ఞానమును గ్రహించు పద్ధతిని నేర్చుకొనుటవలన జీవయాత్రకు సిద్ధపగుటయే విద్య. సత్యమును, వస్తుతత్వమును, ఎల్లవారును గ్రహింప వీలగునట్లుచేసి దేశసేవ చేయగలుగుటకు తగిన సాధనమును బడయుటయే విద్య. "అతడు నిష్కలపటముగా ఆలోచించువాడు" అని అప్పటి రాజప్రతినిధినిగూర్చి స్వర్ణీయ ఎస్. ఆర్. దాసు గారు నాతో ననెను. అది నామనసులో బాగు నాటుకొనెను. ఏలననగా మనుజున కింతకంటె అధికతరమగు ప్రశంస ఇంకొకటి లేదు. అయినను యిది యందరకునుగూడ సులభసాధ్యమే. దాసుగారు యిటులనుడువుటలో యితరుల స్వభావమును గుర్తించుటలో ఆయనకుగల శక్తి అధికముగా గోచరింపలేదుగాని ఆయనకుగల ఉన్నతాశయము మాత్రమే గోచరించినది. అక్రమ పద్ధతిని పరీక్షలో నెగ్గవలెనను చెడుప్రోత్సాహమునకు గురియైన పాఠశాల విద్యార్థికి నను కళాశాలా విద్యార్థికి నను లేక వేల కొలది మానవుల అభివృద్ధికి ఎవని నిష్కలపటమున ఆలోచన ఆధార భూతమగునో అట్టివానికైననుగూడ యిది సులభసాధ్యమే. యధార్థముగ నిష్కలపటమగునీటిని ఆలోచించునట్టి శక్తి ని కలిగించుటయే విద్యయొక్క ముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది. దీని వలనతప్ప మరి దేనివలనను భారతదేశ సమస్యలు పరిష్కరింపబడవు. సామాన్యులగు పురుషులయొక్కయు, స్త్రీలయొక్కయు జీవితములవలన జాతీక శాశ్వతములగు లాభములు చేకూరుటకు మరి యొకసాధనము లేనేలేదు. విద్యవలనతప్ప మరి దేనివలనను నిష్కలపటమగు ఆలోచన సిద్ధింపదు. అల్పజ్ఞానముచైనను, విషయములనుగూర్చి అసమగ్రముగా గ్రహించుటవలనను, మనము చేయునట్టి నిర్ణయములు పెడత్రోవనట్టింతుట మాత్రమేగాక చాల హానినికూడ కలుగజేయును. కావున ప్రస్తుతము భారతదేశసమస్య లన్నిటిలోని విద్యావిషయక సమస్యయే ముఖ్యతమమని స్పష్టమగుచున్నది. మన కిప్పుడు ఉన్నతమగు పరిశోధన ముఖ్యావసరము. భారతజాతికి సంబంధించిన ముఖ్యసమస్య లన్నిటిని పరిష్కరించుటకు తగినసామగ్రిని మనకు చేకూర్చగల ప్రత్యేక పరిశోధనలు మన కిప్పు డవసరమైయున్నవి. ప్రత్యేక ప్రావీణ్యమును గడించిన మేధావుల జ్ఞానసంపదను తెలిసికొని దానిని ఉపయోగించుకొనుటకు అవసరమగు విద్య పాఠశాలలందును, కళాశాలలందును చదువుచున్న విద్యార్థులందరికిని కావలసియున్నది. ప్రాచీన కాలమునందును ఆధ్యాత్మిక విషయకములగు రహస్యములను గ్రహింపవలెనను ఆసక్తివలననే విద్యార్థులు సత్యనిరతులై అత్యధికముగ స్వార్థత్యాగమును గావించి సకలసౌఖ్యములను పరిత్యజించి కఠిననియమములకు బద్ధులై భక్తిజ్ఞానవైరాగాదులను బడయుచుండిరి. అట్టి స్వార్థత్యాగయుతమగు సత్యనిరతియే నేడుగూడ మనకు ముఖ్యముగ కావలసియున్నది.

జాతీయవిజ్ఞానమును వృద్ధి నొందింపుడు

నేను నుడివినదంతయును లభింపజాలని అస్పష్టమగు కాలానిక ప్రపంచమేనా? పట్టములయొక్కవిలువకే ప్రాధాన్యము నొసంగి తక్కినవిషయములనన్నిటిని పాటింపకుండదగినదేనా? జాతీయవిజ్ఞానమును శబ్దముయొక్క అర్థమును గూడ విస్మరింపవ

Advertisement for EVANS' LIMES & GLYCERINE. The ad features a bottle of the product on the left. The text in Telugu describes its benefits for skin and health, mentioning its use by the British Royal Navy and its popularity in India. The product name 'EVANS' LIMES & GLYCERINE' is prominently displayed in English. Below the name, it says 'తయారొనర్చువారలు' (Manufactured by) and 'ఈవెన్స్ సన్స్ లెక్కర్ అండు వెబ్ లిమిటెడ్' (Evans & Sons, Ltd.). At the bottom, it lists 'లండన్' (London) and 'లివర్ పూల్' (Liverpool).

లసినదేనా? నేను దీనిని నమ్మజాలను. భారతదేశమునందు పెను శత్రుత్వములపాటు యువజనులకు కేవల జ్ఞానసముపార్జనమే ప్రధానవిషయముగా నుండెను. అనాదిగ వచ్చుచుండిన యీ సద్భావన మింకను అంతరించుచుండలేదు. ఇది చాల వ్యయప్రధానమా? ఆయువ్యయవట్టికలను బహుభాగరూపతతో సిద్ధపరచుచు కార్యనిర్వహణవ్యయములను నానాటికి హెచ్చించుచు నుండిన యిప్పటి విశ్వవిద్యాలయములు నేను నూచించిన పరిశోధనలను కొనసాగ జేయగలుగునా? ప్రస్తుతమున్న ఆధాయముతో దీనిని సాగింపవలెనన్న అసాధ్యమనియే తలంపవచ్చును. ఒక ధార్మికమును ఒక విశ్వవిద్యాలయమును ఈరెండింటిలోనునొక యేర్పరచి మార్గదర్శకయేయన్నాడు. అటులే పరిశోధనలను వృద్ధిపొందింప గోరుయువకులను పాఠశాలములకు ధూరివిరాళముల నొసంగగలదానక... ముఖముల మరెక్కడనుండిగూడ లభింపకుండురా? ప్రాచీనకాలమునందు ఋష్యాశ్రమములలో విద్యాభ్యాసము చేయువిద్యార్థుల కన్న వస్త్రముల నొసంగి వారి కుచితముగ విద్య నేర్పనట్టి మహర్షులకు అప్పటిభూకాంక్షలు ధనమును సామగ్ర్యములను అపరిమితముగ నొసంగి వారిని పోషించుచుండెడివారు. అటులనే ప్రస్తుతము మనకనసరమైన పరిశోధనలను చేయగోరువారికి కావలసిన ధనసాహాయ్యమును చేయగోరువారు పెక్కుమంది కలరనియే నేను నమ్ముచున్నాను. ఈరీతిగ స్వార్థత్యాగములతో కష్టములను సహించి పరిశోధనలను సలిపి తమజీవితములను దేశమున కర్పించుటకు సంసిద్ధులైన యువకులు పెక్కుమంది కలరా? కలరనుట కెట్టి సంశయమునులేదు. ఇప్పుడు గూడ యావిశ్వవిద్యాలయముండి పెక్కుమంది యువకులను, యువతులను విదేశములకుపోయి యున్న తేలికైన మును బడని వచ్చుచునే యున్నారు. ఇప్పుడుగూడ గృహస్థులను యువజనులను అత్యధికములను న్యాయప్రయాసములను ఉత్సాహముతో భరించుచునే యున్నారు. కావున ముందుగూడ వారు లభించుట కెట్టి సంశయమునులేదు.

రాజకీయపరిశీలన యుండగూడదు

ఆదర్శప్రాయమున విశ్వవిద్యాలయ మెటులనుండవలెనో నిరూపించుటకు నేను ప్రయత్నించితిని. అది సిద్ధించుటకు అవలంబింపవలసిన పద్ధతులు మాత్రము కష్టమైనవే. ఇంతకంటే విస్తృతించి ఆనుష్ఠానపద్ధతిని నేను వివరింపవలెను. విశ్వవిద్యాలయములలో పరిశోధనలు హెచ్చుగాజరుగవలెననిన ఉపాధ్యాయులకును విద్యార్థులకును భృత్యములనొసంగుటకును, గ్రంథాలయములను వృద్ధిపొందించుటకును దేశీయు లధికముగ ధనము నొసంగవలసియుండును. అది దొరతనమువారివలన జరుగదగినదికాదు. ఈరీతిగ జాతీయజీవనమునందు విశ్వవిద్యాలయము పాల్గొనవలెననిన దానిపైని రాజకీయపరిశీలన మెంతమాత్రమునుండగూడదు. ఒక విశ్వవిద్యాలయము శాసనసభ వోటుపైనే పూర్తిగ ఆధారపడియున్నచో నిట్టిజాతీయాదర్శము నది కొనసాగింపజాలదు. కావున విశ్వవిద్యాలయ మున్నివిధములను స్వాతంత్ర్యముగ నుండవలెను. ధనము విస్తారముగ నుండవలెను. గ్రంథాలయములు, పరిశోధనాలయములు మున్నగునవి సమగ్రముగ నుండవలెను. విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులను ఎక్కువనగండవలెను.

స్వతంత్రముగ విద్యను నేర్పుట

ఈ ఆశయములన్నియు సిద్ధించిననుగూడ చాలగుండి విద్యార్థులు విద్యాపారంగులు లై నమిగుట తగినవృత్తులు వారికి లభింపకపోయినచో అదిగూడ ముఖ్యసమస్యయే యగును. ప్రస్తుతము మనవిద్యార్థుల ప్రిమిక్కిలి తక్కువగ నేయున్నది. జాతీయవిజ్ఞానమునకు విశ్వవిద్యాలయములు నెలవులుగానుండగోరెనచో వాని అవకాశము చాల విస్తరింపవలెను. ఈరీతింకరిక విషయమునందును పరిపాలనా విషయమునందును స్వాతంత్ర్యమును కలిగియుండిననుగూడ చాలదు. విద్యనేర్చు విషయమున గూడ స్వాతంత్ర్యముండవలెను. ప్రస్తుత విద్యావిధానములను జాతీయజీవనము సహజముగ నెల్లడింపబడలే దనువిషయము స్పష్టముగ నెల్లడింపబడియేయున్నది. ఇప్పటి విద్యావిధానము దేశీయుల భావములకు విరుద్ధముగ నేయున్నది. స్వల్పసంఖ్యగలవృత్తులకు మాత్రమే దీనివలన ప్రవేశము లభించుచున్నది. భారతదేశ సమస్త లన్నిటినిగూర్చి యోచింపదగిన స్థలము విశ్వవిద్యాలయమే యనుభావ మింకను బాగుగవ్యాపించియుండలేదు. కావున ఈయవకాశమును చాల వృద్ధిపొందింపవలెననియే నేను కోరుచున్నాను. మతవిషయములను యిప్పుడు పీఠల బహిష్కరింపవలెనా? భారతీయుల జీవిత మంతయును మతముపైనే ముగిసినది యుండలేదా? ఇప్పుడు నూతనమతముల సంఘర్షణ ముగూడ తలపించుచున్న ప్రస్తుత లన్నియో అధికముగ బ్రతుకుదేరెను. వానినిగూర్చి నిర్ణయముగను నిష్కలముగను

అలోచించవలసి యున్నది. హోదానలు జగగవలసిన విశ్వాఖ్యులనుగూర్చి మొదట అభ్యసించవలసిన శాఖలుగూడ అధికముగ నున్నవి. వీనిలో భారతదేశ వారి ద్రవ్య మొక విఖ్యాత విషయము. గతశతాబ్దముల జనసంఖ్య నూటికి ముప్పానంతున హెచ్చినది. కాని ఆదాయవనము లెంతమాత్రమున హెచ్చలేదు. నేర్పరులగువారు శ్రద్ధగా పరిశోధనలను చేయుకన్నచో ఆదాయ వనములు హెచ్చుట కెట్టి యవకాశములును లేవు. అవి హెచ్చు నిచో ప్రజల చుట్టూ తొలగజాలదు. కావున విశ్వవిద్యాలయములు ఆదాయవనములనుగూర్చి పరిశోధనలను జరిపినయెడల ప్రజలకు ప్రోత్సాహము లెన్నియోగూడ చేపరగలవు. ఆధికాభివృద్ధిగూడ అధికముగ కలుగగలదు.

జీవయాత్రకు సిద్ధపరచుటయే విద్యయొక్క ప్రయోజనము

ఇప్పటి కాలమునందు విశ్వవిద్యాలయముల కపరిమితములగు అవకాశములు కలవు. వానిలో ముఖ్యతమమైనది భారత దేశమునందలి గ్రామములందలి అన్నిటియందును విద్యను పూర్తిగ వ్యాప్తిచేయుటయే. అటుల చేయవలయుననిన వేలకొలదిగ ఉపాధ్యాయులను నియమింపవలసియుండును. విద్యయొక్క ప్రయోజనములను దానివలని లాభములనుగురించి ప్రజల కందరకుసు బోధింపవలసియుండును. ప్రస్తుతమున్న విద్యాపద్ధతీవలన యువకులు తమ గ్రామములను తమ యిండ్లను విడిచి పట్టణములకు రావలసి నెచ్చుచున్నది. ఈ పద్ధతి స్వగృహమును వదిలుటకును, పరస్పరప్రవేశములకును ద్వార ముచున్నది. అందువలన బ్రతుకు తెచ్చున కాధారపడు నని ఆశింపబడుచున్న ప్రస్తుత విద్యావిధానము ప్రజల కోరికలను వమ్ముచేయుచు ఉద్యోగములు దొరకనివారి సంఖ్యను కొట్టికొలదిగ హెచ్చించుటకు మాత్రమే పనికి నెచ్చుచున్నది. ఈ కారణములవలన అత్యధిక సంఖ్యాకులు దీనిని పూర్తిగ నిరసించుచున్నారు. దీనిని పూర్తిగ వదిలివేయవలెననిగూడ చాలమంది కోరుచున్నారు. విద్యావకాశములను హెచ్చించుటయు, దానిఆశయములను సంస్కరించుటయు కర్తవ్యములుగాని విద్యను పరిత్యజించుట ఎంతమాత్రమును కాదు. జీవయాత్రకు సాగించుట కర్తవ్యము కలిగించుటయే విద్యయొక్క ప్రయోజనము. కాని యిదివరకే వేలకొలది మందికి యాశ్రయమొసంగిన యేదోయొక వృత్తికి మాత్రమే అర్హులను కలిగించుటకాదు. నిష్కలముగ నాలోచించుటకును, నిర్ణయముగ నెట్టిసమస్యనైన నెదుర్కొనుటకును విద్యార్థిని సిద్ధపరచుటయే విద్యయొక్క ప్రధానాశయము. మాతృదేశమునకు ప్ర్యుత్తులను లుత్తమసేవచేయుటకు విద్యయే ప్రోత్సాహ మొసంగదగినది. ఎట్టిత్యాగమునైనను, ఎట్టికష్టమునైనను వెనుదీయక సత్యమును సందిర్శింపవలె నను దీక్షను కలిగించునటుల చేయుటయే విద్యయొక్క ముఖ్యప్రయోజనము.

పుత్తూరులో ఖద్దరుప్రచారము

నారాయణవరమునందుండి సంచార ఖద్దరులస్త్రాలయమును 1929 సం॥రం ఆగష్టుమాసం 17,18 తారీఖులనాటికి పుత్తూరికి మాగ్గుబడును. అన్నిరకముల ఖద్దరు జాతీయ పాఠశాలాభివృద్ధి ప్రదర్శింపబడును. ఖద్దరుప్రచారకుల మూలముగా ఇంటింటికీ పల్లెపల్లెకు పంపి అసలు ధరలకే అమ్మబడును.

సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి,
గౌరవకార్యనియంత.

అల్లూరి తిరుమరాజుగారి లేఖ

‘అన్నపూర్ణయ్యను కాంగ్రెస్ వారిని నిందపాలు చేయుట కెనరో కల్పించివాసిరి’

పాలకోడేటి నూర్య ప్రకాశరావుగారి. తంఱి
రాజుహేంద్రవరమునుండి శ్రీయుత పాలకోడేటి నూర్యప్రకాశరావుగారి ట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—
అల్లూరి శ్రీరామరాజునుండి నాకును యితరులకును వచ్చినదని యూహింపబడులేఖ నిజముగా అన్నపూర్ణయ్యగారిని, జిల్లాలో కాంగ్రెస్ నాడులను నిందపాలుచేయుట కెనరో దురుద్దేశ్యముతో వ్రాసియుండు రని నాకు అనుమానము కలదు. తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో శ్రీరామరాజుకును కాంగ్రెస్ వారికిని సంబంధము కలదని నిరూపించుటయే యీ లేఖను సృష్టించినవారి యభిప్రాయమైయుండును. ఈ లేఖను వ్రాసినవా రెవరైనను వారియభిప్రాయములమాత్రము తీర్చునుగా ఖండించదగినవి. శ్రీయుత అన్నపూర్ణయ్యగారు ఖైదులోనున్నారు. అనగదాయకముగ నీ లేఖలోని విషయములను ఖండించునీతిలో వారు లేరు.

ఒకబూటకపులడ్డరెజింగు ఏజంటు

రామచంద్రయ్యరు అనునతడు కలకత్తాలోనుండు అడ్డరెజింగు ఏజంటుకం పెనియొక్క ముక్తాయ్య అనికొందరు వర్తకులతో చెప్పివార్ల ప్రకటనలకుగాను వారివద్దనుండి ముందు చెక్కుముపుచ్చుకొని మోసముచేసెను. ఈలాగే తిరునల్లి క్షేణిలో నగలవ్యాపారి యగు సుబ్రహ్మణ్యయ్యరుగారినుండి 96 రూపాలు పుచ్చుకొని మోసముచేసెనని ఫిర్యాదుచేయబడెను. రాష్ట్ర ప్రధానమేజిస్ట్రేటుగారు కేసువిచారించి ముద్దాయి నేరస్థుడని నిర్ణయించి యుద్దాయికి 150 రూపాయలు జరిమానావేసిరి. జరిమానాచెల్లించినంతట 6 నెలల కఠినశిక్ష విధించినటుల తీర్పుచెప్పిరి.

గుంటూరు రత్న హాలులో
17-8-29 శనివారం
శ్రీ లక్ష్మీ విలాససభ, గుంటూరు

హరి శ్చంద్ర
—ముఖ్య సాత్రధారులు:—
హరిశ్చంద్రుడు:—బహుశ్రీ హరిప్రసాదరావుగారు.
నక్షత్రుడు:—గ్రంథకర్తలగు బహుశ్రీ లక్ష్మీకాంతవిగారే.
చంద్రుడు:—మహారాజశ్రీ భోగరాజు సుబ్బారావుగారు, రాజమండ్రి.
సత్వకీర్తి:—హరిసుబ్బారావుగారు, సినిమా యాక్టరు.
కాలకాళికుడు:—బి. బి. పోమయ్యబాలుగారు, హాస్యకళానిధి.
CONTRACTOR.

అమకమునకు
4½ హెచ్. పి. బి. ఎస్. ఏ. మోటారు సైకిల్ ధర రు 175. నగదుగా చెల్లించవలెను. వివరములకు ఈదిన విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
Kistna, Central Division Bangalaw.

మ లేరి యా త ది త ర జ్వం ములకు
వై రె క్స్
మంచి మందని అందరు చెప్పదురు. దీనినుపయోగించి ఆరోగ్యమును పొందిన లెక్కలేని రోగులు చెప్పిన విషయమిది. అందువలననే వైరెక్స్ యిదివరలో ఖర్చయినసంఖ్య అసంఖ్యాకమైనది.
వైరెక్స్ - రహస్య పరిశోధనము కాదు. పరియవారికి పద్ధతి తెలుపబడును. ఇమిటేషనుల నుండి జాగ్రత్త ప్యాకింగు సరిగాచూచుకొనుడు.
BENGAL CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS Ltd., CALCUTTA.

శ్రీ ఆర్. కె. షణ్ముగంశెట్టిగారి

స్వదేశాగమనము

మదరాసుపౌరుల సన్మానము

శ్రీ శెట్టిగారి సందేశము

జనీవాయందు జరిగిన అంతర్జాతీయ కార్మిక మహా సభకు భారతీయ యజమానులతరపున ప్రతినిధిగ వెడలియుండిన భారతదేశాగమనభాగ్యవంతులగు శ్రీ ఆర్. కె. షణ్ముగంశెట్టిగారు స్వదేశమునకురాలించిన సందర్భమున నిన్నటిసాయంత్రము గోకలేభవనముందు చెన్నపురి పౌరులు ముఖ్యముగ విద్యార్థులు ఘనముగ స్వాగత మొసంగిరి. ప్రేక్షకు లచే సభాభవనము క్రిక్కిరిసి పోయెను. సభ కేటెంచిన ప్రముఖులలో అన్ని రాచకీయ పక్షములకును చెందిన వివిధ సంఘ ములవారును కలరు. శ్రీయుతులు వేమవరపు రామదాసు పంతులు, ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, సామి వెంకటాచలం శెట్టి, టి. వరదరాజు నాయుడు, డాక్టరు సి. నరేశముదలి యారు, డా॥ యు. రామారావు, మాలానా యాకూబ్ హా సేను దంపతులు, డి॥ బి॥ పి. సి. యతిరాజులు నాయుడు, గడ్డె రంగయ్యనాయుడు, శ్రీమతి మాలతిపట్టర్నను, సి. యస్. గోవిందరాజ ముదలియారు, టి. వరదరాజులు నాయుడు, గుం ధరరావు నాయుడుగార్లును మరియు పెక్కండ్రు వేదిక నల్లకరించిరి.

శ్రీ బి. మునుసామినాయుడుగారు సభ కధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. అధ్యక్షులు శ్రీ షణ్ముగంశెట్టిగారి యొక్క సుగుణసంపత్తిని ధైర్యసాహసములను దేశసేవాపరతంత్రతను విహవిధముల కీర్తించుచు వివిధసంఘములకు వేర్వేరుకత్తులకు చెందిన సదస్యులచే క్రిక్కిరిసియున్న నాటి సభాభవనమే వారికి గల బహుజనాదరణకు సాక్షిభూత మని నడివిరి.

శ్రీ యస్. శివరాజ్ గారు షణ్ముగంశెట్టిగారి విద్యార్థి దశను గూర్చి మాట్లాడుచు విద్యార్థి గనుండు గనే శ్రీ శెట్టిగారి యందు మున్నుండు గొప్ప రాజ్యాంగవేత్త కాగలడను నాచలలు బాడగట్టుచుండెననియు, వారు రాచకీయములందు ప్రవేశించి స్వల్పకాలములోనే అత్యున్నతస్థానమున కరుదెంచిరినియు వారి యంతరాత్మకు నిక్కమని తోచినదానిని ఎంతప్రాతిహేయమునైనను వెల్లడిజేయుట కెంతమాత్రమును సంశయించి యుండలేదనియు, జన్మి సుపక్షము జాతీయభావవిరుద్ధముగ కృషిసలుపుచున్న దని తలంచించున ఆ పక్షమునీడి స్వరాజ్యపక్షమునందు చేరిరినియు వారి దేశ సేవ సర్వతోముఖమైనదనియు పలికిరి.

శ్రీ ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు:—మాట్లాడుచు షణ్ముగంశెట్టిగారును తామును అసెంబ్లీ సభ్యులుగను స్వరాజ్య పక్షసభ్యులుగ నుండుటయేగాక స్వయముగ సన్నిహితమైచే చెలంగెడివారమనియు, అసెంబ్లీయందు శ్రీ శెట్టిగారు గావించిన ప్రశంసనియును కృషి చిరస్థాయి నిలచియుండగలదని యు వారి వక్రత్వము, వారి వస్తుపరిశీలనాజ్ఞానము, విమర్శ నాశక్తి తోడు విశేషముగ కృషియుండుటచే చిరకాలము లోనే అగ్రస్థానమునకు రాగలిగిరి. జన్మి సు పక్షమునండి కాంగ్రెసు పక్షమునకు మార్పుజెందిన శ్రీ శెట్టిగారి రాచకీయ విధానమే, ఉత్తముమైన దగుచో జన్మి సు పక్షసభ్యులందరను అట్టియాదర్శమును నెలకొల్పినందులకు కాంగ్రెసుపక్షమువారందరను కృతజ్ఞులని పలికిరి.

శ్రీ సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు మిత్రులుశ్రులు సుభయులచేతను గౌరవపంపబడుచున్నారనియు సంఘాభిమానము దేశాభిమానములు రెండును వారియందు హృద్యముగ మేళ వించి యున్నవినియు వారు ఇంగ్లండులో కార్మిక ప్రభుత్వాధికారులతో సంప్రదించి విచ్చేసిరినియు వారి సందేశము వినదగిన దనియు పలికిరి.

శ్రీమతి మాలతిపట్టర్ననుగారు, డా॥ సి. నరేశముదలి యారుగారు, శ్రీ గడ్డె రంగయ్యనాయుడుగారును శ్రీ శెట్టిగారి దేశసేవను సంతృప్తించిరి.

శ్రీ షణ్ముగంశెట్టిగారు

ప్రభుమనున తనకు ఘనముగ స్వాగత మొసంగినందులకు చెన్నపురి విద్యార్థులకును తమగూర్చి “అతిశయముగ” పాగడి నందులకు వివిధసంఘముల నాయకులకును తమకృతజ్ఞతాపూర్వక వందనముల తెల్పిరి. తమయందు గప్పరచుచున్న విశ్వాసమునకు సర్వదా పాత్రులగునట్లు ఉచితవర్తనము కలిగి మెలంగగలమని పలికిరి.

“ఆద్యంతముల జాతీయవాది”

“సాంఘిక జాతీయాభిమానములు రెండును నాయందు మేళవింపబడి యున్నవని కొందరు నన్నుగూర్చి ప్రశంసించిరి. సాంఘికాభిమాన మనిన కొంతవరకు కొన్ని యపహేలున్నట్లు తెలియుచున్నవి. నేను ఆద్యంతముల జాతీయాభిమానినే. (వినుడు, వినుడు) కాని నేను జాతీయవాదినని చెప్పునపుడు జాతీయనిన వివిధ సంఘములచేతను, నానా చురములచేతను గూడిన బహుసంఖ్యాసమన్విత మని నేను గుర్తించుచున్నాను. కాని ఏదో స్వామి కవస్తువుగ పరిగణించుట లేదు. ఒక సంఘ ముయొక్క అభివృద్ధికి భంగకర మగునట్టిగాని, మరొక సంఘ మునకు హింసకుంట్ల నెక్కుడు అభివృద్ధి నొసంగునట్టి దేదయై నను జాతీయతను ప్రతిపాదము. ప్రతివ్యక్తియొక్కయు సంఘము యొక్కయు సంపూర్ణ వికాసము వైసే ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వపు అస్థిభార మాధారపడి యున్నది. తన సంఘము కొరకై జాతీయ జైచుమును త్యజించువాడు ప్రత్యేక సాంఘికవాది. ఆ యర్థములో నేను సాంఘికవాదిన గాను, జన్మి సుపక్షమునం దొక్కరు గాని అట్టి సాంఘికవాదు లని నే నమ్ముజాలను. జాతీయవాదుల మని చెప్పుకొనువారలతో సాంఘికాభిమాను లెందరో కలరు. కావున ప్రతివారును జాతీయాభిమానమును గూర్చి ఇట్టి యా దర్శమును కలిగియుండిన నీ సంఘర్షణము చాలవరకు సరిపగలను.”

అంతర్జాతీయ కార్మికసభ

“12 వ అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభకు యజమానుల ప్రతినిధిగ మనదేశమునుండి వెడలియుంటిని. యజమానుల ప్రతి నిధిగ నుండినంత కార్మికులయొక్క న్యాయమున హక్కులకు నేను ప్రతిపాదించుటకు తలపరాదు. యజమానులయొక్కయు, కార్మికులయొక్కయు, వివిధప్రభుత్వములయొక్క ప్రతినిధులను నానాదేశములవారిని ఒకచో సమావేశపరచి తద్వారా కార్మిక సమస్యలను పరిష్కరించి కార్మికజనజైచుమునకు తోడ్పడుటయే ఈ అంతర్జాతీయ మహాసభవారి ప్రధానోద్దేశము. అంతర్జాతీయ కార్మికమహాసభయున్న నానాజాతి సమితియున్న భారతీయులకు ఇతరదేశముల ప్రతినిధులతోబాటు సమానప్రతి పత్తి గలిగి నిలచుటకును, భారతీయుల యాశయులను నేరుగ తెలియజేయుటకును తోడ్పడుచున్నవి. ఈ మహాసభలు ప్రపంచముదలి సుమారు 50 జాతుల ప్రతినిధు లతో భారతీయులచే సహచర్య సంబంధమున కవకాశమొసంగుచు తద్వారా భారతీయులలోగూడ ప్రపంచవిఖ్యాతులు కొందరు విదేశీయుల కెందును నెనుకబడనివారు కలరని విశేషము చేయుటకు తోడ్పడుచున్నందున ఈ మహాసభలు వాంఛనీయ ములని నేను తలంచుచున్నాను.

భారతదేశ పరిస్థితులనుగూర్చి విదేశములందు ప్రబలి యున్న అజ్ఞాన మపరిమితము. అందుచే ఈ యజ్ఞానమును బోధించుటకై క్రమమున ప్రచారముగావించుటత్యంతావశ్య మని నా యభిప్రాయము. ఇంగ్లండు దేశమునందు వివిధ విశ్వ కళాపరిషత్తులందును అనేకులు భారతీయ విద్యార్థులు విద్యనభ్యసింపుచున్నారు. కాని పాశ్చాత్య విజ్ఞానమునకు బ్రటిషు విశ్వ విద్యాలయములవలన కలిగినప్రయోజన మత్వపు మనుషియ మును గుర్తించవలెను. పాశ్చాత్యవిజ్ఞానము లభింపవలెననిన, ఖండాంతర సంయోగమును గాంచవలెననిన భారతీయులు బ్రటిషు విద్యాలయములపై భ్రమనుబిడి పొరిసునందలి “సార్క్వ” మొదలైన వివిధదేశముల విశ్వకళాపరిషత్తులందు విద్యనభ్యసింపవలెను. ప్రపంచమునందున్న మూలము నేడు యునైజన్ ధ్యమును విజృంభించుచున్నది. ఈ వివిధసంస్థలయొక్క కృషి నంతను కేంద్రీకరణ మొనరించి సంయుక్తవేదికయందు డెల్టరును సమావేశపరచుటకై ప్రయత్న ములు జరుపబడుచున్నవి. లండను పట్టణములో భారతీయ విద్యార్థుల హాష్టలువార్డెనుగానున్న పి. డి. రంగ నాథంగారి విషయములో అద్భుతముగ కృషిసలుపుచున్నారు. భారతీయ విద్యార్థులు ప్రపంచము దేశమునకుగాని ఈ యునైజన్ ధ్య మోత్సాహమునందు తీసిపోనందులకు వారిని నే నెంతయు ఆభి నందించుచున్నాను. కాని ఈ యునైజన్ ధ్యహము వ్యక్తుల చేతను, రాచకీయ కక్షలచేతను దుర్వినియోగము గావించబడకుండ గాపాడుట అత్యవసరము. విద్యార్థులు రాచకీయములందు ప్రవేశించువిషయములో నెట్టియభ్యంతరమునుండరాదు.”

కార్మికప్రభుత్వము-సమాధాన మవసరము

కార్మికప్రభుత్వము రెరపున రాయబారిగ నన్ను కొందరు మిత్రులు నిర్ణయించిరి. అట్టి పా్తినిగ్యస్వభావ మొంత మాత్రమును లేదని నేను మనవిజేయున్నాను. ఇంగ్లండుదేశము నందుండి నేనెట్టి సందేశమును గొనిరా లేదు. నేను యింగ్లండు

దేశమునందు మిత్రులతో సంప్రదించినపుడైనను ప్రతినిధి హోదాలో నేను మాట్లాడి యుండలేదు. ప్రస్తుతము భారతదేశ సహాయకార్యదర్శిగా నుండిన డ్రమెండు పీల్సు గారు నాకు చిరకాలమిత్రులు. మైత్రి కారణమున మే ముభయులము కలిసికొని ప్రసంగనశమున భారత రాచకీయములను గూడ ముచ్చటించితిమి. వారిద్వారా భారతదేశమంత్రనిగూడ సందర్శించితిని. భారతదేశ ప్రస్తుత రాజ్యాంగ పరిస్థితిని గురించియు అందులకు తరచోపాయమును గూర్చియు స్వాభిప్రాయమును వారి కెరిగించితిని. దురదృష్టవశమున ఒకదానికొకటి తోడై పలుకారణములవలన వైచుకువిషమ నియామకమును తత్కాలమున ప్రతిష్ఠాంభవయును తప్పినది గావు. భారత ప్రజలందరకును ఆమోదార్థమును రాజ్యాంగనిర్మాణము గావించుటయందు బ్రటిషు పార్లమెంటు వారి యొక్కయు భారత ప్రతినిధుల యొక్కయు సహకార మావశ్యకమా కాదా? పార్లమెంటువారు సహకార మొనరించినను లేకున్నను భారతీయులు స్వతంత్రముగ నీవనిని నిర్వహింపవలె నని నిశ్చయముగ తలంచు వారితో నే నేకీభవించెడి దేమియును లేదు. బ్రటిషుపార్లమెంటును ధిక్కరించి మనకై మనము స్వతంత్ర రాజ్యాంగమును ప్రకటించుకొనుటకు ప్రస్తుతస్థితియందు లేక శిష్టకాలములో వైసను నైతికముగగాని రాచకీయముగగాని తనకై క్లిగితినియున్నామా యని నాహృదయమును నేను పరీక్షించుకొనిన అట్టి సందర్భంపై నైతికముగగాని, రాచకీయముగగాని మనదేశమునం దిప్పుడున్నటుల నాకు తోచుటలేదు. అటులనచో మనదేశ భావ్యర్థము మనదేశ ప్రతినిధుల సహకారము చేతులయందేగలదని నిర్ణయించుకొనవలెను. కన్సర్వేటివు పక్షమునాచే ప్రభుత్వమునందుండెడి పక్షమున మనమెంత ప్రయత్నించినను న్యాయముగనే కాని లాభమేమియు నుండజాలదు. భారత దేశమున కేమాత్రమైనను మైత్రి జూపెడి బ్రటిషు రాచకీయ పక్షమేదైనకలదాయనిన నయ్యది కార్మికపక్షమే నేడు ప్రభుత్వము నందున్నది మన యాశయులకు సానుభూతిని జూపెడి కార్మికపక్షము వారి పరిపాలనావకాశమును మనము సదుపయోగము గావించి తద్వారా మన సమస్యల పరిష్కరించుకొనవలయునా ఆక్కరలేదా?

కార్మికపక్షము నెనుక 1924 సం॥లో అధికారమునందున్నపుడు తమ వాగ్దానముల పాలింపక మనలను మోసగించెనని ఆక్షేపింపబడెను. కార్మికపక్ష మొక్కటే భారతీయులకు సానుభూతిని జూపెడి పక్షమని నే నుడివిసపుడు ఆమైత్రిని, సానుభూతిని సరిహద్దులు కలనని నేను మరచుటలేదు. (నవ్వు) భారత దేశము కొరకై కార్మిక పక్షము తమ జైచుముగూడ త్యజించునని తలంచినచో మాత్రము మిరగు పొరబడెదరు. (నవ్వు) 1924 సం॥ నంచైనను భారతదేశ సమస్యకై తమ జైచుమును త్యజించాలని కారణముననే వారి మనమునేక విధముల ఆక్షేపించి యుంటిమి. కాని ఆదృష్టితో వారిని విచుర్వింపరాదు. మన సంసిద్ధత లిట్లుండినను గుడుకు మన కృషి వైసనే మన మాధారపడి యుండవలసినది నిజమే యైనను రాజ్యాంగవేత్తలముగ రెండవ పక్షమునందు జరిగెడి రాయబారములను లక్ష్యము నేయకుండ నుండజాలము. జన్మతో పానాగారి నాయకత్వముక్రింద ఈశ్రుత దేశము అస్పృగజాతీయ సంఘర్షణమును గావించుచున్న రియాసున సైతము మహామాత్మ రాజ్యానీతి వికారదుడను జన్మతో పానాగారు వైము ఆరుమారులు రాయబారముల నడపుటకై ఇంగ్లండు దేశమున కరిగియుండెను. జన్మతో పానాగారి నుండి మన నాయకులు గుణపాశమును గైకొనవచ్చును. అదియును గాక జన్మతో పానా యింగ్లండును సందర్శించినపుడు తన దేశము పక్షమున నిరాటంకముగ మాట్లాడగలగితియందుండెను. కాని భారత జాతి పక్షమున ఏకాభిప్రాయముతో ప్రతినిధిగ మాట్లాడగలగునా రొక్కరైన మనదేశమున గలరా? ఈశ్రుత దేశమున కొసంగిన వరతులు ఈజన్మి యనులను తృప్తికరములా కాదా యని మనము రిర్నింపవలసరములేదు. కాని కార్మికప్రభుత్వ మిచ్చినచోనే తోరీప్రభుత్వముగాని ఈశ్రుతునకొసంగిన హక్కులకొసంగ జాలననుటమాత్రము నిశ్చయమేగదా? ఈకారణము లన్నిటి ననుసరించియే బ్రటిషు పార్లమెంటునకును మనదేశ ప్రతినిధులకును కొంత పొత్తు కుదురజేయుట ఉపయుక్తకరమనియు, సహకారముచేరనే మన సమస్యల పరిష్కరింపబడగలననియు నేను విశ్వసించుచున్నా ననిరి.

అధ్యక్షులకు, ఉపన్యాసకులకు సంగునముతో సభ ముగింపబడెను.

ప బ్లి కు స ర్వి సు కమిషనుచట్టము

పబ్లికు సర్విసు కమిషనుచట్టము మదరాసు శాసనసభలో నెగ్గెను. శాసనసభ జీవితము ముగియుచున్న సమయమున, ఇట్టి ముఖ్యచట్టమును ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టి తర్జితముగ శాసనమగుటకు జేసిరి. చిరకాలమువర కమిషన్ నుండవలసిన చట్టమును తొందరపడి నిర్మించుటవలన, లాభముకన్న నష్ట మధికము గలుగును. నూతన శాసనసభల కీచట్టమును విడిచిపెట్టిన మునిగిపోవున జేమియు నుండదు. కాశ్వరరావుగారి మ్యునిసిపల్ చట్టమును క్రొత్త శాసనసభ గూడువరకు నిలిపివేయవలయునని గోరినవారు, పబ్లికు సర్విసు కమిషను చట్టము విషయమై యింత తొందరపడ నేలనో తెలియదు. ఇట్టి వేగిరపాటు తమకు ఇష్టము గాకబోయినను, దానిని నిరోధించుటకు తమకు అధికారము లేదని, శాసనసభాధ్యక్షులు చాటిరి. ఉద్యోగములవిషయమై ఏర్పాటు గావించుటకు “ప్లాన్ సెలెక్షన్ నుబోర్డు” ఉండనే యున్నది. మరల పెద్దజీతములను గ్రహించెడి కమిషనరులతోగూడిన యిట్టి సంఘము నేర్పరచుట, అధిక వ్యయకారణ మగుట దప్ప వేరు లాభమును చేకూర్చ జాలదు. మద్రాసు ప్రభుత్వమే యీకమిషను ఖర్చు సంతను భరింపవలసి యుండుచే, ప్రజలపై అమితభారము కడుచున్నది. చట్టపు ఉద్దేశ్య మేమి? ఉన్నతోద్యోగులను నియమించు విషయమున తగిన ఏర్పాటుల గావించుటకై, ప్రభుత్వముతో సంబంధము లేని, సంస్థయొక్క టుండుట యవసరమనియు, అందు నిమిత్తమై పబ్లికు సర్విసు కమిషను నేర్పరచవలెననియు, చట్టము ప్రతిపాదించుచున్నది.

కాని, అట్టి కోర్కె యీ చట్టమువలన నెరవేరుటకుమారుగ, తద్విరుద్ధఫలము గలుగునని విదితమగును. పబ్లికు సర్విసు కమిషను స్వతంత్రసంస్థయా? ప్రభుత్వమువారు దీనియందలి సభ్యులను నియమించెదరు. వారిని దీసివైచుటకు, ప్రభుత్వమున కధికారము గలదు. కమిషనువారి నిర్ణయముల నతిక్రమించి, వేరొక మార్గము ద్రొక్కుటకు, ప్రభుత్వమువారికి సంపూర్ణాధికారము గలదు. అట్టితరీ, ఈ కమిషను స్వతంత్రసంస్థ యని యూహించుట కింకను సాధ్యపడదు. కమిషనువారు తమస్థానములను నిలుపుకొనుటకై ప్రభుత్వానుగ్రహముపై నాధారపడవలయును. ఇట్టివారు స్వతంత్రముగ వ్యవహరింపగల రని తలచుట తెలుల వీలగును? కమిషనును స్వతంత్రసంస్థగ గావించుటకు, కాంగ్రెసు పక్షమువారును, జాతీయ పక్షమువారును

జేసినయత్నము లన్నియు విఫల మయినవి. జస్టిసు పక్షమువారు ప్రభుత్వమునకు తోడై, ముఖ్యమగు సవరణల నన్నిటిని ఓడించుటకు హేతుభూతులయిరి. యూరపియను సభ్యులయినను, అప్పడప్పుడు సవరణల కనుకూలముగ వోటు జేయుచుండిరి. జస్టిసు పక్షమువారు మాత్ర మట్టి పాపమున కొడిగట్టుకొనరయిరి. పక్షనాయకులగు సర్ పాత్రోగారు, తటస్థముగ నుండుటయు, జస్టిసుపక్ష సభ్యులు దేశ హితమునకు వ్యతిరేకముగ వోటుజేయుటయు పలు మార్లు సంభవించెను.

అనకాపల్లి మ్యునిసిపాలిటీ విషయమునగూడ, నాయకునికి భిన్నముగ అనుచరులు వోటుజేసిరి. ఇట్టిసితిలో సర్ పాత్రోగారు రెంతవరకు జస్టిసుపక్షమును నిజముగ నడువగలుగుచున్నారో, సందేహము. పాత్రోగారు కొంత విశాలభావమును జూపి, తమ యనుచరులదారి ద్రొక్కనందులకు, వారి నభినందింపవచ్చును. పబ్లికు సర్విసు కమిషను, ప్రభుత్వమునకు పూర్తిగ లోబడియుండునటుల గావించబడెను. సర్వాధికారము ప్రభుత్వము వారియందే నిలిచియుండును. ఉద్యోగముల నాశించువారి యోగ్యతలను, పరీక్షాప్రవేశనియమములను పరీక్షాక్రమమును నిర్ణయించునపుడు, ప్రభుత్వము వారు కమిషనువారితో తప్పక యోచించుట కేర్పా టుండవలయునని ప్రతిపాదించిన సవరణ త్రోసివేయబడెను. యూరపియను సభ్యులగు వుడ్డు గారుగూడ దీనినామోదించిరి. జస్టిసుపక్షసభ్యులు మాత్రము ప్రభుత్వమువారితో గలసి దీని నెదిరించిరి. సర్ పాత్రోగారు తాట స్థ్యము వహించిరి. ప్రభుత్వమువారు కోరినపుడు మాత్రము కమిషనువారు సలహా నీయవలయునను సవరణను రివిన్యూమెంబరుగారు ప్రతిపాదించి, కమిషనును అసైనురులస్థితికి దేదలచిరిగాని, విమృట దీని నుపసంహరించిగాని, వివేకము జూపిరి.

కమిషనువారు తయారుజేసిన లిస్టులో నుండియే, ప్రభుత్వమువారు ఉద్యోగులను నియమింపవలయుననియు, అందుకు భిన్నముగ నడువదలచుచో ప్రభుత్వమువారు తమ హేతువులను దెలుపవలయుననియు, ప్రతిపాదించిన సవరణ కడు హేతుబద్ధముగనున్నది. ప్రభుత్వమువారికి కమిషనువారి సలహాల నతిక్రమించుట కధికారము గలదు. కాని అందుకు సాహసించుచో, తమకుగల కారణములను మాత్రము వారు తెలుపవలయును. ఇట్టి సవరణ గూడ నిరాకరింపబడెను. ఇంకీయూ మంత్రిగారి యధికారమున కిది విరుద్ధమని, వాదించబడెను. యూరపియను సభ్యు లీ సవరణ పట్ల ప్రభుత్వమువారితో వోటుజేయక, తటస్థముగనుండిరి. కమిషనువారు ఉద్యోగాభ్యర్థులతో ముచ్చటించునపుడు, ప్రభుత్వపు ఆఫీసరుగా రొకరు హాజరై యుండువలయునను ఏర్పాటు హానికరముగాన, దానిని తీసివేయవలయునని సభ్యులు గోరినను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపకబోయిరి. ప్రభుత్వోద్యోగి హాజరగునెడల, కమిషనువారిని వీరు ప్రోద్బలపరచుట కధికావకాశముండును. కమిషనువారు స్వతంత్రముగ ప్రవర్తించుట కధికారము దప్పిపోవును. కమిషను వ్యవహారములు పరిహాసాస్పదము లగుట సహజము. కమిషను కేవల అలంకారప్రాయ మగును.

సెలెక్షన్ విషయములోను కమిషనువారి లిస్టులోనివారిని ప్రభుత్వమువారు నియమింపవలయు

ననియు, లేనిచో తమ కారణములను దెలుపవలయుననియు ప్రతిపాదించిన సవరణగూడ వీగెను. ప్రమోషనువిషయమున కమిషనువారి సలహాల ననుసరించి, ప్రభుత్వమువారు నడువవలయుననియు, అందుకు భిన్నముగ మెలగునెడల తమ హేతువులను దెలుపవలయుననియు, ప్రతిపాదించిన సవరణను గూడ నిరాకరింపబడెను. ఉద్యోగుల నియామకము విషయమునను, వారి యోగ్యతల నిర్ణయ ము విషయమునను, ప్రమోషను విషయమునను, కమిషనువారి కి పూర్ణాధికారములేక, సర్వాధికారమును ప్రభుత్వమునకే యుండునెడల, కమిషను స్వతంత్ర సంఘ మనుట తెలుల వీలగునో, తెలియకున్నది. ప్రభుత్వమువారు గావించిన నిబంధనల ననుసరించి కమిషనువారు నడువవలయునని, చట్టము గోరుచున్నది. ఇట్టినియమములను తొలగించుటకు, ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపకబోయిరి. ప్రభుత్వమునకే సర్వాధికారము గలదని, యీనియమము స్పష్టపరచుచున్నది. కమిషనువారి ఖర్చులు, శాసనసభవారి వోటుకు లోబడి యుండవు. అందుచే, శాసనసభవారు కమిషను కార్యక్రమమును విమర్శించి, దానిని చక్కబెట్టుట కవకాశ ముండదు. ప్రభుత్వమువారిదే సర్వాధికార మగుటచే, కమిషను ప్రభుత్వమున కుపాంగముగ పరిణమించుచు నుగాని, అంతకన్న ను ఉన్నతస్థితిని బడయజాలదు. సంవత్సరాంతమున కమిషనువారు ప్రభుత్వమునకు పంపెడి రిపోర్టును శాసనసభవారి యెదుట నుంచుటకు రివిన్యూమెంబరుగారు రొక ఏర్పాటును జేర్చిరి. ప్రజాప్రతినిధుల సవరణల నన్నిటిని నిరాకరించి, వీరు తుదకు దయదలచి, యిట్టివరము నిచ్చినటుల దోచును. కాని, కమిషను రిపోర్టును శాసనసభవారు చర్చించినను, నేమి ప్రయోజనముండును? వాగ్వియము దప్ప వేరు ప్రయోజనము గలుగదు. శాసనసభవారు చేసెడి తీర్మానము సంగీకరింపవలసినవిధి, ప్రభుత్వమువారి కుండ జాలదు. శాసనసభవారి కండ్ల నీరు దుడుచుటకు మాత్ర మిది అక్కరకువచ్చును. ఇట్టి నిరర్థకమును, వ్యయకరము నగు పబ్లికు సర్విసు కమిషను చట్టమును ప్రభుత్వమువారు తత్పరితముగ కొనసాగించి, ప్రజాప్రతినిధులు కమిషనును స్వతంత్రసంస్థగ జేయుటకు ప్రతిపాదించిన సవరణల నన్నిటిని నిరాకరించుటయు, జస్టిసుపక్ష సభ్యులు ప్రభుత్వమువారి యత్నములను బలపరచుటయు జూచిన, శాసనసభలతో నింకను ప్రోద్బుచ్చుటవలన తమకుగాని, దేశమునకుగాని కాంగ్రెసు సభ్యులు ఇసుమంతయు మేలు నలుపజాలరనియు, శాసనసభల వెలుపల ప్రజలలో ప్రబోధము నలిపి, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును త్వరితముగ కొనసాగించుచో, ఎనలేనిలాభము గలుగుననియు, శాసనసభల వెలుపల సంతపని జరిగినను దానివలన శాశ్వతఫలము గలుగుననియు, గ్రహింపవచ్చును. పబ్లికు సర్విసు కమిషను బిల్లుచర్చ, యిట్టి సత్యమును తెలుపకనే తెలుపుచున్నది.

మద్రాసు కాన్వేషను ప్రసంగము

మద్రాసు విషవృగారు నేటిదిన మొనగిన విశ్వవిద్యాలయపు కాన్వేషను ప్రసంగము, సత్యాన్వేషణావశ్యకతను చాటుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయోద్దేశ్యము సత్యాన్వేషణమే యగుచో, అందుకు

బూనుకొనినవారిమార్గమున నిరోధముల గల్గింప కుండుట యవసరము. సత్యమును గ్రహించుట కును దాని ననుష్ఠించుటకును విద్యార్థులకు పూర్ణావకాశముల కౌనగవలయును. కాని, మద్రాసువిశ్వవిద్యాలయము ఇట్టియుద్దేశ్యమున కెంతవరకు తోడ్పడుచున్నదో సందేహస్పదము. ప్రాచీన హిందూదేశము సత్యానేకమునకై పాటుబడెనని, బిషప్సగారు అంగీకరించుచున్నారు. అప్పుడు వెలువడిన ఉపనిషత్తులు మున్నగునవి సత్యాన్వేషణకు ఫలములని ఎంచవచ్చును. సత్యముకంటె ధర్మము వేరులేదని, హిందువులుగర్హించిరి. ప్రస్తుతవిశ్వవిద్యాలయములు ప్రయోజనకరముగ నుండవలయుననిన సత్యమును గ్రహించుట కవి సాధనభూతములుగ నుండ వలయును. ప్రాచీనప్రపంచ మనుసరించిన ఆదర్శములను, ఆధునికప్రపంచ మనుసరించి, ఉన్న తాళయములను విద్యార్థులలో పురికొల్పవలయును, ఇందుకుగాను ప్రస్తుత విద్యావిధానమును మార్చ నవసరము లేదని, చెప్పవారుందురా? అన్ని దేశములందువలె, హిందూదేశమునందును ప్రాచీన ఆధునికాశయములమధ్య సంఘర్షణ మేర్పడినది. దీనిని తొలగించి, రెంటిని సమన్వయపరుపగల మేధావులను, ప్రజ్ఞావంతులను, విశ్వవిద్యాలయములు తయారుజేయ శక్తిగలిగి యుండవలెను. దక్షిణహిందూదేశము, శ్రీశంకర, రామానుజ, మధ్వాచార్యుల బోలు సంస్కర్తల నుద్భవింపజేసెను. వారి నామములు ప్రపంచమందంతటను కీర్తింపబడుచున్నవి. అట్టిమహనీయులు మరల నుద్భవించుటకు, ప్రస్తుత విద్యావిధానము తోడ్పడునా యనునదియే ప్రశ్న. పూర్వకాలమున, విద్యార్థులకు పరీక్షలబాధ లేకుండెను. గొప్ప గురువులయొద్ద విద్యనేర్చిన జాలును. ఇప్పటికాలమున ఏదియోయొకరీతిని, పరీక్షలలో జయ మొందుటయే, విద్యార్థుల పరమలక్ష్యమగుచున్నది. ఇందువలన జ్ఞానాభివృద్ధి గలుగుటకు మార్గము, విద్యార్థులు విద్యవలని నిజమగు ప్రయోజనమును కోల్పోవుచున్నారు. జాతీయ విద్యావశ్యకతను, బిషప్సగారు గుర్తించుచున్నారు. జాతీయవిద్య జ్ఞానాభివృద్ధికిని, ప్రపంచజీవయాత్రకునుగూడ తోడ్పడగలదు. ప్రస్తుతవిద్యయు, పరిశోధనావిధానమును, జ్ఞానాభివృద్ధికిగాని, జీవయాత్రకుగాని తోడ్పడకున్న వనుట, నిశ్చయము. సర్, అన్నామలెచ్చెగిరారు, అద్భుతాదర్శము జూపి, జ్ఞానాభివృద్ధికై తమధనము నర్పించిరి. ఇట్టివారింకను బయలుదేరి, జాతీయ విజ్ఞానమును కాపాడవలయునని, బిషప్సగారు కోరుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయములు రాజకీయముగను, ఆర్థికముగను స్వతంత్రముగనుండిన చాలదనియు, విద్యావిధానముగూడ స్వతంత్రముగ నుండవలయుననియు, బిషప్సగారు చెప్పినవాక్యములందు సత్యమెంతెనిగలదు. బిషప్సగారు దెలిపినటుల ప్రస్తుతవిద్యావిధానము ప్రజాశయముగాని, వారిభావములనుగాని ప్రతిఫలించజేయుటలేదు. అందుచే జాతీయజీవనమున కనుగుణమగు విద్యావిధానము ప్రతివిశ్వవిద్యాలయమును ఏర్పరచికొనవలయును. విశ్వవిద్యాలయములు దేశ సమన్వయను పరిష్కరించుటకవకాశమొనగవలెనను భావ మొకనువ్యాపింపలేదు. అందుచేతనే, విశ్వవిద్యాలయములు నిర్భక్త మై యొప్పుచున్నవి. విశ్వవిద్యాలయవిద్యకును, జీవితమునకును

సంబంధము లేకున్నది. విద్యార్థులకు నిత్య జీవితమునకు విద్య యుపకరించునదిగ నుండవలయును. బిషప్సగారు చెప్పినటుల, ప్రస్తుత విద్య నిరుద్యోగమును పెంపుజేయుచున్నదిగాని, విద్యార్థులలో స్వతంత్రజీవనమును పురికొల్పుట లేదు. బిషప్సగారు క్రైస్తవమతాధిపత్య లయ్యు, భారత విద్యా సమన్వయ నిత చక్కగ చర్చించి, ఉన్నతాదర్శములను నిరూపించినందలకు, వారు విద్యార్థులకృతజ్ఞత కెంతయు బాతులు. ఈ సంవత్సరపు ప్రసంగము, కాన్వకేషను ప్రసంగములలో ఉన్నతస్థాన మాక్రమించి, ప్రజల కెప్పుడును మార్గము జూపుచుండు ననుటకు సందియము లేదు.

పూర్వాచారప్రియుల కోర్కెలు :

హోంమెంబరుగారు గర్భాధాన వయోనిర్ణయ సంఘము వారి రిపోర్టుపట్ల అసమ్మతి దెలుపుటకు, పూర్వాచారప్రియులు కొందరు ఇండియా ప్రభుత్వపు హోంమెంబరుగారి యొద్దకు రాయబారము వెడలగ, ప్రభుత్వమువారింతవరకు సాంఘికవిషయములలో తాటస్థము వహించియుండి రనియు, ఇందువలన సాంఘికాభివృద్ధికి ప్రభుత్వమువారు ప్రతికూలు రని దేశమున విమర్శనములు వెలువడుచున్నవనియు, ఇంగ్లండులో గూడ నిట్టి విమర్శనములు వ్యాపించినవనియు, అందుచే ప్రభుత్వమువారికిమీద సాంఘికవ్యవహారములలో జరుగదగిన మార్పులను పూర్తిగ నిరోధింప జాలరనియు, హోంమెంబరుగారు జవాబు చెప్పిరి. సాంఘికాచారములు కాలానుగుణముగ మార్పు జేందవలయునను భావము దేశమందంతటను పొంగి పొరలుచున్నది. దీనిని ప్రభుత్వము వారు గాని, పూర్వాచారపరాయణులుగాని అణచి వేయజాలరు. శాసనసభవారి జోక్యముగాని, ప్రభుత్వము వారి జోక్యముగాని సాంఘికాచారవ్యవహారములలో, లేకుండ జేయవలయు ననిన, పూర్వాచారపరాయణులకు మార్గ మొక్కటే గలదు. ప్రస్తుతపు హిందూసంఘ మెట్టి పరిణామమును పొందుచున్నదో, పూర్వాచారప్రియులు సంస్కర్తలను భేదములేక ఎల్లరును కాలప్రవాహమున కెటుల దాసులగుచున్నారో, వీరు కనిపెట్టవలయును. ఎంతవరకీప్రవాహమున కెదురీదవచ్చునో, ఏయే దారుల సంఘమునికమీద నడిపించుట భావ్యమగునో, నిర్ణయించుట వర్ణాశ్రమధర్మసభల కసీసధర్మ మయినది. సంస్కరణముగోరువారిని, పూర్వాచారపరాయణులు నిందించి, వారిని సంఘబహిష్కృతుల గావించి, పెక్కు అవమానముల పాల్పెసి, ఆపివేట్ట వారు శాసనసభల సహాయమును పొందదలచినపుడు గగ్గోలు పెట్టుటవలన ప్రయోజనముండదు. ఇదివరకే న్యాయస్థానములు సాంఘిక వ్యవహారములవిషయమున ఇచ్చవచ్చిన తీర్పుల నిచ్చుచున్నవి. వాటి కెల్లరును కట్టుబడియే యున్నారు. మతాధిపత్యముగూడ తమ తగవులను పరిష్కరించుకొనుటకు, న్యాయస్థానముల సహాయమును కోరుచునేయున్నారు. సహాగమనము శాస్త్రసాధన మయినను, దానిని నిషేధించిన చట్టమునకు హిందువు లెల్లరు కట్టుబడియేయున్నారు. ఇక మీద ప్రభుత్వపు జోక్య ముండగూడదనచో, కాలముననుసరించి, ఏయేయూచారములలో నెంతవరకు మార్పు సంగీకరింప వలగునో వర్ణాశ్రమధర్మసభల

బోలు సమావేశములును, పీఠాధిపతులును నిర్ణయించి, ప్రజలను సంతృప్తిపరచుట ధర్మమగును. ఇందువలన, హిందూసంఘ మొకను జీవించియున్నదనియు అనుకూలమగు మార్పులను తనంతట తాను గావించుకొనగలుగుననియు, ప్రభుత్వమువారుగాని, శాసనసభలుగాని జోక్యము గలుగజేసికొన నవసరము లేదనియు, ప్రపంచమునకు చాటుటకు వీలగును. ప్రాచీనకాలమున కాలానుగుణ మగు మార్పులు సాంఘికాచారములందు జరుగుచుండె ననుట నిర్వివాదాంశము. ఇప్పుడును దేశకాలపరిస్థితులవలన, అప్రయత్నముగ నెన్ని మార్పులలో జరుగుచున్నవి. ఇవి యన్నియు బనికిరావని ఘోషించినమాత్రాన, ప్రయోజన ముండునా? సముద్రయానము కొంత కాలముక్రిందట నిషేధమని భావించుచుండిరి. ఇప్పుడు అందుకు బూనువారు పెక్కుమంది బయలుదేరిరి. ఇంగ్లండులో, హిందూ దేవాలయమును నిర్మించు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఆచారవంతుల నిమిత్తము లండను నగరమున ఆనందభవన మను ఉపాహారగృహము స్థాపింపబడినది. టైల్స్ రిఫ్రెషుమెంటులలోగాని, కాఫీహోటళ్లలోగాని, దృష్టిదోషము పాటించబడుటలేదు. పట్టణములలో వీనిలో బ్రవేశింపనివా రరుదుగ నున్నారు. అహార నియమములు, వివాహనియమములు, జీవనమార్గములు, పెక్కుమార్పుల జెందినవి. పూర్వాచారములను విధిక్యతముగ ననుష్ఠించుటకు కుతూహల మున్నవారుగూడ అట్టి పట్టుదలను సాగించుకొనుట దుస్సాధ్యమగుచున్నది. జీవనోపాయములకొరకు ప్రజలు చూపుచున్న ఆతురమువలన, ఇతర వ్యవహారములు వెనుకబడుచున్నవి. ప్రాచీనవర్ణాశ్రమధర్మముల నేకులమువారును నిర్వహింప వీలు లేకున్నది. అన్ని కులములవారును సేవకావృత్తి ననుసరించుటలో అహమహమికను జూపుచున్నారు. ఇందుకుగాను ఎవరిని నిందించి ప్రయోజనములేదు. ఏది సాధ్యమో, ఏది సాధ్యముగాదో, ఏది అనుష్ఠేయమో, ఏది విసర్జనీయమో గ్రహించి సంచరించుట, హిందూసంఘమువారి కసీసధర్మ మగుచున్నది. దేశస్వాతంత్ర్యమును ప్రజలు గాఢముగ గోరుచున్న సమయమున, అందుకు ప్రతికూలించు ఆచారములను విడనాడుట యవసర మగును. అందుచే, సాంఘిక చట్టములనిన భీతిజెందువారు, అట్టి చట్టములతో బనిలేకనే, సాంఘికాచారములలో మార్పు జరుగుటకు ప్రయత్నించుట యవసరము. హిందూసంఘమే యిక్కార్యమునకు బూనుకొనవలయును. అన్యులు వీరిని రక్షింపజాలరు. వీలగుచో, హిందూసంఘమునుండి నిన్ను జాతులను తమతమ సంఘములలోనికి జేర్చికొని హిందూ జనసంఖ్యను తగ్గించుటకు తదితర మత సంఘములవారు ప్రయత్నించెదరు. ఇదివర కట్ల ప్రయత్నములు విశేషముగ జరుగుచున్నవి. హిందూసంఘము నిర్వీర్యమై ఇంకను ఉపేక్ష వహించుచో, అట్టి ప్రయత్నము లికముందును యథేచ్ఛ కొనసాగును. క్రైస్తవ, మహమ్మదీయ సంఘములు మేల్కొంచి యున్నవి. తమ పూర్వభృద్ధికి వలయు సాధనముల నవలంబించుచున్నవి. హిందూ సంఘముమాత్రము అంతఃకలహములకు నిలయమై తన బాగునిమిత్రము తాను ప్రయత్నింపక, జడత్వమును మాంద్యమును వహించుచున్నది. హోంమెంబరుగారి ఎచ్చరిక, అట్టి మాంద్యమును

బాపి, హిందూసంఘము తిరిగి తొంటిచూస్తూ త్యము బడయునట్లు, జేయుగాక యని కోరెదము.

చింతామణిగారు : సి. బి. డి. లిప్టు

మితవాదనాయకులై సంయుక్త రాష్ట్రమున మంత్రి పదవిని నిర్వహించిన, చింతామణిగారినిగూడ సి. బి. డి. లిప్టులో జేర్చినట్లు, వారు కాన్పూరులో చెలిపిరి. మితవాదులు గూడ పోలీసువారి యనుమానముల కెట్లు గురి యగుచున్నారో చూచిన, దేశస్వాతంత్ర్యముగోరు ప్రముఖులెల్లరికిని ఈయాడ తొలగదని, తేట పడుచున్నది. ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ్యులగున సర్. సత్రా, మహమ్మదాబాదు రాజాగారుగూడ, సి. బి. డి. లిప్టులో జేరియున్నట్లు చింతామణి గారు చెలిపిరి. ఇట్టిదురవస్థనుండి దేశమును రక్షింప వలయు ననిన, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి కై మిశ్రవాదులు గూడ కాంగ్రెసు పక్షమువారితో చేతుల గలిపి, పాటుపడవలయును. అంతియగాని, ఊరక వగచి ప్రయోజన ముండదు.

చీనారషియా పోరాటము

మంచూరికి పడమరగ ప్రారంభము

(చూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 15:—దెహవార్త లిట్టు దెలుపుచున్నది. మంచూరికి పడమరగ చీనారషియా పోరాటము ప్రారంభమైనది. 300 నాకాదళ సైనికులు రెండు విమానములు యుద్ధనౌకలు ఇందు పాల్గొనుటకు నియమింపబడెను.

లంకా పైరు కూలీలతగవు

(చూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 15:—లంకాపైరు నేతపనివాండ్రు రెగ పులో జేరిన యజమానుల సంఘమునా గృహయులును మధ్యవర్తి పక్షాగ్రమునకు పనివాండ్రు తో ప్రస్తాపించుటకు వారి సహ్యించిరి. మధ్యవర్తి పరిష్కారపు పరతు లేవయో కరస్పరముగ దెలియువరకు మిల్లులు పనిచేయుట కంగీకరించు వారముగామని తీర్మానించుకొనిరి. గురువారమునాడు యజమానులు పనివాండ్రు సమావేశము గావచ్చును.

బాలభటు ప్రదర్శనము

(చూటరు)

భారత బాలభటుమరటము ఆకర్షణీయముగ నుండుట

లండన్, ఆగస్టు 15:—భారత బాలభటు మరటము ఆందరిదృష్టిని ఆకర్షించెను. గిల్వెలుపార్కులో భారతాధికారులు శిశువులను బొందెదరు. దానివలన ఇండియాలో ఎక్కువ లాభముగ నుండును. సిలోను బాలభటులు ఆత్యుత్సాహముతో యన్నట్లు వర్ణింపబడిరి.

ట్రాంసు అట్లాంటికు వైమానిక రేవును నేర్పాటుచేయుటకు ప్రయత్న ముజరుగుచున్న పని న్యాయాయుక్త వార్తలు దెలుపుచున్నవి.

సింగపూరు నాకాశయమున నీళ్ళపై తేలేడి రేవును గవర్నరుగారు తెరచిరి.

హేగు ఆర్థికసంఘమువారి సభను 17 తేదీవర కాపుజేరిరి. ముఖ్యదిగ సాగుచున్నది.

సెప్టెంబరు 1893

సీమకమలములు

మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి

స్వాయమైన భర

వీకంసి చబిల్ దాన్ యందు సన్స్

గత్నాలు, బంగారు, వెంకెనగలు వర్తకులు

112, 113 చైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

హేగు పరిహారములసభ

చర్చిలుగారు స్పీడనుగారిని బలపరచుట

(చూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 15:—హేగులో స్పీడనుగారు స్వాసభలో నిర్ణయించిన మొత్తముకంటె తక్కువ మొత్తమును (లిటనును బంచి పెట్టు వీలులేదని జూజిన ప్రోక్టర్ త్యాహములను చర్చిలుగారు మాంట్రిల్లో ప్రస్తావించుచు ఆమోదించిరి. తాముగూడ ఇదివరలో ఈ విషయమై పోయింకేరుగారితో జెస్సియుంటి ననిరి. ఎంగ నివేదిక ప్రకారము నూచింపబడిన సమస్య లన్నిటిని నిమగ్నించుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి కుండబెట్టె నంటిచునిరి.

రైను ప్రదేశమును ఖాళీజేయుట

(వైరెస్)

రుగ్బీ, ఆగస్టు 14:—బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతోబాటే ప్రేంచి ప్రభుత్వమువారు గూడ తమ సేనలను రైను ప్రదేశము లనుండి మరలించుటకు ప్రయత్నించి పూర్తిచేసెద మని బ్రియిందుగారు దెలుపుచున్నారు.

కాని ఇంకొక మామెలలు చిన్న సిబ్బంది, గమాస్తాలు వైను ప్రదేశమున నుండవలసి వచ్చునట. కాని వీరికను ఖర్చునుగూడ జర్మను లిచ్చుట కంగీకరించుచో ఈ సిబ్బందిని గూడ లేకుండ జేసివేసెదరట.

లంకాపైరు నేతపనివాండ్రు

సంఘము

మధ్యవర్తి పరిష్కారము నంగీకరించుట

(వైరెస్)

రుగ్బీ, ఆగస్టు 14:—లంకాపైరు నేతపనివాండ్రు సంఘమువారు మధ్యవర్తి పరిష్కారవిధానము నంగీకరించిరి. యజమానుల తీర్మానమును ఆమోదించిరి. త్వరలోనే వ్యవహారము ఖరదవచ్చు ననుకొనుచున్నారు.

రేడియమును వైద్యోపయోగము నిమిత్తము అందరకును సప్లయిజేయుటకు ఏర్పాటులను గావించిరి.

మద్యపానసమస్య

రాయలు కమిషను విచారణ

(వైరెస్)

రుగ్బీ, ఆగస్టు 14:—మద్యవిక్రయమును గూర్చి సాంఘిక, ఆర్థికవిషయములను, విక్రయము, సప్లయ నిబంధన లనుగూర్చి విచారించుటకు రాయలుకమిషనును నియమించిరి ఆముక్తిప్రభు వీ కమిషను కధ్యక్షతను వహించును. 1) మంచి సభ్యులపేర్లు తెలిసివని. ప్రజాశ్రేయము ననుసరించి చేయబోవు మూలనలను ఆలోచించెదరు. విచారణ రెండుమాసము సంచనైన ములు బట్టునట. రాయలు కమిషను యునైటెడ్ ప్రెస్టుకు బోయి మద్యపాన నిషేధమునుగూర్చి పరిశీలించెదరు, లేదా రాయలు కమిషనువారే నిర్ణయించునెనట.

ఆంధ్రకృష్ణాపత్రికలకు సన్మానము

బాలకవి గోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావుగారు

అంగలూరు

ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలను సన్మానించుటకు గార్యనిర్వాహకవర్గ చేర్చబడిన కొలదికాలమునుండి సన్మానముగూర్చి యభిప్రాయభేదములు సాదగట్టుచున్నవి.

కొండలు కృష్ణాపత్రికను సన్మానింపవలయు ననియు గొండ తాండ్రపత్రికను సన్మానింపవలయుననియు గొండలు రెండిటిని సన్మానింపవలయుననియు మఱికొండలు సన్మాన మవసరము లేదనియు జెప్పుచున్నారు. వారు చెప్పెడికారణము లివే:—

కృష్ణాపత్రిక జన్మించి దాదా పిరువదేండ్లయ్యెను. ప్రస్తుతము జీవించియున్న పత్రికలలో నయస్సునక గృష్ణాపత్రికకంటె బెద్దది వేరొండు లేదు. తత్కారణమున గృష్ణాపత్రికనే సన్మానింపవలసిన నని మొదటి కొండజేనాదము.

ఆంధ్రపత్రిక కృష్ణాపత్రికకంటె వయస్సునక జన్మదైన ను దెలిపి తేటలయందు బెద్దది. ఆంధ్రపత్రిక ప్రవేశింపని ప్రదేశమేలేదు. ప్రస్తుతము జీవించియున్న పత్రిక లన్నిటికంటెను గొప్పది. కనుక యాంధ్రపత్రికనే సన్మానింపవలయునని రెండవారి వాదము.

ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలు లేనిచో, ఆంధ్రు లేనితిహా నుండెడినాగో వేతే చెప్పవలయునా? ఆరెండుండుటచేతనే, ఆంధ్రు లేనితిహానికి వచ్చుట తటస్థించినది. ఆంధ్రుల విజ్ఞానాభివృద్ధికి ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలే మూలకంధము. కనుక యాంధ్ర కృష్ణాపత్రికలను సన్మానింపవలయునని మూడవారి వాదము.

ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలు బ్రాహ్మణేతర విశేషులకు స్థాన మొసంగలేదు. ఆంధ్రప్రకాశక యున్నంతకాలము సన్మాన మునుగూర్చి బ్రాహ్మణసోదరులు తల పెట్టిరా? ఇవి రెండు బ్రాహ్మణపత్రికలే. కనుక సన్మాన మవసరము లేదని నాల్గవారి వాదము.

కనుక సన్మాన మవసరమా? అవసరమా? ఏపత్రికను సన్మానింపవలయును? ఏపత్రికను విడువవలయును? ఇందులకు చర్చనీయాంశము.

సన్మాన మనగా గౌరవము. మానవుడు తమధర్మమును నిర్వర్తించినపుడు కొలదిగనో గొప్పగనో గౌరవింపబడుట సహజము.

ఆంధ్రప్రకాశక నలువదిసంవత్సరములు జీవించినమాట వాస్తవమే. సన్మానింపవలసినదే. బ్రాహ్మణసోదరు లుపేక్షించి సరే. బ్రాహ్మణేతరసోదరులైన నేల తలపెట్టలేను? ఇందుల కెల్లరు చింతించవలసినదే.

ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలు బ్రాహ్మణేతరవిశేషులకు దలచు స్థాన మొసంగకపోవుట సత్యమేయనుకొనుడు. స్థాన మొసంగక పోయినంతమాత్రమున సాన్నత్యమునకు భంగమువాటిల్లునా? ద్రాక్షపండ్లందకపోయినమాత్రమున వానిలోని మాధుర్య మెక్కడికి బోవును? ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలే యాంధ్రదేశమున సగ్రస్థానమును విహించినవనుట కల్గ గాదు.

కనీసము పదిసంవత్సరములైన నిండనిచో పత్రికలు సన్మాన్యములు గానని నాయభిప్రాయము. పుట్టినమాసము లోపల గొన్ని సంవత్సరములోపల గొన్ని రెండుమాడు సంవత్సరములలో గొన్ని యిట్లు నేకము పత్రిక లంతరించినవి. బాలా రిష్టములన్నియు దాటినగాని బ్రతుకుటనుగూర్చి నమ్మకము విక్కదు. మొదటి యయిదుసంవత్సరములలో నెక్కువసేవ చేయబాలదు. అక్కడనుండి పత్రికాకన్య సర్వాంగ సుందరియై వ్యవజనుల వాకర్షింపఁగలదు.

ఆంధ్రకంటె గృష్ణ యొకవీసము తక్కువయగుఁగాక ఆకారముచే గృష్ణను ప్రదర్శింపవల నని చెప్పుట యసమంజసము. కృష్ణయు యధాశక్తిగా బాలుపడుటలో లోటులేదు. మొత్తముమీద గీ రెండుపత్రిక లిరువదిసంవత్సరములనుండి యత్యంత సేవచేసినవి. కొండ తానుకూల్యమును గొండలు ప్రాతికూల్యమును జూపక యందలు నేకమై ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలను సమచిత్రితని సన్మానించుటకు గార్యనిర్వాహక వర్గమువారికి దోడ్పడవలసినదని దేశీయసోదరులకు విన్నవించుచున్నాను.

మోహిని తైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

పురుసులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

అమ్మతాంబనండిపో బొంబాయి-మదరాసు

స్థానికవార్తలు

తిరువల్లి క్లబ్ కృష్ణగానసభ:—తిరువల్లి క్లబ్ కృష్ణగానసభ యజమాన్యమున, రాబోవు శనివారము 17 వ తేదీని సాయంకాలము 4-45 గంటలకు నెం 1 వెంకటాచలం చెట్టిపీఠియందు ముత్తువినాయకరు దేవాలయము సహాయార్థము శ్రీమతి బిన్నీ బాయిగారు “వత్సలాకళ్యాణము” హరికథా కాలక్షేపము చేయుదురు.

దివ్యజ్ఞాన సమాజపు యువకులు సమావేశము:—దివ్యజ్ఞాన సమాజపు యువకులు (ఆంధ్రకాళివారి) సమావేశము రాబోవు 24, 25 తేదీలందు రాజమహేంద్రవరమునందు జరుగును. యస్. యస్. రామారావు ఎం. ఏ. గారును శ్రీమతి హులతి పట్నంబు గారును సమావేశము జయప్రసము గావించుటకు అంగీకరించియున్నారు.

మద్రాసు జాతీయపత్నము బహిరంగసభ:—మద్రాసు జాతీయపత్నమువారి యజమాన్యమున రాబోవు శనివారము 17వ తేదీని సాయంకాలము 5-30 గంటలకు హైకోర్టు బిలియండ్స్ బహిరంగసభ జరుగును. డా॥ పి. వరద రాజులనాయకుగారు “మద్రాసు రాజకీయములు” అను విషయము పై ఉపన్యసించెదరు. ఎల్లరు రా ప్రార్థితులు.

రాకపోకలు:—హెచ్. యం. హుడ్డు సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రార్, డి. యస్. ప్రాంతీ, హీరానందకాస్త్రి, యల్. సి. బి. ఘట్టగార్లు సేవదయమున మద్రాసునకు వచ్చిరి.

ఆర్. కే. మణ్నిగం చెట్టిగారు నిన్న రాత్రి కోయంబత్తూరునకును, డి. బి. టి. రంగచారిగారు బళ్లారికిని, డాన్ గారు బొంబాయికిని వెళ్లిరి.

డా॥ పిన్. చార్లెట్ క్రాసు అను జర్నలుక్రీ కొందరు శిష్యులతో నేడు మద్రాసునకు వచ్చెను. ఈమె జైనుమతము అవలంబించియున్నది. చాలామంది జైనులు యీమెను రైల్వే స్టేషనునందు ఆహ్వానించిరి. ఈమె శ్రీమతి సుభద్రాదేవి యను హిందూనాయకును అవలంబించి యున్నది.

దత్తు, భగతుసింగు గార్లుగూడ ఆస్పత్రిలో చేరిరి

నిరశనవ్రతుల నిరసస్థితి

ప్రతివాదము వదలుకొనుట

లాహోరు, ఆగస్టు, 14:—బోర్డులు ఆస్పత్రిలో హోకముద్దాయిని చెర్చుటతో ఆస్పత్రిసంఖ్య ఆ రయ్యెను. నిన్నను ఆస్పత్రిలో చేర్చబడిన గయప్రసాదుగారు చాల నిరసించియున్నారు. జతీందాసుగారికి జ్వరముపోయినది. నిన్న రాత్రి నిద్రపట్టెను. దినమునకు పావునేరు నీరుమాత్రము త్రాగుచున్నారు. గుండెనొప్పి కడుపునొప్పిగలవు. అరెస్టయినపుడు దాసుగారు 148 పౌనులుండిరి. ఇప్పుడు 109 పౌనులున్నారు. శివరక్కగారు మంచముపట్టియున్నారు. అరెస్టయినపుడు 108 పౌనులు. యిప్పుడు 84 పౌనులున్నారు. అజయగోపగారికి బలవంతముగ భోజనమిచ్చుచున్నారు. 20 పౌనులు లెక్కపోయిరి. జయదేవుగారికి జ్వరము లేదు. బలవంతముగ భోజనము పెట్టలేదు. కమలినాదుగారికి చెవిపోటునుటచే వినబడలేదు.

భగతుసింగుని నాల్గోజుల క్రిందట పెంట్లులు జెయిలు ఆస్పత్రిలో చేర్చిరి. నిరయనము త్రాగుటలేదు. బలవంతముగ భోజనము పెట్టుట మానిరి. దత్తుగారు ఆస్పత్రిలో చేర్చబడిరి. 5 రోజులవరకు నారికి బలవంతభోజనము జేయించుటకు వీలులేదు.

ముద్దాయిలు డి ఫెన్సు కమిటీవారి ప్రతివాదమునకు సమ్మతించలేదనియు, తమ కార్యదీక్ష విడువక త్యాగము జేయవలచిననియు భగతుసింగుగారు నేడు తన్ను జూడవచ్చిన బంధువులతో జెప్పిరి.

సుఖదేవు, సోహన్లాలు అను యువక విద్యార్థులను నేడు దయము అరెస్టుజేసిరి. లాహోరు కుట్రకేసులో పాల్గొనిన ముద్దాయిని గూర్చి కొన్ని ప్రశ్నలకి విడచి పెట్టిరి.

(ఫ్రీ ప్రెస్.)

గుంటూరు రైల్వే స్టేషనుదోరి

దొంగలు పట్టుబడిరి

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు ఆగస్టు 15.—6-7-28 తేదీని గుంటూరు రైల్వేస్టేషనుమాస్టరుగారి బల్లరూద వెయ్యిరూపాయలు పైచిలుకు మొత్తము నెవరో అపహరించియుండిరి. ఈసంగతి అప్పట్లో పోలీసువారికి తెలియజేయబడెను. పోలీసువారికి ఆనోకి దొంగకలేదు. అందుచేల్చ సొమ్ముపోయిన సంగతి అబద్ధపు కల్పనయని అప్పట్లో పోలీసువారు చెప్పిరి. స్టేషనుమాస్టరు కైబుగారు సుమారు 25 సం॥రములు రైల్వే ఉద్యోగము చేయుచుండిరి. చాల నమ్మకముగా విశ్వాసముగా ఉద్యోగము చేయుచుండిరి.

ఖాసిం అను నరసును ఖానరు అను నరసును యీ వోరి చేసిన సంగతి ఒక బూబునల్ల ఆనోకి యివ్వబడెను. రైల్వే స్టేషనులో కాసిము అనునతడు దీపములు వెలిగించు నపుకరు. ఖానరు అనునాతడు ఇదివరకు సేరములుచేసి శిక్షితుడయిన ప్రాత సేరకుడట. వీరు యీనోట్ల సహకరించిన తోడనే కాలినడకను నంబూరువెళ్లి అచట రయిలు ఎక్కి మద్రాసు వెళ్లిరి. వీరు అపహరించిన నోట్ల మీద గుంటూరు రయిల్వే ముద్ర నే య బడి యుండెను. ఈముద్ర నెట్లైనను గుడిచినేయుటకు వారు ప్రయత్నములు చేయుచుండగా యీమెమాచెను. ఖానరు అనునరసు యీ ధనముతో వివాహమాడవలెనని యత్నించుచుండెను. ఈ సంగతి సుదూర బూబుతెలియజేయుటతోడనే స్టేషనుమాస్టరు గారు రైల్వే పోలీసు అధికారులకు వెంటవెంటనే రెండుదినములు తెలియజేసి యీ బూబును గత 18 తేదీని పోలీసువారికి బిప్పగించిరి. పోలీసువారువచ్చి ఆ ఇద్దరు మహమ్మదీయుల ఇండ్లను సోదాచేసిరి. వారు ఇటీవల మద్రాసు లో కొనియుండిన కొన్ని వస్తువులను ఆయావస్తువులను కొనియుండినట్లుగా బుబువుపరచెడి రకీదుకాగితములను సుదూర కరెన్సీకోట్లలోజేరిన ఒక అయిదురూపాయల నోటును దొరికినది. ఇద్దరు సేరకులును రిమాండులో నున్నారు. (శంతివార్త)

జమ్మనుపూరు సమ్మెలు

వైస్రాయిగారికి విజ్ఞాపన చేయబడినది

జమ్మనుపూరు, ఆగస్టు 14:—గోల్కొండలో బరాతయిలు కంపెనీవారి రేపడబొప్పల ఫ్యాక్టరీలో సమ్మె యధావిధిగానున్నది. ఈ సమయములో గవర్న మెంటువారు జోక్యము కలగ జేసికొనవలసినదిగా నేడును నొక రాయబారవర్గము వారు కార్మికుల కలెక్షన్లను వైస్రాయి గారి వద్దకు పంపబడెను. ఇండియా కార్యదర్శి గారివద్దకును, పార్లమెంటు సభ్యులవద్దకును పంపిరి. అఖిలభారత కార్మికసంఘ మహాసభవారు యీ జమ్మనుపూరు కార్మికుల సహాయార్థము రూ 2500 లు ఋణముగా నిచ్చిరి.

వీరహరిహరస్మృతి కౌన్సిలు కమిటీవారు తమ మొదటి వాయిదా మొత్తముగా రూ 2500 లు విరాళ మొసంగిరి.

వీరు సమ్మె ప్రారంభించి నేటికి 120 దినము లయినది. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

బొంబాయిమిల్లు సమ్మె

లక్షపనివాండ్లు పనిలోజేరిరి

బొంబాయి, ఆగస్టు 14:—సమ్మె క్రమముగా సడలి పోవుచున్నది. లక్షమంది పనివాండ్లు పనిలోజేరిరి. గిర్మికం గారీ యూనియనువారిని చూచి వెంటనే సభచేసిరి. 80 మంది వ్యాలంటీరులు మిల్లుకేటెవర్ల పీకెటింగుచేయవలెనని తీర్మానించిరి. పనివాండ్లు కేపు వేరసములను బట్టాడా తీసికొనినతోడనే ఫ్యాక్టరీలలోనుండి వచ్చి వేయవలయుననియు సమ్మెచాలించక నిశ్చలముగా సాగించవలయుననియు హెచ్చరించుచు పత్రికలను పంపిపెట్టిరి. (ఆ. ప్రె.)

మద్రాసు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముల

ఆంధ్రపట్టభద్రులకు విందు

మద్రాసు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముల ఆంధ్రపట్టభద్రులకు చెన్నపురి ఆంధ్రవిద్యార్థుల సంఘమువారు రాబోవు శనివారము 17వ తేదీని సాయంకాలము 4-30 గంటలకు గోక లేహాలనందు విందుసంగెదరు. సర్. బి. యస్. శర్మగారు రథ్యక్షత వహించెదరు. పట్టభద్రదానోత్సవమునందు తమపట్టములను గైకొనిన పట్టభద్రులెల్లరు యీవిందుకు రావలెనని ప్రార్థించుచున్నాము.

కొత్త మొబిల్ ఆయిల్ యొక్క సంక్షోభ కరమగు కథను అబద్ధమును తెలుప వీలులేని యంత్రములు స్థిరపరిచినవి

The NEW

GORGGOYLE MOBIL OIL

బాటపై న వరిశీలనార్థమైన వేలకొలది మైళ్లు గంటకు 15 మైళ్లనుండి 70 మైళ్ల వరకు బంకమట్టి, టాళ్ళతో చదును చేసిన బాట, పందెములకై వేయబడిన బాట మొదలగునాటిపై నను మొబిల్ ఆయిల్ ఇంజనీరులు కారులందు ప్రత్యేకముగా నిర్మించబడిన కొలతవలన నూతన గార్గోఆయిల్ జారునట్లు చేయు నట్టి విలువ చక్కగా పరిశీలించబడినది. ఈ కొలతలపై చలిం చునట్టి ముల్లులు నూతన గార్గో ఆయిల్ మొబిలు ఆయిల్ ఇదేమాదిరి జగటుల ఇతర చములులకంటెను 100 కి 20 రెట్లు అధికమైన మైళ్లు, అత్యధిక శక్తి గలిగియుండునట్లు నిస్సంశయముగా ఋజువుపరచబడినది. గార్గోఆయిల్ మొబిల్ ఆయిలు

వాసువమ్ ఆయిల్ కంపెనీ వారిచే మాత్రమే తయారుచేయబడుచున్నది.

చెన్నపురి శాసనసభ

పబ్లికునర్వీసు కమిషను బిల్లు అంగీకరింపబడుట

రెవిన్యూసభ్యుని కభినందనములు

చెన్నపురి, ఆగస్టు 14:—చెన్నపురి శాసనసభ ఫలసారానంతరము 2-30 గంటలకు తిరిగి సమావేశమైనపుడు శాసనసభ్యులను సైమన్ రాష్ట్రీయోపసంఘసభ్యుడు నగు ఒక శాసనసభ్యుని పోలీసువారు అరెస్టుచేసి సంకెళ్లువేసి తీసి కొనిపోవుటకుగొంది డాక్టరు బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రశ్నించినపుడు సభ్యులందరూ తీవ్రము చెందిరి.

సభ సమావేశమైనవెంటనే సభానాయకుడగు గౌ. సర్ ఉ. పార్థసారథి రాజ్యోవునామ జరుగుసమావేశమునుగూర్చి ప్రకటనము గావించుచు సదరు సమావేశము 10 దినములు జరుగునని ప్రకటించుచు అపుడు చర్చింపబడు చట్టములను వెల్లడించిరి.

అగ్ర్య:—10 రోజులు చాలవు. మలబారు టెన్సీ బిల్లును చర్చించుటనే 10 రోజులు పట్టును. మిగిలిన చట్టములను గూడ తెక్-లోనికి దీసికొనిన యెడల అధ్యము 15 రోజులైనను గావలసియుండును.

శాసనసభ్యుని అరెస్టు బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు:—ఈ సభలో నొక సభ్యుడును, సైమన్ సంఘముతో సహకార మొనర్చుటకు నియమింపబడిన ఉపసంఘసభ్యుడును అగు నొక పెద్దనునిసిని, పోలీసువారు అరెస్టుచేసి, చేతికి సంకెళ్లు తగిలించి, అన్యత్రికి దీసికొని వెళ్లుట కధికారము గలదా? ఆవిషయమును ప్రభుత్వమువారు విచారించి వెంటనే చర్య దీసికొనరా?

గౌ. హోంమెంబరు:—గౌరవనీయ సభ్యుడు డెలుపుచున్న విషయములు, డెలియవు. వివరములు కనుగొనినచే గాని నేనేమియు చెప్పజాలను.

పబ్లికునర్వీసు కమిషను బిల్లు

మన పబ్లికు సర్వీసు కమిషను బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభింపబడి, 19 వ క్లాజు విశేషము చర్చితేమే అంగీకరింపబడెను. అంతటితో క్లాజులన్నిటిపైనను చర్చ ముగియుటచే, ఇక నీచట్టమును శాసనము నొనర్పనలెనని గౌరవనీయుడగు రెవిన్యూసభ్యుడు ప్రతిపాదించుచు, ఇట్టి ప్రతిపాదనను గావించుటకు అధ్యము మూడురోజుల వ్యవధియుండవలెనను నిబంధననుండి తన ప్రతిపాదనను మినహాయించవలెనని అగ్ర్యుని గోరిరి.

పి. సి. వెంకటపతి రాజుగారు, నిబంధననుండి ప్రస్తుత ప్రతిపాదనను మినహాయించ రాదని ఆక్షేపించుచు, ఈబిల్లు వెంటనే శాసనము గానియెడల సంభవించు యువద్రవము లేదనియు, అంత అత్యవసర మైనదని ప్రభుత్వసభ్యుడైనను డెలిపియుండలేదనియు నుడివీరి. చట్టమున గావించబడిన సవరణల గూర్చియు, వాని ఫలితముగా క్రొత్తగా నూచింపదగు సవరణల గూర్చియు శాసనసభ్యులు అలోచించి అందు కవసరముగ ప్రతిపాదనల గావించుటకు వ్యవధి నొసక, అతివేగము బిల్లుపై చర్చను ముగింపచేయుట అక్రమము. బిల్లును వెంటనే పరిష్కరింపవలసిన తొందరలేదు గనుకను, సవరణల ప్రతిపాదించవలసి యున్నదిగనుక, క్రొత్తసవరణలు కొన్ని గావించబడెను గనుకను మూడవూ రిబిల్లును చర్చించుటకు సభవారికి తగిన వ్యవధి యుండవలెను.

అ. కాశ్యేరరావుగారు గూడ ఆక్షేపణను బలపరుచుచు, ఒకానొక సారబాటులన, తాము నోటీసు నొసగిన సవరణలు చాల ప్రతిపాదించ వీలులేకపోయెననియు, సదరుక్లాజులకు సవరణల నూచించుటకు తమకు వ్యవధి నొసగుట న్యాయమనియు నుడివీరి.

శేమ్యు:—సర్. పి. సి. పాత్రో, ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

సత్తయూర్తి:—జె. ఎ. పాల్లానా, పి. ఆంజనేయులు గారు లు ఆక్షేపణల బలపరచిరి. గాని అగ్ర్యుడు డాక్టరుపలను త్రోసివేసి ప్రతిపాదనను నిబంధనలనుండి మినహాయించి అనుమతించినగిరి.

గౌ. రెవిన్యూసభ్యుడు:—చట్టమును శాసనమొనర్చనలెనని ప్రతిపాదించిరి.

గాడిజర్ల ఫారినోయ్యమ్ రావుగారు ప్రతిపాదన నెరుర్చుచు చట్టము లోపభూయిష్టముగ నున్నదని నుడివీరి.

ఈ సమయమున సభలో కొరమలేదని ఆదినారాయణ చెట్టిగారు నుడువగా వెంటనే గంటమోగింపబడెను. గండువిని ఇతరసభ్యు లరుదొందినపిదప చర్చ తీసి సాగింపబడెను.

సత్తయూర్తిగారు ఈ సమయమున చట్టమున కొకసవరణ నుపపాదించగా, సవరణల నుపపాదించుట కిట్లుడు వీలులేదని అగ్ర్యుడు త్రోసివేసెను.

సత్తయూర్తి గారు పిమ్మట బిల్లునుగూర్చి మాటలాడుచు, చర్చల సందర్భమున గౌ. రెవిన్యూ సభ్యుడు గవ్వరచిన చాక చక్రమును, మర్యాదలను ప్రశంసించిరి. ప్రతిపాదనలను వల్లకు సర్వీసు కమిషనును సాధ్యమైనంతవరకు స్వతంత్రము గను, అధికార సంపన్నముగను నొనర్చుటకు ప్రయత్నించి సవరణల నుపపాదించి, తమకే సామర్థ్యముల నన్నిటి నుపయోగించిరి. కాని వారిప్రయత్నము లన్నియు నిష్ఫలముయ్యెను. తా ముపపాదించిన సవరణలన్నియు పరాజయ మందుచున్నను ప్రతిపాదనల పక్షమునా కేమైనను నిరాశలేందక థుదివరకు ను తమ ధర్మమును నిర్వహించిరి. ప్రతిపాదనల పక్షమువారు నూచించిన సవరణల ఆదర్శమును రెవిన్యూసభ్యు డంగీకరించి వాని ని ఆచరణ లోనికి దెచ్చుటకుగాను క్లాజీ ఫిక్షను ధూల్లును సవరించుటకు భారత మంత్రి అనుమతించి గోరెదనని వాదన మొనర్చెను. ఇంతవరకు ప్రతిపాదనలపక్షమువారికిది యొకవిజయమే. రెవిన్యూసభ్యుడీ ప్రయత్నములలో విజయమందునని ఆశించుచున్నాము. ఈకమిషను యొక్క ప్రయోజనము, గౌరవ ప్రతిపత్తులను చాలవరకు, ప్రభుత్వమున కమిషను సభ్యులుగ నుండు వ్యక్తులపై నాధారపడియుండును. అందుచే నీనియోజనముల నొనర్చునపుడు, ప్రభుత్వమువారు కడుజాగ్రూకతతో ప్రవర్తించెదరని ఆశించుచున్నాము. తగినన్ని అధికారములు లేకపోయినను ఈకమిషను తన ఆదర్శముల జయప్రముగ సాధింపగల్గుగాక అని ఆశించుచున్నాము అని సత్తయూర్తి గారు నుడివీరి.

టి. ఆదినారాయణచెట్టి, అర్బుదస్వామి ఉడయారు గారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, రెవిన్యూ సభ్యు డీచట్టమును జయప్రదముగ నిర్వహించినందుల కభినందించిరి.

కాశ్యేరరావుగారు ప్రసంగించుచు, తమ పక్షమువారు న్యాయముగ సవరణల గావించుట కంత ప్రయత్నించినను ప్రభుత్వమువారు వానినన్నిటిని గఫల నొనర్చెను. ఈ చట్టము క్రింద నియమింపబడు కమిషను, అధికారవర్ణమువారి చేతిలో కీలు బొమ్మగ నుండుననియు వారి కవసరముగ స్వతంత్రత నేమాత్రము నొసగ లేదనియు నుడివీరి.

ఉడగారు:—ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

పి. రంగనాథ మొదలియారుగారు:—ప్రసంగించుచు కమిషను సభ్యులుగ గాని అగ్ర్యునిగ గాని రాజకీయపక్ష సభ్యులలో ప్రముఖులైనవారి నెవ్వరిని నియమింపరాదనియు నుడివీరి.

సర్. పి. సి. పాత్రోగారు:—ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

పి. సి. వెంకటపతి రాజుగారు:—ప్రతిపాదన నెరుర్చుచు పబ్లికు సర్వీసు కమిషనుకొరకు ఛెన్నైకాన్పును చిరకాలము కాచియున్నదనియు, కాని, ఈచట్టమునందు నిర్వచింపబడిన, పరాధీనముగ కమిషనును మాత్రము ప్రజలెల్లడును గోరియుండలేదనియు, నుడివీరి.

రెవిన్యూ సభ్యుడు చర్చకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, చర్చలయందు పాల్గొని చాల సహాయమొనర్చిన సభ్యులందరకును అందు ముఖ్యముగా-వ్యాధిపీడితులయ్యును సభ్యులందరి, చర్చలయందు విశేషముగ పాల్గొని సహాయమొనర్చిన సత్తయూర్తి గారికిని తన కృతజ్ఞతను తెలిపిరి.

పిమ్మట ప్రతిపాదనను వోటునకుతెట్టగా అంగీకరింపబడెను.

అంతటితో నాటికి సభ విరమింపబడెను. తిరిగి సెప్టెంబరు 24 వ తేదీన సమావేశమగును.

ఆర్థికవిచారణసంఘమువారి పర్యటనకార్యక్రమము

పశ్చిమగోదావరిమండలము

పశ్చిమ గోదావరిమండలముల ఆర్థిక విచారణసంఘము వారు యాదిగన బొందుపరచిన పర్యటనకార్యక్రమము నిర్వహించియున్నారు. ఈపట్టణములందు పర్యటనముగావించిన పిదప యితరస్థలములందలి పర్యటనకార్యక్రమము ప్రకటన గావించబడును.

ఆగస్టు 21, 22 తేదీలు — కాడేపల్లిగూడెం తాలూకా.

,, 22 తేదీనుండి 25 తేదీవరకు—భీమవరం తాలూకా.

,, 26, 27 తేదీలు — నర్సాపురం తాలూకా.

,, 28 ,, — నిడదవోలు.

ఈ పైస్థలములందు విచారణసంఘమువారు, ముసాఫరులంగావలయుండు బసచేయుదురు.

ఏలము నోటీసు

బెజవాడ తాలూకా సున్నంపాడు రామన్న పాలెము గ్రామముల తాలూకా అడవులలోని వెదురును 1929-30 సంవత్సరములకు బెజవాడలో నున్న శ్రీ దుర్గావిలాసమునందు ఈ నెల 17 వ తేదీని మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు వేలము వేయబడును. పాటపాడగోరెడివార లారోజున హాజరై పరతులప్రకారము పాట పాడుకొనవలయును. కా. నాగేశ్వరరావు.

మీరటు కుట్రకేసు

బ్రాడ్లిగారికి లండను వకీలు

విచారణ వివరముల నకలుగోరు దరఖాస్తు

మీరటు, ఆగస్టు 14:—బ్రాడ్లిగారి తరపున ఇంగ్లాండులో యేర్పాటుచేయబడిన వకీలు ఇండియాకు నెప్టెంబరు మాసములో రావచ్చునని బ్రాడ్లిగారు న్న తాల్కాలానికి తంతి వార్త నంపిరి. బ్రాడ్లిగారి క్రొత్తవకీలునకు పంపుటకుగాను కోర్టు విచారణ కాగితముల నొసంగవలెననియు, ముజఫరు అహమ్మదుగారి వైద్య పరీక్షరిపోర్టు ప్రతియొకటి యిప్పించవలెననియు, డిఫెన్సు వకీలు సిన్హాగారు నేడు దరఖాస్తు పెట్టిరి. అనుదినము విచారణ వివరముల డెలుపు కాగితములను ఉచితముగ ముద్దాయిల కొసంగ గోరుచు డిఫెన్సువకీళ్లు ముద్దాయిలతరపున గవ్వరు జనరలుగారికి దరఖాస్తు పెట్టిరి. అందరి తరపున దాఖలుచేయబడిన బామినదరఖాస్తు ఆగస్టు 21 తేదీన విచారించబడును. ఆనాడే ముజఫరు అహమ్మదుగారి వైద్య పరీక్ష నివేదికగూడ విచారించబడును.

సాక్ష్య విచారణ

బి. పి. నాయుడుగారు సాక్ష్యము డెలుపుచు తొంగిడి గారియిల్లు వెదకినట్లును, మన్నాడు అసిస్టెంట్ ప్రేవనుమాప్టరు యిల్లు వెదకినపుడు బ్రాడ్లిగారి దస్తూరితో నొక కాగితము దొరకినట్లును డెలిపిరి. బొంబాయి సబు ఇన్ స్పెక్టరు జె. సి. ఆరంజోగారు జబ్బాలాగారిని అరెస్టుచేసి వారియిల్లు సోదాశేనీనట్లు డెలిపిరి. వారి యింట్లో తనకు గాంధీగారి బొమ్మగాని, టాల్టూయి జార్జి చక్రవర్తిగార్ల బొమ్మలుగాని అగుపడలేదని క్రాసు పరీక్షయందు నుడివెను. శెనినుగారి ఫోటోగూడ అగుపడలేదనెను. దాంజిగారు సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష చేయుచుండ వకీలు జాబ్బాలాగారు క్రొన్ని అడ్డుప్రశ్నలు వేసిరి. దాంజిగారు మలదనిరి. కాని తనపార్టీని సంరక్షించుకొనవలెనని జాబ్బాలాగారు రనిరి.

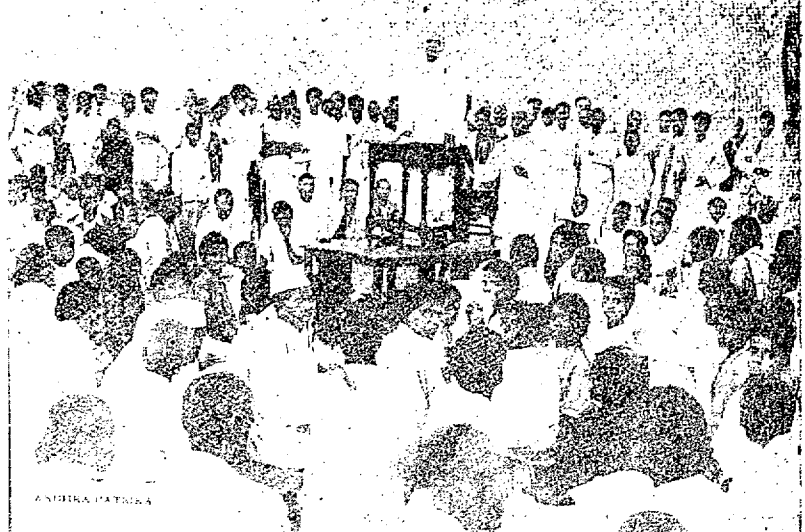
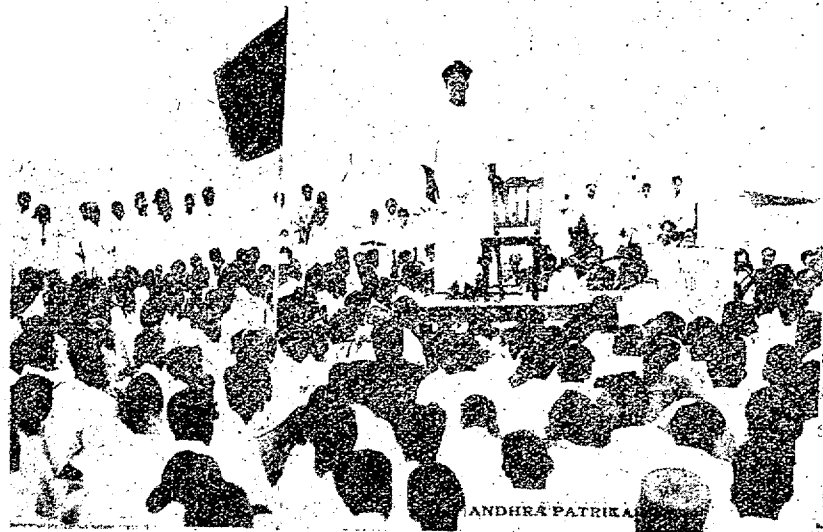
షేకురహింతుల్లాగారు సబు ఇన్ స్పెక్టరు సోహనుకింగు జోషిగారిని అరెస్టుచేసి యిల్లు వెదకినట్లు సాక్ష్యము జెప్పిరి. కలకత్తాసభ అధ్యక్షోపన్యాసము, పి. దత్తు, ఎం. ఎ. రామగార్ల గ్రంథములు దొరికినవనిరి, జోషి నైగులుగార్లు సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష చేసిరి. కోర్టు నాటికి ముగిసెను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా పోలీసు సోదాలు

కాంగ్రెస్ వాదులు అరెస్టులగుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 14:—ఈఉదయము పోలీసులు కలకత్తాదక్షిణభాగమున చాలయిండ్లును సోదాచేసి 5 గురు కాంగ్రెస్ వాదులను అరెస్టుచేసిరి. అరెస్టుయినవారిపేర్లు శైలవనాథ బిశి, (దక్షిణకలకత్తా యువజనసమితి అధ్యక్షుడు) బిసియేంద్ర వాధరాయి (యువజనసమితి కార్యదర్శి) సత్యభూషణుడు, సునీల బెనర్జీ హోమచంద్రధూన్ అరెస్టుకారణములు యింకా తెలియలేదు.

నానిగోపాలు అనుపట్టణమునుండి వచ్చినవార్తలను దేశబంధు గ్రామపుని ర్ని రాజ్యమునందు కృషిసలుపుచున్న భట్టాచార్యగారు జెన్సురులో అరెస్టుయినట్లు తెలియుచున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

రాజకీయ నిర్బంధితుల అభినందనదిన మన ఆదివారమునాడు మదరాసు సముద్రతీరమున రిగిన బహిరంగసభ (ప్రె. ఫో. బి.)

ఆంగ్ల కాంగ్రెసు సంఘమువారి యాజమాన్యమున శనివారమునాడు తిరువళిక్కిణి సముద్రతీరమున బహిరంగసభలో అధ్యక్షులగు గౌ. వే. రామదాసు పంతులుగా రుపన్యసిం చుట. (ప్రె. ఫో. బి.)

నూతనశాసనసభ్యుడు

కీ॥ శే॥ భక్తవల్లభనాయుడుగారి స్థానే పోటీలేకుండ శాసనసభ్యులుగ మదరాసు నగరమునుండి ఎన్నికొనబడిన వే. నితేశ్ ముదలియార్ ప్రత్యర్థిగ నిలిచిన ఎం. కె. రంగాచారిగారు విరమించిరి.

అశాశ్వతము

కాంచనపల్లి వెంకటరంగారావుగారు, ఖరగపురము యమునానదీన్వహితము నెమ్మదిగా పారుచుండెను. ఇరువైపుల కొండలును, దట్టమగు భూరహములచేత పరివేష్టితపడి ప్రకృతిరామణీయముచే నయనపర్య మొనరించుచుండెను. ఫలప్రవృజాలముతో నిండిన యూనివిడారణ్యమున విహంగములయొక్క కిలకిలాం నములును తుమ్మెదలయొక్క ఝూంకారములును తప్ప మానవసంచారము మృగ్యమై యుండెను. పర్యవేక్షణమీద పడిన వర్ష మంతయు సెలయై యున్న పమున యమునానది నెప్పుడు చేరుదుమా యను నాశురత నగుపరచు వదివలె అతితీవ్రగమనంబున శబ్దముచేసికొనుచు ఎత్తుపల్లముల వరయక ప్రవహించుచుండెను.

అట్టిసలమున కనతిదూరముననే సిక్కులయొక్క గురు గురు గోవిందుడను మతోద్ధారకుడు వేదపాత మొనరించుకొను చుండెను. గోవిందుడు అనేకస్థలముల ననేకశిష్యులు గలరు. ఈశిష్యులందరును గోవిందుని గురుతుల్యునిగా భావించి గురు గోవిందుని పిలుచుచుండెవారు. ఒకనాడు గురుగోవిందు వేద పాత మొనరించుచుండ వారిశిష్యులలో నొకడగు రఘునాథుడను వాడు ధనాధిక్యముచే కన్నుగానక గర్వింపడై గురువును సంతోష పెట్టుటకో యన వారిచేంతకరిగి “గురుజీ! విాయంతటివా రికి నా యీస్వల్పకానుక స్వీకరణానర్హము అయినను నాకు గలిగినది మీకు శక్తితో సమర్పింప మీసన్నిధికి వచ్చినాడను” అని తన యత్తరీయములో బంధించి తెచ్చిన యొకజత అమూల్యముగ వజ్రవైదూర్యములతో పాదుగబడిన బంగరుకడియము అను తీసి వారి హస్తాంజలి నునిచెను.

తిరువళిక్కి విద్యుచ్ఛక్తి యేర్పాటుల ప్రారంభసమయ మున దేవస్థానం సభ్యులు గవర్నరుగారి పరిచయము కలిగించు కొనుట. (ప్రె. ఫో. బి.)

సంసారమును త్యజించి యడవులలో సంచారమొనరించుచున్న గురుగోవిందుడుకు యీ బాహ్యోపదేశములమీద నిష్ఠ యుండదుగదా! గోవిందు డదిచూచి ఆశ్చర్యానందములతో శిష్యుని నాపాదములకు నొకపరి-విల్లోకించి ఆకడియములతో నొకదానిని తీసి వేలిని తగిలించుకొని నిద్రన త్రిప్పుచుండెను. పాపము రఘునాథుడు గురుగోవిందుడుకు తనబహుమానము సంతోషకరమైనదని తా నానందించుచుండెను గాని నిద్రన త్రిప్పు నపుడు అదిబారి యొక్కడ పడిపోవునో యని భయముచక పోలేరు. గురువంతటివారిని శిష్యుడేదానగలడు? ఆశ్చర్యము చూచుచు వినమ్రుడై మిన్నకుండెను. వజ్రవైదూర్యములతో నింపబడిన ఆ బంగరుకడియము నిద్రన తిరుగునప్పుడు నలుదెసలును కాంతి మంతమగుచుండెను. చిన్నపిల్లలకు నెంతటివిలువగల వస్తువు తిచ్చినను తెలిసికొననేరక యెట్లు నిరసనభావ మనుపరతునో అదేరీతిని సర్వసంగపరిత్యాగమైన గోవిందు అది యొక అబలస్తువుగా భావించి త్రిప్పుచుండెను. ఇట్లు కొంతనేపు అగునప్పటికి అది గ్రహచారముచాలక ఆయము నానదిలోపడిపోయెను. అంతట రఘునాథుని యావేదన, యాగ్రహము ఏమనిచెప్పను? గురునం తెలివారివైన తనయాగ్రహము నెట్లు నిలాయించగలడు? వచ్చిన కోపమునంతయు నణచివైచి అదిపడుటే తడవుగా తానును ఆ యమునానదిలో దుమికెను.

ఉద్దేశ్యపూర్వకముగా కడియము నీటిలోపారవై చిన గురు గోవిందు తన శిష్యుని అదుర్దాభిమానపూర్వకముగ చేష్టలు చూచి లోలోన నవ్వుకొనుచు యథాపూర్వకముగా వేదపఠన గావించుచుండెను. తీవ్రప్రవాహములో పడిన కడియ మప్పుడే దృశ్య దూరమయ్యెను. ఎంతయోధనము వెచ్చించి చేయించిన ఆకనక నిర్మితకడియమునకై వెదకి వెదకి విసిగిచేసారీకడకు నిస్సృప్తుడై యింకను అనుమానము తీరక గురువును సమీపించి యింతబరువు గల బంగరు కడియము యింతలోనే కొట్టుకుపోవునన్న నాకు సందేహముగా నున్నది. అది ఎక్కడ పడినదో ఆ స్థలము నాకు చూపిన తప్పక వెదకి తెచ్చెదను అనెను.

ఆ మాటలకు గురుగోవిందు తనశిష్యున కింకను యింత తయు “అశాశ్వతమే” యనుమాట తెలియలేదేయని లో విచారింపివై “ఇదిగో! యిక్కడ పడినది” అని ఆ రెండవకడియము సహితము తీసి విసరిమాపెను. విసరుటే తడవుగా యీ రెండవదియు మొదటిదానినే కలిసికొనబోయినదా యనునట్లు మటు

బ్రహ్మశ్రీ కృష్ణశాస్త్రిగారు కాకిలోని గీతాస్వామిమఠంవాస్తవ్యులు మదరాసునకు వచ్చిరి. ఇచ్చట కొన్ని ఉపన్యాసముల నొసంగెదరు. (ప్రె. ఫో. బి.)

మాయమయ్యెను. పోయినదానికి విచారించుటవల్ల గదా మిగిలి నది సహితము పోయినదని విచారించుచు, అట్లుతనగురువు హృద యపూర్వకముగా చేయుటకు కారణ మేమని యడిగి సంతృప్త హృదయుడై “ఎప్పుటపుట్టిన నచ్చట కేగుట కేడు గాకున్న కేవల నను లక్ష్యము. తనపులశాశ్వతములు. ఈ అశాశ్వతమును శరీరము నిమిత్తము అనవసర ఆడంబరములే? నేనే శాశ్వతముగానప్పుడు నాయీ ఐశ్వర్యముమాత్రము శాశ్వతమా? అని లోపల చింతించి కడియములవిషయమై మరి మారుమాటాడక గురువునొద్ద సెలవుపుచ్చుకొని పురస్రవేళమొనరించి తనకున్నదంతయు దానముచేసి గురుగోవిందుపదవికే తానును స్వీకరించి అవసానమున ముక్తిసాందీనట్లుగా తెలియుచున్నది:—ప్రూట్ గెడరింగ్.

ఆర్యవత్రిక

గుంటూరునందు ప్రతిపౌర్ణమినాడు

ప్రకటించబడుచున్న పత్రిక

రెండవ సంపుటము రి వ సంచిక ఆషాఢపద్మ పూర్ణిమ నాడు వెలువడినది. వేదామృతమ్, సంధ్యాకాలము, శిలగము-త్రికలింగము-మహేంద్రగిరి ఆసునిక సభ్యత-విశిష్టవార్తలు విచర్యలు, భారత సంగీత శాస్త్రము తదుద్ధరణము, సంస్కృత విశ్వవిద్యాలయము, వివాహసంహితానిర్ణయము, స్వర్ణీయ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిగారు, కవటుసుగ్రీ, సుభాషితం, ఈశ్వరారాధనఫలం, సంస్కృత పత్రికలు, వర్ణాశ్రమ సంఘములు, మాతృభూమి, మున్నగు సంస్కృతాంధ్ర వ్యాసము లిందు గలవు.

ప్రాచీనసామ్రాజ్యతానుసారముగ ప్రస్తుత సంఘదోషముల నపనయించి, యాధర్మసంస్కారములకు ప్రజల నభిముఖులగ చేయుటయే యీపత్రికయొక్క యుద్దేశ్యము. నలయు వారీ దినన అడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

శ్రీయుత చల్లా జగన్నాథంగారు, ఎం. ఏ.

అధ్యక్షుడు, ఆర్యవత్రిక, గుంటూరు.

వ్యవసాయము

అద్దూరు (కృష్ణాజిల్లా)

హస్తాక్షరము

ఈ గ్రామమున యీ సంవత్సరం మే నెలలో మి.రా.శ్రీ. పేరపనేని బసవయ్యగారి ప్రోత్సాహమునలన కొరతనువారు హస్తాక్షరము నొకదానిని స్థాపించిరి. దీనివల్ల, రాత్రిన రాబడి కంటే ప్రభుత్వమునకు భౌతికము గలుగుచున్నది. సమీప గ్రామములకు వెంకటేశ్వర, కొమరవోలు, అయినంపూడి మున్నగు గ్రామములకు మిగుల ప్రయోజనకారిగా నున్నది.

యూనియను ఆఫీసు

25 ప్రాంతగ్రామముల పరపతిసంఘముల నిందు జత పరచి యీ గ్రామమున నొక కోఆపరేటివు యూనియను ఆఫీసు 1928 సంవత్సరం ఆగస్టు నెలలో నెలకొల్పబడినది. మహా జన సభవారిచే నేక గ్రీనుగా వీరపనేని బసవయ్యగారు ప్రెసి డెంటుగా నెన్నుకొనబడిరి. ఈ ఆఫీసునందు వ్రాతపని నెరవే ర్చుట కొక సుమాస్తానుకాత్ర మిచ్చియున్నారు. అయినను ప్రెసి డెంటుగారు అనుభవ చాకచక్యములు గలవారగుటచే లోప ములు గలుగకుండ కార్యక్రమము నెరవేర్చబడుచున్నది. ఇతర యూనియనులకు మార్గదర్శకమై యున్నది.

పాఠశాల

ఆంధ్ర గీర్వాణ హిందీభాషల శిక్షకులు 1926 సంవత్స రములో నీ గ్రామమున నొక పాఠశాల స్థాపింపబడినది. క్రమా భిన్నుద్ధిగా విద్యార్థులసంఖ్య ప్రస్తుతమున 95 గలదు. ఈ విద్యా లయసంఘము రిజిస్టరు కాబడినది. శాశ్వతనిధికి కొంత ద్రవ్యము సమకూర్చబడినది. ఇంకను కృషి జరుపబడుచున్న డి. పరిసర గ్రామవాసులును మారవాసులునుగూడ సుచిత్రముగ చదువుకొనుచున్నారు. యిందు ప్రెసి డెంటుగానున్న పి. బసవ య్యగారు యెక్కువ ప్రోత్సహించి యభివృద్ధిపరచుచున్నారు. యీ ప్రాంతముల కియ్యది జ్ఞానునీయుమున సంస్థగానున్నది.

జ్యోతిషాశ్రమం

ఇచ్చట నీ సంవత్సరము జ్యోతిషాశ్రమము నొకదానిని క్రమాత్ గొట్టుచుకొని కృష్ణమాచార్యులుగారు స్థాపించిరి. వీరు మహారాష్ట్ర నంగోత్రిక హిందీదేశములలో పర్యటన మొనర్చి ప్రతీతిగాంచిన వైశిష్ట్యము, జాతకప్రశ్న భాగములయం దు వీరిసామర్థ్యము పెండు. జీవితఫలితముల ననేకులు దెలిసి కొనుచుఁ దృప్తులగుచున్నారు.

హాట్లూరు వేంకటాచలవతిరావు.

కదిరి

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజకీయ నిర్బంధితుల అభినందనదినము

ఆగస్టు 12:—దేశనాయకుల ఆజ్ఞ సమనంతరియము, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానానుసారమును పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘదానముననుక్రింద నిన్నను తేది 11-8-29 ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటల శ్రీ గాంధీభావనందు "భారతరాజకీయ నిర్బంధితుల సభిసందించు"టకు బహిరంగసభ జయప్రదముగ జరుపబడెను. ముందుదిను అచ్చువేయబడిన ప్రకటన కరపత్రములు పంచిపెట్టబడెను.

మి.రా.శ్రీ. వక్రీలు రూపాంతరం శివరామ బాస్తిలిగా రధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

ఈదినువ తీర్మానములు సభవారిచే ఏకగ్రీవముగ ఆంగీక రింపబడెను.

1. భారత రాజకీయనిర్బంధితులయొడ యీసభవారు సామాన్యతా దెలుపుచు వారియొక్క దేశభక్తికిన్ని స్వాధ్యత్వా గముననున్న స్వాతంత్ర్యనిరతికిన్ని ప్రశంసాపూర్వకముగ అభినందించుచున్నారు.

(అ) సామాన్యసేవస్థలవలె రాజకీయ నిర్బంధితుల సతి హీనముగ జూచుచున్న ప్రస్తుత ప్రభుత్వచర్యను యీసభవారు తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు.

2. (అ) అమానుషమున గర్హ్యమున నగు ప్రస్తుతప్రభుత్వ నిరంకుశచర్య ప్రపంచ నాగరికప్రభుత్వముల విరుద్ధము లని యీ సభవారు ఖండించుచు రాజకీయనిర్బంధితులకు ప్రత్యేక

సౌకర్యము లొసంగుట ఏ నాగరిక ప్రభుత్వమునకైన కనీస ధర్మనియు దేశాధికారతత్వము యిట్టినిర్బంధములు సడలించ బాలవనియు ఇప్పటికైన అట్టివారికి తగు సామాన్యసౌకర్యము లివ్వవలసినదిగ యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

ఉ. పా.వి.వి. వేదాంతాచార్యులుగారు వి. ఏ.

వి. ఎల్. వక్రీలు:

అను! షేక్ ఫరీదుద్దీన్ సాహెబ్ గారు.

బలపరచినవారు:—యస్. నా రాయణరావు గారు

(ప్రీడరు ఆనంతపురం.)

వై. నారాయణరెడ్డిగారు

కె. వసంతాచార్యులుగారు

అధ్యక్షులకు వెండ్రుములు సమర్పించుటతో సభ ముగి సెను.

కాకినాడ

శ్రీలనభ.

12 వ తేది సోమవారం సాయంత్రము 4 ఘంటలకు, కాకినాడపురమున శ్రీ విద్యార్థిని సమాజభవనమున బాల్యవివాహ ములనలన గలుగునవ్వములనుగూర్చి చర్చించుట కొక పౌరశ్రీల సభ జరుపబడెను. రాజయండ్రి వైశ్యవీరవాసదన చూపరంబెం డెంటుగారును ఉభయభాషా ప్రవీణురాలును యగు శ్రీమతి బత్తుల కామాక్షమ్మగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

దైవప్రార్థన, అధ్యక్షులారా! ఎన్నిక మొదలగునవి జరి గినవిదవ శ్రీమతి కొకా కృష్ణ వేణుమ్మ దేవేన్న త్యమునకు శ్రీవిద్య ముఖ్యానవరమనియు, అట్టి శ్రీవిద్య సభివృద్ధిలోనికి రాకుండ బాల్యవివాహములు కడు నిరోధమును కలిగించుచున్నవనియు, కనీసము 16 సంవత్సరములవర కైనను బాలిక విద్యాభ్యాస మొనర్చినగాని తరుమాత్రపు విద్యావతి యగుటకును కొంత లోక జ్ఞాన ములనడుటకును అవకాశ మొదవదనియును, పూనా ఢిల్లీ హాల్లూలలో జరుపబడిన అఖిలభారత మహిళాసభలలో బాలిక వివాహములను 16 సంవత్సరము లుండవలెనని తీర్మానములు గావించబడిన వనియును మొదలగు అంశములను సభవారికి తెల్పి ఈ క్రింది తీర్మానమును ఉపపాదించిరి.

పునస్సంధాన వయోనిర్ణయసంఘమునారు సిఫారసు చేసినట్లు బాలికల వివాహములను 14 సం వత్సరము లును గర్భాధానమును 15వంటిలు చాలవనియును వివాహముల ను ఒకటియు గర్భాధానమును మరొకటియుగా నుండుట అనుభవములల బాధకారిగా లేనట్లు తెలియుచున్నదనియును ఆ వివాహములనే 16 సంవత్సరములైనను ఉండవలెననియు ను ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. కాకినాడ గరల్స్ కేంజి చోట్ల అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్ట్రేవ్ గారైన శ్రీమతి పి. సత్య వరదమ్మ పి. ఎల్.టి. గారు వై అభిప్రాయములతో తాము ఏకీభవించినట్లు చుట్టూరూ తన యనుభవమునందు బాగుగ విద్య నభ్యసించి తుతూరాలముగల బాలికలకు బాల్యమునందే వివాహ ములు గావించబడినందున ఆ విద్య కెట్లెట్టి అంతరాయములు కల్గినవో యుండవారింది వై తీర్మానమునుగూర్చి తమ యాహేద ము నెఱుకపరచిరి. బాల్యమునందే వివాహితలైన బాలికలు అత్తగారియిం దు పడుకొండగండ్లనుగూర్చి విపులముగ విచరించు చు శ్రీమతి బాలాంధ్రపు శేషమ్మగారు వై తీర్మానమును బలపరచిరి. సభకురాండ్రందరు ఏకగ్రీవముగ నాహేదించిరి. అధ్యక్షుర సహించిన శ్రీమతి బత్తుల కామాక్షమ్మగారు మన పూర్వులు పురాణకాలముందు బాలికలను రజస్వల్యానంతర వివా ములే యొనర్చుచుండెడివారనియు అప్పుడు శ్రీమతి మహాత్మనై దిజయందుండి గౌరవపాత్రులై వెలసి రనియును మనదేశ మిట్టి నీచస్థితియందుండుటకు శ్రీమతిజ్ఞానదళదేవి మూలహేతునని యును మనదేశ మున్నతస్థితికి రావలెనని కొరకునేని బాల్య వివాహములను రూపుమాపి శ్రీమతి విద్యావతులగునట్లనర్హుల యు ననియును నిదర్శనపూర్వకముగా నిరూపించుచు అధ్యక్షో పన్యాసమును ముగించిరి. జయజయధ్వనులతోను బాలికల మం గళతూర్వారావములతోను సభ ముగి సెను. వై తీర్మానమును శాసనసభవారికి పంపుటకు తీర్మానించిరి.

కోకా కృష్ణ వేణుమ్మ

సర్వవక్త సమావేశ రివార్డు

నైహూరిపోర్టు తెల గుపుస్తకములు బెజవాడ ఖద్దరు ప్లోర్సులోను, ఒండరు కాంగ్రెసు ఆఫీసు లోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావల సినవారు ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును. వెల రు 1/- ఒకరూపాయి మూల్యం

ఒంగోలు

పురపాలకసంఘ తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుల కొత్త

విజ్ఞప్తి

తే 5-1-29 ది, ఆంధ్ర దైనిక పత్రికామూలముగ, ఒంగో లు పురపాలకసంఘ వైద్యశాలనుగూర్చి వై సంస్థల సభ్యుల కొక మారు విజ్ఞాపనము జేసికొనియుంటిని. ప్రకృతము ఒంగోలు నందు వైద్యశాల ప్రభుత్వపరిపాలనక్రింద పనిచేయుచుండుట నలన, ఒంగోలు పురపాలకసంఘమునకు రు. 3,500 లును, ఒంగోలు తాలూకాబోర్డునకు రు. 3,500 లును, సంవత్సరమున కు ఆదాయము క్రింద మిగులుచున్నట్లు అందరికి దెలిసిన విష యమే.

అయితే, అట్టి ద్రవ్యాదాయమును, ప్రభుత్వమువారు, ఒంగోలునందు నీటివసతిక్రిందమాత్రము ఖర్చుపెట్టుకొనవల. నినదిగ యుత్తరువు లిచ్చినట్లును, ఆ ద్రవ్యమును సర్వజనోప యోగమున మరొక కార్యమునకు ఖర్చుపెట్టుకొనకూడదనియు నొకకారణము కొందరు సభ్యులు నాకు జెప్పుటచే, అట్టి సంఘ యాస్పదులను సభ్యులకును, అధ్యక్షులకును, నీక్రిందివిషయముల విజ్ఞాపన జేసికొనుచున్నాను.

మన చెన్న రాజధానియందు గల వివిధ జిల్లాలలో, పుర పాలకసంఘ, తాలూకాబోర్డు, జిల్లాబోర్డుల పోషకక్రింద నివృత్తికి 108 ఆయుర్వేద డిస్పెన్సరీలును 9 యునానీ డిస్పెన్స రీలును పనిజేయుచున్నవి. ఈవిధమున దేశీయ వైద్యశాలలను తెరచుటకు స్థానికసంఘముల కధికారముగలదు.

మఱియు 11-3-29 వ తేది వెలువడిన 678 నెం. పి. హెచ్. అను జి. ఓ. ప్రకారము, ప్రకృతము రాష్ట్రీయ నిధు లనుండి ద్రవ్య మొసంగబడుచున్న గ్రామ వైద్యశాలలలో, పాశ్చాత్య వైద్యములో కృతార్థులైనవారికి బదులుగ దేశీయ వైద్య పట్టభద్రులను నియమించుటకు, స్థానికసంస్థల అధ్యక్షు ల కందఱికి అధికారము గల వుత్తరువుల వినివరకే ప్రభుత్వము వారు పంపి యు న్నారు. అంతియేగాక, స్థానిక సంస్థలు స్థాపించు వోవు ఆయుర్వేద వైద్యశాలలను ప్రోత్సహించుటకు, రాబోవు 1930-31 సం॥ము, బడ్జెటు నందుకూడ సహాయమునకు విషయమును గూర్చి ప్రభుత్వము వారిచే తీవ్రముగ ఆలోచింపబడును.

మరియు ఈ సంవత్సరమునందు గడిచిన మార్చిలో జరి గిన మద్రాసు శాసనసభయందు వైద్యశాఖాశిమందుపై చర్చ జరిగినపుడు శ్రీయుత పి. కాశీశ్వరరావు పి. బి. ఆరోగ్యస్వా మి మొదలియారు, జి. హరిసోర్యత్రయరావుగార్లు "ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారి వైద్యశాఖా విధానమునుగూర్చి నిరసనముగ మాట్లాడగ వైద్యశాఖామంత్రిగారు సమాధానమొసంగుచు స్థాని కసంఘములు తమ నిలునధనమును గ్రామములందలి వైద్యసహాయమునకే వెచ్చించుట కధికార మొసంగబడి యున్నదనియు, పురపాలక, స్థానికసంఘాధ్యక్షులు అట్టి అదనపుద్రవ్యముతో గ్రామములందలి వైద్యసహాయమును ప్రోత్సహింపవచ్చునని పల్కిరి. మఱియు భారతీయ వైద్యవిధానము పాశ్చాత్యవై ద్యవిధానముకంటె వ్యయము స్వల్పమని తామును అంగీకరించు చున్నామనియు ఆయుర్వేదముతోడనే ప్రభుత్వ దేశీయవైద్యపా తశాల స్థాపింపబడియున్నదనియు, ప్రభుత్వమువారు భారతీయ వైద్యవిధానమును ప్రోత్సహించుట కెక్కుడు శ్రద్ధవహించుచు న్నారనియు" చెప్పిరి.

గనుక, ఈ సమయమునందే నను, పురపాలక సంఘము నకు మిగులుచున్న రు 3500 లకు మించుకండ ఒంగోలునందు అందఱికి అందుబాటుగను, సర్వజనోపయోగముగను యుండు ఒక ధర్మాయుర్వేద వైద్యశాలను ఏల నెలకొల్పగూడవో దెలి యకున్నది.

పురపాలక సంఘమునకు మిగులుచున్న వైద్యమును కేవలము నీటివసతికిదప్ప మతీకార్యమునకు ఉపయోగింపగూడ దను సంశయాస్పదులగు సభ్యులకు నింతకంటె విశేషముగ వ్రాయు టనవసరము. కావున, ఇకనైనను, ఒంగోలునందు పుర పాలకసంఘము తరపున నొకధర్మాయుర్వేదవైద్యశాలను నెలకొ ల్పుటకు పురపౌరులు సభ్యులు తగు ప్రయత్న ములజేసి మన ఆర్ష వైద్యసంప్రదాయమును ఆయుర్వేదవైద్యవిధానమును ప్రోత్ హించి కాపాడెదరుగాక! ఈ సందర్భమున పురపాలక సంఘా ధ్యక్షులును ఒంగోలు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులును తగుకృషి జేసి, దేశీయవైద్యశాలను ఒంగోలునందు నెలకొల్పుటకు బద్ధకం కణము గట్టుకొనెదరుగాక! యని కొరకు విరమించుచున్నాను. డా॥ యస్. కేశవాచార్యులు ఎ. యం. పి. సి.,

హిందూ మతోపన్యాసకులకు హెచ్చరిక

బ్రహ్మసమాజ, ఆర్యసమాజ, బ్రాహ్మచేతర, ఆర్యవైశ్య, రాచకీయ సంఘసంస్కరణ వక్త వ్యాసకర్తల కెల్లరకు హెచ్చరిక

వివిధ పత్రికారాజములలో చిరకాలమునుండి వర్ణాశ్రమ ధర్మములగుర్చి తండోపతండములుగ ప్రకటించుచున్నారు. విమర్శించుచున్నారు. మీ పూర్వ లాచరించుచుండిన యాచార వేషములను త్యజింపుచున్నారు. స్వదేశీయ, విదేశీయ సమస్త చరిత్రల పరిశోధించుచున్నారు. వర్ణాశ్రమ ధర్మము లనుపేక్షన యగ్రజాతు లాచరించిన నిరంకుశపరిపాలనను గ్రహించి నేడు యాచరింపఱునులగు కొందరివలన నాజాతి సంతటిని గర్హించు చున్నారు. బ్రాహ్మణ, త్రితీయ, వైశ్య, శూద్ర చాతుర్జాతు లర్హతములని సామాన్యమాననకత్వములని యధిక్షేపించుచు న్నారు. ఈ జాతుల సమీక్షనము జేయలేక సర్వమానవ సౌభ్రా తృత్వముని పత్రికలలో ప్రచురించుచున్నారు. సభావేదికలపై నుపన్యాసము లిచ్చుచున్నారు. హూణభాషాధ్యయనములను పర దేశ నాగరిక తావ్యామోహమునబడి యుక్తాయుక్తముల నెరుగని బ్రాహ్మణగర్వసంజనితుల సహపంక్షిని కుడువ సాహసించి యా దంపతుల నాశీర్వాదించగలిగి సర్వమానవ సౌభ్రాతృత్వముని ప్రక టించుచున్నారు. వేదాధ్యయనముని పేధమనిన బ్రాహ్మణులను మతగురువులను బహిష్కారము జేయుచున్నారు. కాని, నాయన లారా! అధమాధమస్థితియందుండియు ఘోషిల్లుచున్న శూద్ర జాతిలోని పంచమాదులను ప్రోవ, వారసమాపంక్షిని భోజనప్రతి భోజనము లారగించి పరస్పరము సంబంధముల గావించి సర్వమా నవ సౌభ్రాతృత్వమున గల్గినారా? ఇతరజాతులవారి శిష్టాచార ములను యధిక్షేపించు మీరు చిరకాలమునుండి మీ జనానా వారలకుండు ఘోషా యనెడు ప్రాచీనాచారముగు తెలుసు తీయించి స్వేచ్ఛావిహరలుగజేసి స్త్రీస్వాతంత్ర్యముహోద్యమము న కాదర్శప్రాయము కాగల్గినారా? ఆహారనిద్రాభయమైనను ములయందు మీతో సమానప్రపత్తిగల యబలగు నిరాయుధు లగు జంతువులనుకొంచి వధించి యా మాంసములతో మీ మాంస క్రొవ్వులచెంచుట మానవజన్మాధికృత గాదని యాధ్యాత్మిక విద్యాగ్రహణపాఠిణులగు మానవుల కనుచితమని మానివేయగల్గి నారా? ప్రపంచమున గల సమస్తదేశములవారికి వారిదేశీయ జాతీయ వస్త్ర, వేష, భాష, యాచారములయెడ సహజస్వ భావి, మమకార, నైతిక, పక్షపాతములను, చరిత్రలనల స్వ యమున చూచుటలను గమనించి, మీదేశీయ జాతీయ వస్త్ర వేష భాషాచారముల నాచరించి పవిత్ర హిందూదేశీయ వ్యక్తి ప్రాతినిధ్యమును వహించజాలినారా? ప్రపంచమునగల సమస్త మతములలోమాత్రము భిన్న శాఖలులేవా? పరస్పరభోజన ప్రతి భోజన సంబంధబాంధవ్యములు లేవే! వేషభాషాచార కఠిన నిబంధనలు గలవే? మీరు గమనింపలేదా? చేతననుచో నూడు జాతులలోని యనవసరమైన యంతకృషిల సమీక్షనము గావించి త్రితీయ వైశ్య శూద్ర మాడుజాతులను నిరపహ్నుడు, రజ స్వలానంతర వితంతువాద్యహములకు, మీచేతల కధిక్షేపించి బహిష్కరించునారు లేనపుడు విదేశీయ ప్రభుత్వశాసనము లే? ఆరవిహిసనులగు మీవ్రాతకీతలకు లోకము మోస పోదు.

బ్రాహ్మణసభలు

వర్ణాశ్రమ ధర్మసభలను కావించి శిష్టాచారముని..... సదాచారపరాయణుల మని మహోపన్యాసములనిచ్చి దూషణ భూషణాదులను సరస్వతీస్థానములను మహాసభా వేదికలపై గావించుటలే? ప్రస్తుతకాల ప్రభుత్వములయందు నిరూపణ జేయ విలులేని సమస్తజాతులమధ్య మోటారు ట్రాము ధూమ శకటాదుల పర్యటనములయందు సాహచర్య సంస్కర్య సంభాషణాదులవలన తమ సదాచారాది నియమములకు భంగము కలుగు చుండ దిగమున కెన్ని పర్యాయములు సచేలస్నాన ప్రాయశ్చిత్త ముల గావించుకొనుచున్నారు? కాఫీయాది యనవసర దురల పాటులగు పానీయములను విజాతీయ స్థలముల నుచ్చిష్టపాత్ర లలో ద్రాగుట మానివేయగల్గినారా? తమరు విద్యుత్ క్రమగు నెరవేర్చుటని యుండిన నిత్యకర్మకాండ నంతయు నాచరించు చున్నారా? మీమీ శాఖల కనువగు వేషభాషలను మీరును మీ సంఠివారు ననుకరించుచున్నారా? బ్రాందీయాదిమద్యపానా దులను రహస్యముగ ద్రాగి బహిరంగముగ వీధికాలువల దొరు

పభక్తు యంత్రములు (స్థాపితము 1862)

సోల్ ఏజంట్లు:- బెల్ అండు కో లిమిటెడ్,

బాంబాయి, మద్రాసు.

కార్నాక్ రోడ్, బాంబాయి, 2.

1/186 మాంటు రోడ్, మద్రాసు.

తంతి విలాసము "ఫఫ" బాంబాయి,

"సూమెషిన్" మద్రాసు.

మా కారాదారుల సౌకర్యార్థమై మా ఏజంట్లు బెజవాడ, చుదిలిపట్టము, కాకినాడ, నిడదవోలు మొదలగు స్థలములందు ప్రదర్శన గదులను తెరచియున్నారు.

ఏజంట్లు:- మెసరస్ శామంత్ అండు కో, బెజవాడ

గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాలకు.

ఏజంట్లు మిస్టర్: మహమ్మద్ అబ్బాస్, కాకినాడ,

తూర్పు పడమటి గోదావరి జిల్లాలకు.

మా ప్రతినిధులు లేని స్థలములందు ఏజంట్లు కావలెను. వివరములకు ఈ దినపత్రికను సవనమున ప్రాయసలెను.

బెల్ అండు కో లిమిటెడ్,

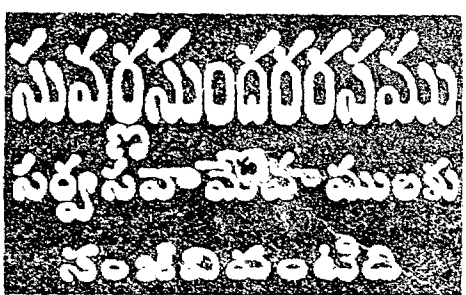
1/186 మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

వారలు మీలోలేరా? వర్ణాశ్రమ ధర్మము లను పవిత్రపదముల నుచ్చరించి సరస్వతీస్థానములగు సభావేదికలపైని భాషామతల్లి యైన సంస్కృతభాషయందుగాని యాయా రాష్ట్రభాషల యందుగాని తమ మనోభావములను వికేడికరించక పరమత పరదేశభాషల నచ్చట నుపయోగింపవచ్చునా? తాము తమ సంతులనము జాతు కట్టు బొట్టులనెడు నియమముల బాటిం చుచున్నారా? ఏల నీకుమార్-పన్యాసములు! న్యర్థసభలు! ఏల నీ దురహంకారములను పెంచుట? మీ వాగాడంబరములను మీ యాచరణకూన్యత్వమును కాంచిన పరదేశాలను పాలకులు, దేశీయులను యితర జాతులవారు మీమాలముగ మీపూర్వల నిబంధనల గర్హించుచున్నారు. ఖండించుచున్నారు. మండించు చున్నారు. వర్ణ, ఆశ్రమ, ధర్మముల నాచరించువారి కాలమున కోటి కొకరును లేరని చెప్పనొప్పు విషమస్థితియందు పరరాజ్య పరదేశవిద్య పరజాతి నాగరిక తావ్యామోహమున దనల్కొని యున్న మనము, యగముల ననుసరించి ధర్మములు స్మృతులు మారుచుండుట గాంచి, యాశ్రమధర్మము లడగంట్టుట జూ చిన మనము, మాద్రాదుల నధమాధమవృద్ధితో పరికించి వ్యభి చ్ఛేదియుండ వారలెల్లరు విద్యాపారంగతులై సాత్వికాహార సంపన్నులై యాధ్యాత్మిక చింతగల్గి పూర్వచరిత్రల బరిశో ధించి మనకర్మాచరణ విహీనల బాడగాంచి యుచ్చిస్థితికివచ్చు చున్న వర్తమానకాలమున, బ్రాహ్మణుల మనకొను మనము, కాలము ననుసరించి మార్పుకొనుట కిచ్చగించి సవరణ జేసికొ ననినో ఘోరవిప్లవము సంభుట్టిక మానదు. పరమతఖండన స్వమతతక్షణ ప్రచారమును కాంచివు మహాద్వేషముతో సమస్త మును త్యజించి మతాధిపత్యముల నిహించిన ద్వైతాద్వైత విశిష్టాద్వైత మతాధిపతులు తమవిధులను నెరవేర్చక త్యాగు లుగాక భోగ లై రమ్యహర్యములను పట్టుపరువులను వాహనా దులను పంచభక్ష్యమృష్టాన్నములను విసర్జించలేక న్యవహరముల లో దనల్కొని వారసత్వపు వ్యాజ్యములను తెచ్చి వాదిప్రతివా దులుగనుండి సాధారణాధికారులచే దీర్చుల జెప్పించుకొను జగ ద్గురువులయందు భయభక్తి పూర్వకానంద మనందంతట నన్నిలినివి. కాబట్టి మతత్రయ జగద్గురువులెల్లర సమావేశపర్చించి ప్రస్తుత బ్రాహ్మణస్థితిని సవరణజేయింప నమనగు మార్గముల నన్వేషిం పుడు. లేనినో జరుగబోవు హిందూమహాసభ త్రిమతాధిపతు లవిషయమై జోక్యముగ గలుగజేసికొని సభానామమును సా రకపర్చుకొనును. అసలు బ్రాహ్మణశబ్దమునకే మొదలంటు దుడిచివేయబడు గర్హ్యనీయ చర్యలు మీ రాచరించుచుండు స్థితిలో మీ పంచద్రావిదులలోని యంతకృషిలను మార్గపట్ల కొని వేలాడెదలే? అంతకృషి సమీక్షనముగావించి త్రిమతస్థ యేక బ్రాహ్మణత్వమును స్థాపించుడు. దీనికంతకు రాజ్యాధికారము మీదైనగదా మతవిజృంభణమున కు స్వదేశీయశాసనములకు విలు గలుగును. కనుక భరతఖండమున గల యిన్ని తరగతులవారు తమయుక్తినిపుణెలను భాషాపాండి త్యములను ధైర్యసాహసబలపరాక్రమములను కృషివాణిజ్యవ్యా పారపై పుణ్యములను కేంద్రీకరించి భారతదేశ స్వరాజ్యకల్యాణ మునకై సంకల్పింపుడు. దీర్ఘ సంవత్సరములనుండి మనకొరకు ధనమానప్రాణములను త్యాగము గావించి కొన్ని నిబంధనలను నూచించి యాచరించిన కార్యకూరులు దేశీయులగు మిమ్ముల ను సంప్రార్థించుచుండగ నీకుమార్-తగవుల పెంచుకొనుట తగ దు. మనరాజ్యాధికారము మనకు లభించినప్పటికి మనబిల్లుల

గుర్చి శాసనములగుర్చి యోచించుకొనవచ్చును. ఖండిత మా లేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రి కవీశ్వరుని "జే. గీ. తాను మొదటబా గుపడి యితరులబాగుచేసి దేశమును బాగుచేయుటే మానవవిధి" యనెడుచుహోపదేశముయొక్క నిర్దుష్టమైన యర్థమును తమ సాంఘిక నైతిక రాజకీయముల బ్రవేశపెట్టిన సార్థకమగును కాని సభల కేగునపుడు నిర్దుష్టమగునని యింపునునపుడు తా ను తనకంటుంబము విదేశమస్త్రధారణల జేయుచుండుట లోకమె టుగదా? ఆచర్యప్రాయము కానివాడు నాయకుడుకాదు. ఏ మతమువారైనను ఏయాచారమువారైనను తమరు నిర్వర్తించు కొనుచు నిర్దుష్టధారణ, మద్యపానవిషేషము మొదలగు బహిష్కారముల నాచరింపవచ్చునే? ఇతరఖండాంతరదేశమతములలో భిన్న శాఖలు నందలకొలది యున్నను, దేశస్వాతంత్ర్యము పట్ల ననుస్తాకాలవారు నాబాలగోపాము స్త్రీపురుష వివక్ష లేక ఇతరములకు స్వస్థిజెప్పి దేశస్వాతంత్ర్య మహాగ్నిహోత్రమున దుమిక ప్రజాశక్తిని విజృంభింపజేసి యభివృద్ధమును నెఱవేర్చుకొన లేదా? వారియాచారవేషభాషాదుల నభ్యసించుచున్న మీరు వా రి జాతీయ దేశీయరాజ్యముల స్వతంత్రాభిమానముల గాంచి పఠించి యాచరించుచున్నారా? చెడుగును గ్రహించుట మంచిని వి ర్జించుటలా మీ తెలివి లేటు! ఇకనైనను మీమీసభలకు వినోప దములకు కుమ్మడిర్ప వ్యాసభిభిత్తములకు స్వస్థిజెప్పి ప్రతివ్యక్తి యుం జేతనగునంతనే జేసిన విద్యాలక్ష్మములు సిద్ధించును. గదా చారాదిబ్రహ్మణ్యులుండినయెడల తమబాకునెక్కి మంత్రసిద్ధులను వినియోగపర్చి జపతపాదుల గావించి తనతరరాజ్యములలోని మతప్రసక్తులనై ఘోషింపలే కేగులనై భగవత్సాన్నిధ్యము జే సికొని సంకల్పసిద్ధినిందును. రాజ్యము మీదైనగదా మతము పెంపొందంపఁబడుట. సామ్రాజ్యసరివైననులే మతముక్షణ విజృంభణములకు కారణము.

ఉండినరచంబయాయుస్కాలమును న్యర్థపుచ్చక మీమీ మనోదృష్టలన్నియు నొక్క-పరి దేశీయసంస్థకై ముట్టుడు. మతవిజృంభణమునకు నచ్చుట్టెక్కి కళాపాఠశాలమునకు పాడి పంటల యభ్యుదయమునకు సుఖజీవనభాగ్యమునకు హిందూభార త శిల్పాచారణలకు మానవజన్మాపార్థక్యమునకు మృతజీవులము గా కుండుటకు స్వతంత్రరాజ్యమును వివిధముగనైన త్యాగము గా వించి సంపాదంపవలె. లేనినో జీవన్మృతులమే.

అంతరాజ సుబ్బరాయశర్మ.

ఎటువంటి సవామేములనైన గురుదుర్మను. ఇకాజ్ఞకులు అననసరం. నోరుపట్టుట మొదలైన దుర్మణములు లేవు. అనే కులు నాడిమెచ్చియున్నారు. 60 ఏండ్లు వైద్యమున అను భవముగల కీ|| శే|| వేటూరిసుందరశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడి రది. వాడు విధము మందుతో పంపబడును.

4 వెల: 50 మాత్రలు రు 5-0-0, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా

జాబులు

పిల్లవాడు తప్పిపోవుట

బాపట్ల తాలూకా మల్లభరణిపాలెం కాపురస్తుడు కోన రామారావు అనుపిల్లవాడు యిప్పటికి ఆరుమాసముల నుండి కనుపించుటలేదు. నయస్సు 14 సంవత్సరములు. వడుగు అయినది, కుడికాలుపాదము ఎంకరతిరిగియున్నది. కుంటుతూ నడుస్తాడు ఎజ్జినిరంగు. ఈపిల్లవాడు ఎక్కడనయినా కను పడినయెడల దయచేసి తెలుపకోరుతాను.

కోన నీతారామరావు

డిప్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆఫ్ సూక్ష్మ పోస్టు రంగుంటూరు జిల్లా

చిత్తూరు, దత్తమండలవిద్యార్థుల కొకవిజ్ఞప్తి

పైజిల్లాలకు చేరిన విద్యార్థులు, "రాయలసీమ స్టూడెంట్స్ లీగ్ ఆఫ్ సర్వీస్" అను సంఘకార్య నిర్వాహకసంఘ సభ్యులను యెన్నుకొనుటకుగాను 18-8-1929 ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు, నెం 30 తంబుకెట్టి వీధి, జార్జి టవున్ లో సమావేశమగుదు రని ప్రార్థన.

15-8-29.

ఇట్లు కార్యదర్శులు,

సి. నారాయణరెడ్డి.

యస్. యే. యల్. నారాయణరావు.

రాజకీయనిర్బంధితుల దినము

11-8-29 వ తేదీని పోలవరం స్వరాజ్యోత్సవములో శ్రీయుత పుసులూరి కోదండ రామయ్యగారి అగ్రాసనాధి పత్యమున రాజకీయనిర్బంధితులను, వారి స్వార్థత్యాగమును గూర్చి అభినందించుచు ఒక సభ జరుపబడెను. శ్రీయుత శంకర మంచి సుబ్బారాయుడుగారు సభాప్రారంభమున బైప్రార్థన జరిపిరి. తరువాత శ్రీయుత పుసులూరి కోదండరామయ్యగారు నిర్బంధితులను వారి ఉద్యమమును గూర్చి హృదయ రంజక ముగా నుపన్యసించిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

ఒకటవ సంస్కృతకమ్యవిద్యార్థిమహాసభ

ఒకటవ సంస్కృతకమ్యవిద్యార్థిమహాసభ (18-8-29) ఆదివారం మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు పల్లకాలాభిషేకమున మ|| రా|| శ్రీ|| బొల్లి నారాయణస్వామి చౌదరి బి. ఎ. బి. ఎల్. గారి అధ్యక్షతన జరుగును. బ్రహ్మశ్రీ పురాణం సూరిశాస్త్రి బి. ఎ. గారికి స్వాగతపత్ర మర్పింపబడును.

రావెళ్ల రామయ్య

సూరపనేని నారాయణమూర్తి,

కాటగడ్డ వెంకటకృష్ణయ్య,

కార్యనిర్వాహకులు.

ఆదిఆంధ్రసభ-వ్యూరు

10-8-1929 తేదీని ఏలూరు నవాబుపేట లో ని శ్రీ రామాలయముందు ఆదిహంధ్రులెల్లరు మ. రా. రా. శ్రీ. చింతా కంచివరదరాజులుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై యాదినన తీర్మానములు తీర్మానించిరి.

(1) ఏలూరు మానిసిపల్ హైస్కూలులో చదువుచున్న 87 మంది ఆది ఆంధ్ర బాలుకకు ఉచితవిద్య నొసంగుచున్న యీ పురపాలక సంఘమువారికిన్ని, సంఘాధ్యక్షులకు శ్రీ శ్రీ శ్రీ మోతే, నరసింహారావు జమిందారు వారికిన్ని యీ సభవారు తమస్వాదయపూర్వకవందనము లర్పించుచున్నారు. (2) నియమితసంఖ్య పూర్తియగుటచేపై హైస్కూలులో 2 3 4 ఫారములలో చదువుచున్న 18 ఆది ఆంధ్ర బాలుకకు ప్రత్యేకపు స్థానములకై దయతో యీ త్రువు నొసంగి నవచ్చును గోదానరిజిల్లా విద్యాశాఖాధికారియగు ఇ. జె. జాక్విన్ దొర గారికి యీసభవారు కృతజ్ఞతాపూర్వకాభినందనము లర్పించుచున్నారు.

(3) ఆదిహంధ్రబాలుర విద్యాభివృద్ధికై యేలూరు ఆది హంధ్ర పల్లెల్లనిటిలోను ప్రాథమిక విద్యా పాఠశాలలను నెల కొల్పినందులకు పురపాలకసంఘమువారున్న అధ్యక్షులును ఎంతయు వందనీయులు. అటులనే యేలూరు నవాబుపేటలో ఆది హంధ్రులకై పాఠశాల నొకటి ఆచరకాలములో నెలకొల్పగలగుటకు యీపురపాలక సంఘాధ్యక్షులను యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

కే. వేంకటరామయ్య

ఆంధ్రసోదరీమణుల కొకవిన్నపము

గత మాడువత్సరములందును అఖిలభారత మహిళా మహాసభలు క్రమముగా పూనా, ఢిల్లీ, పాట్నాలో జరుపబడిన సంగతి మీకెల్లరకు విశదమేగదా! ప్రతి అఖిలభారత మహిళాసభయును జరుగకముందు జిల్లాసభలును రాష్ట్రసభలును దేశమంతటను జరుపుచు వైమహాసభకు ప్రతినిధులను తీర్మానములనుపంపుట ముఖ్యవసరము. మొదటి మహాసభ పూనాలో జరుగకమున్న ఈవిషయమంతగా వ్యాప్తము కాకుండుటచే జిల్లాసభలును రాష్ట్రసభలును పెక్కుచోట్ల జరుపబడలేదు. కాని క్రమక్రమముగా ఈసంగతి అందరకును తెలియుటచేత కడచిన రెండువత్సరములను జిల్లారాష్ట్రసభలు అనేకచోట్ల జయప్రథముగ జరుపబడినవి. 1927 వ సంవత్సరాంతమున ఆంధ్రరాష్ట్రసభ ఈ కాకినాడపురమున జరిపితిమి. రాజసుండ్రి విశాఖపట్నము మొదలగు కొన్నిపట్టణములందును జిల్లాసభలును జరుపబడినవి. నిరదు అనగా 1928 వ సంవత్సరాంతమున ఆంధ్రరాష్ట్రసభ తక్కిన ఏజిల్లావారైనను జరిపెదరేమోయని ప్రయత్నము లొనర్చి చూచితిమిగాని ఎవరును పూనుకొనని అఖిలభారతసభకు ప్రతినిధులను పంప నవకాశ మొదవదనియు, దానాంధ్రరాష్ట్రసోదరీమణులకు చిన్నితనహాపాదించుననియు నెంచి, మరల మాజిల్లాయంను అందును కాకినాడపురముననే కొన్ని ఇబ్బందులకు లోనై; కొంతయాలస్యముగ నెట్లా రాష్ట్రసభ గావింపమని వచ్చెను. పైనచేర్చినవిషయసభలు ప్రతిసంవత్సరమునందును నెట్టెంబరు మొదలు నవంబరునెలలోపుగా జరుగవలసియున్నవి. ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రతినిధిగా నెన్నుకొనబడుటచే ఇట్టిసభలు జరుగునట్లు చూచుట శాస్త్రవ్యమై యున్నది. కాన మనయాంధ్రదేశమునందలి విద్యుషీమణులెల్లరును పట్టుదల వహించి ఎవరిజిల్లాయందు వారు జిల్లాసభలను జరిపి దేశమునకు

సహాయమును, నాకామోదమును గలిగింపగలందులకు మనఃపూర్వకముగ ప్రార్థించుచున్నాను. ప్రతిజిల్లాసభయును ఆంధ్ర రాష్ట్రసభ ఈసంవత్సర మెచ్చట జరిపిన యుచితమో చర్చించి తీర్మానించి ఆతీర్మానమును నాకుపంపియెడల బహుజనాభిప్రాయప్రకారముగా రాష్ట్రసభ జరుపవలసిన స్థలమును నిర్ణయించి ఆవిషయమును ప్రతిజిల్లావారికి నెరకపరచి ఆయావారికిని నాచేతనైన సాయమునుచేయ సంసిద్ధురాలనై యున్నాను. ఎట్టితీర్మానములను గావింపవలయునో ఎందరు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలయునో మొదలగు విషయములను కోరిన సంవత్సరముతో తెలియపరచెదను. వ్యవధి మనకకున్న లేనందున మనయాంధ్రసోదరీమణులెల్లరును యిందువిషయమై కీర్ణముగా తగుపని చేయుగలందులకు మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను. కాకినాడ కోకా కృష్ణ వేణమ్మ

మధ్యపరగణాల

కొత్తమంత్రివర్గము

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము

నాగపూరు, ఆగస్టు 12:—మధ్యపరగణాల కాసనసభలో యథోచిత సహకారవాదు లగు ప్రతినిధు లందరు మూండి గారి అధ్యక్షత నొక సభచేరిరి. రాబోవు కాసనసభాసమావేశమందు కొత్తమంత్రివర్గము యెడల విశ్వాసరాహిత్యతీర్మాన ముపాదించ బడెయెడల యీ యథోచిత సహకారవాదులగు కాసనసభ్యు లందరును ఒక్కమొడిగా సదరు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము నామోదించవలయునని తీర్మానము చేయబడెను. (అ. ప్రె.)

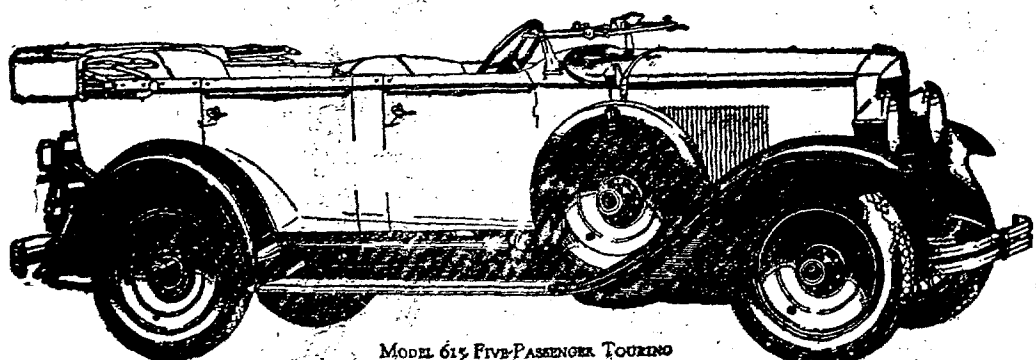
ప్రపంచముందున్న ప్రజల ఆమోదము

బ డి సి న ది

ఈ సంవత్సరమున మొదటి 8 మాసములందు జరిగిన అమ్మకము 1928 సం||రమునందు ఇదే సమయమునందు జరిగిన అమ్మకముకంటెను రెండింతలైనవి, గడచిన సంవత్సరమునందు గ్రహంపేజ్ ఆటోమొబైలు చరిత్రమునందు జరిగిన ఇతర యేరకము కారుల అమ్మకముకంటెను మిక్కిలి గొప్ప అన్న ఈ సాధారణమైన యభివృద్ధి గ్రహంపేజ్ యందున్న అభివృద్ధికమైన ఆకారము, అతిదివ్యమైనచేత, అత్యంత దృఢమైన విలువ వగైరాలు ప్రపంచముం దంతటను ఆమోదమును బడసి నట్లు తెలియజేయుచున్నది.

Joseph D. Graham
Robert E. Graham
Ray A. Graham

MODEL 614 FIVE-PASSENGER TOURING

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:— ప్రైడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ,
2/11, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సెకంద్రాబాదు.
ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎన్స్ట్రోర్, హెడ్ క్వార్టర్సు, విశాఖపట్నం.
దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామలయ్యర్, ఎన్స్ట్రోర్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరుచినాపల్లి.
సీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్సు, బళ్లారి.

1721

GRAHAM-PAIGE

వాతావరణస్థితి

1929 నంబి ఆగస్టునెల 14-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప ఉష్ణోగ్రత
గోపాల్ పూర్	86	77	0.1	14.4	— 1.5
విశాఖపట్టణము	92	81	...	15.3	+ 8.9
కాకినాడ	98	79	...	15.4	+ 2.5
మచిలీపట్టణము	98	74	0.5	14.2	+ 0.1
కర్నూలు	92	76	...	6.4	— 3.9
బళ్లారి	93	75	...	0.4	— 4.3
అనంతపురం	1.8	— 5.2
కడప	97	81	...	6.3	— 3.1
నెల్లూరు	99	84	...	3.0	— 2.5
మద్రాసు	97	79	...	5.6	— 2.2
కడపూరు	96	75	1.1	10.3	+ 3.7
వెల్లూరు	99	81	...	5.6	— 4.5
నెలము	97	76	...	4.5	— 5.8
కోయంబట్టూరు	87	70	...	5.7	+ 2.0
తిరుచనాపల్లి	99	79	...	0.2	— 3.9
నాగపట్టణము	95	81	...	5.9	+ 1.1
మధుర	99	79	...	2.0	— 3.0
పాంబన్	86	78	...	0.2	— 0.6
పాలంకోట	0.4	— 0.6
తిరువేండ్రము	82	73	0.2	30.2	+ 7.6
కొచ్చిన్	81	73	0.3	70.0	+ 12.2
కాలికట్టు	85	73	0.1	90.9	+ 17.5
మంగళూరు	88	74	0.1	106.8	+ 21.2
తెంగుళూరు	88	68	...	3.1	— 6.2
మెర్కార	70	61	+	67.7	+ 6.8
కొడైకనాల్	64	52	1.6	14.0	+ 1.5
కూనూర్	71	55	0.1	8.2	—

సర్కారులు:—మచిలీపట్టణములో 0.5" వర్షం చెను. గోపాల్ పూర్లో చినుకులు బడెను. మబ్బు దట్టముగా నున్నది. కాకినాడ, విశాఖపట్టణములో పగటివేడిమి 3 మొదలు 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. గోపాల్ పూర్లో 3 డిగ్రీలు తక్కువ. మచిలీపట్టణములో 1 రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. విశాఖపట్టణములో 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కా:—మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగా నున్నది.

కర్నూటకము:—కడపూరులో 1.1" వర్షం చెను. మబ్బు ఒక మోడ్లుగ నున్నది. పగటివేడిమి 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్, సహాయవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

మద్రాసు శాసనసభయొక్కయు సామ్రాజ్య శాసనసభయొక్కయు చెన్నపురి నియోజకవర్గపు ఓటర్ల జాబితా ప్రథమ ప్రకటన
మద్రాసు శాసనసభయొక్కయు భారత శాసనసభయొక్కయు చెన్నపురి నియోజకవర్గపు మహాదీయ, మహాదీయతర, ఇండియన్ క్రైస్తవుల నియోజకవర్గముయొక్క ఓటర్ల జాబితాలు గతసోమవారము 12 వ తేదీన ప్రథమ ప్రకటన గావింపబడెను. ఆక్షేపణలు చేయు వారును తమ హక్కులను నిరూపించదలచినవారును రిజిస్ట్రేషను ఆఫీసరునకు నెవ్రేంబరు 4వ తేదీలోపుగా తెలియజేయవలయును. ఓటర్ల జాబితా సవరణసంఘమువారిచే యీ ఆక్షేపణలు నెవ్రేంబరు 24వ తేదీన విచారించబడును.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0; వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను.
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

బ్రాధల్సు బిల్లు

ఉపసంఘమువారు చేసిన మార్పులు
చట్ట ప్రారంభమునుండియు, బ్రాధల్సు బిల్లును రాజధాని కంతుకు వర్తింపజేయవలయు ననియు,
5-వ క్లాజును తొలగించి, దానిస్థానే మరియొక క్లాజును జేర్చవలయు ననియు, పడుపునృత్తిగృహముంచుటను నేరముపై పోలీసు విచారణ లేకనే సిర్యాను జేయవచ్చుననియు,
మైనర్ల సంరక్షణనిమిత్తము ప్రభుత్వమువారు అనాధ శరణాలయములను బెట్టవలయు ననియు,
మైనర్ల మతానుసారము సంరక్షకుల నేర్పరచవలె ననియు, కొరడాశిక్షను తీసివేయవలెననియు, బహిరంగ ప్రదేశములలో వ్యభిచారవృత్తికి బిలిదిన, నేరముగా బరిగణింపబడవలెననియు, నీ మార్పులతో బ్రాధల్సు బిల్లునంతయు సెల్వెట్ట కమిటీవారి రంగీకరించియుండి రని 28 జూలయి హిందూ పత్రికలో జూచియుంటిని.
అనాగరికత అసమంజసమైన కొరడాశిక్షను పోలీసు విచారణను తొలగించి బ్రాధల్సు బిల్లును మొట్టమొదటనే రాజధానికంతుకు వర్తింపజేయవలయునని యంగీకరించి యిప్పటికి వ్యభిచారవృత్తికి బలియొసగక రజస్వలలై వివాహములకు సిద్ధముగానున్న మైనరుబిడ్డలనెల్లరిని బాలికలను ముందుసంతతిని గూడ రక్షించుటకై విశాలభావమునుజూపి సక్రమముగ వైమార్గములనుజేసిన సెల్వెట్టకమిటీవారికి కళాశంకుల సంఘముతరపున కృతజ్ఞతాపూర్వకపదనము లర్పించుచున్నాను.
బ్రాధల్సు బిల్లునందు 5-వ క్లాజుబదులుగా నుపసంఘమువారు చేర్చిన క్లాజుక్రింద డివిజన్ ఆఫీసరుగాని, షేజిస్ట్రీ టుగారుగాని నోటీసులుచేసి మీమిబిడ్డలను వ్యభిచారవృత్తిలో దింపుదురా? వివాహములు చేతురా? యను మొదలగు విషయములను వ్యభిచారశాతులలో మైనరుబిడ్డల తలిదండ్రులను విచారించి వారి యభిప్రాయములను కైఫీదులుగా తీసికొనవలయునను సవరణను బెట్టి నీసవరణతో సహా బ్రాధల్సు బిల్లు నంగీకరింపవలయునని చట్టసభ్యులను ప్రభుత్వమువారిని కళాశంకుల సంఘముతరపున వేడుకొనుచున్నాను. ఈ సవరణలను మైనరుబిడ్డల తలిదండ్రులు కైఫీదులై తీరవలెను. వానిలో వ్యభిచారవృత్తిలో దింపబడు మైనరు బిడ్డలు వీరిని దింపదలచిన తలిదండ్రులు, దృష్టింపబడుదురు. కాన నిట్టి బిడ్డలను రక్షించుటకు వీరి రక్షణను దొలగించుటకు ప్రయత్నించుచున్న తలిదండ్రులను శిక్షించుటకు పవిత్రమైన నేపథ్యమును వీలుండును. ఈవిచారణనుగూడ లేకుండ జేసినయెడల, విరోధముతోను, సన్న్యాసముగాను, వ్యభిచారవృత్తిలో దింపిరిని, యేపాపమెదగని మైనర్లపై కేసులబెట్టినయెడల, నక్రమమైన కేసులని చెలిసియున్నను, నిట్టియల్లరి జరుగుటవల్ల నిట్టి బిడ్డలను వివాహములను జేసికొనువారుగూడ నుండురు. కనుక వ్యభిచార వృత్తిలో దిగని మైనర్లను చెలిసికొని వారిని రక్షించుట కీసవరణ పవిత్రమైన యవకాశమిచ్చుచున్నది. కాన దీనినంగీకరించి శాశ్వతకేరసి స్థాపింపబ్రముఖుల నెల్లరిని వేడుకొనుచున్నాను.
గుంటూరు నాగభూషణం, రాష్ట్రీయకళాశంకుల సంఘకార్యదర్శి.

కాశిలో వర్షపాతము

ఇండ్లు కూలుట
కాశి, ఆగస్టు 14:—ప్రతిదినము అమితముగ వర్షము పడుచున్నది. ఇండ్లు కూలిపోవుచున్నవి. అకస్మాత్తుగను ఒక యిల్లు వైబడినందునలోనున్న ముడుసలి యొకరై నిన్న చనిపోయెను. ఒక ఉపాధ్యాయుడు యింటికప్పు వైబడినందున గాయపడి ఆస్పత్రిలో నున్నాడు. (ఆ. ప్రె)

సి. వి. హనుగారికి ఇటలీవారి బహుమానము

సువర్ణపతక మొసంగిరి
కలకత్తా, ఆగస్టు 18:—మాతన కాంతికిరణప్రసారమును కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయములో శౌతికశాస్త్రవేత్తలైన సి. వి. రామసుగాను కనిపెట్టిరి. ఇందుకొరకై మెచ్చి ఇటలీదేశములో శౌతికశాస్త్రపరివర్తువారు రామసుగారికి ఒక సువర్ణపతకమును పారితోషిక మొసంగి గౌరవించిరి. (ప్రె ప్రె)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 నంబి ఆగస్టునెల 15-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు			
వియ్యముబస్తాలు			
కుకుమ తెనాలిది	,,	వ 45 కలది	12 8 0 12 12 0
నెల్లూరిది	,,	డిబ్ 42	13 4 0 13 12 0
శిల్లి	,,	డిబ్ 46	15 8 0 16 8 0
రాగులు	ర.	164 బస్తా 1-3	11 0 0 12 0 0
శువ్వలు	,,		21 0 0 24 0 0
2. ధాన్యము పప్పులు			
కందులు బస్తా 1-3 ర 205	,,		16 0 0 17 0 0
నెవగలు	,,	డిబ్	15 8 0 17 8 0
పెసలు	,,	డిబ్	16 0 0 17 8 0
మినుములు	,,	డిబ్	17 8 0 18 0 0
ఉలవలు	,,	ర 195	9 8 0 10 0 0
3. నూనెపన్నులు			
శువ్వలనూనె బా 1-3	,,		185 0 0 145 0 0
నెయ్యి ను 1-3	,,		14 0 0 19 0 0
వేరు నెనగపప్పు బా 1-3	,,		46 0 0 47-0-0
వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-3 ర. 104	మ. బా. నూనె	98	
అమడము బా 1-3			100 0 0 102 0 0
4. చిల్లరపన్నులు			
చాయపసుపు బా 1-3			119 0 0 122 0 0
కూరపసుపు	,,		65 0 0 67 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-3			95 0 0 105 0 0
దనియాలు	,,	బా 1-3	82 0 0 42 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమండ	మ. బా. న. 1-3		46 40 50
చెల్లము బా 1-3			28 8 0 49 0 0
అన్నాచక్కెర బస్తా 1-3	,,		25 4 0 25 8 0
చింతమండు బా 1-3	,,		80 0 0 40 0 0
5. ఇనుము			
కట్టారకం బా 1-3	,,		88 0 0 84 0 0
చురం	,,		27 0 0 84 0 0
రవుండు	,,		82 8 0 85 0 0
6. నూలు			
నం 20 దెన్ని సింహాయాదె	ర		7 15 0
నం 6 ,, కటారి	,,		5 0 0
నం 24 ,, లాకి	,,		6 10 0
నం 40 బామ్మరు 10 పా	,,		10 10 0
నం 20 1/2 రెట్టలేడి	,,		7 8 0
నం 40 రాశి	,,		9 14 0
నం 4 దెన్ని మసీదు	,,		4 12 0
7. లోహములు			
నండి 100 కులం 1-3	ర		56 12 0 59 0 0
బంగారుకులం 1-3	,,		21 8 0 21 14 0
సవరకు 1-3			18 9 6
ఇత్తడి కా 1-3	,,		255 0 0 258-0-0
రాగి బా 1-3	,,		800
8. రంగులు			
అతిమేలు స్వీట్లరలాండు అతివరంబో సింహాయాదె			
పిప్పా 1-డిగ్రీల 200 కి రు 67 0 0			
,, నీలిరంగు 1 కి			1 10 0
,, 14 రకులు			1 10 0
,, 28 రకులు			1 8 0
,, 56 రకులు			1 8 0
,, 1 అందరు			1 8 0
నక్కలు పొట్టుపొక్కలతో అనాగి (బిల్లి రక్తం) 4 4 0			
కాంగో 8 8 1 1 0			
వజ్ర 4 8 1 2 0			

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయమున దొరకుగ్రంథములు

రాష్ట్రభాషాసాహిత్యము—రామానంద	
కర్మగారు	0-8-0
శ్రీరామవిజయము (నాటకము)—కె. వెంకటరమణ	
రావుగారు.	0-8-0
కారదాంబ, శ్రీనరసింహాద్రిని, నాటకము—టి. శ్రీనివా	
సరాభువాచార్యులుగారు	0-4-0
శివకామిని (నిఘంటువు)—శిరోధూరణము, వేంకటచార్యగారు	
చాలిపాపయోగకరము. చేబులూరినిమునును	1-4-0
ఆంధ్రోద్యమము—మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అగ్ర్య	
త్వల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు.	1-8-0
ఆంధ్రనవీధి—ముదిగొండనాగలింగశాస్త్రిగారు	0-4-0
అత్యంతజ్ఞానాసాంధ్రము—పాఠనంది జగన్నాథస్వామిగారు	
కవీరము విడిచినతరువాత ఆత్మస్థితినిగూర్చి చెప్పినది	0-8-0
సత్యవత్సరాధ్యక్షము—మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశాస్త్రిగారు	
అయిదాశ్వాసములరసవత్సరబంధము. అద్భుతకృతద	
ములతో నిండియున్నది.	1-0-0
గురుబోధామృతము (వేదపాఠగ్రంథము)—శ్రీమతి కట్ట	
మంచి తిరుమలముగారు. భక్తిరసపరిపూరితములను పాటలు	0-4
తిలకు మహాసయుము, సంపూర్ణమును జీవితము జీవస్థని.	
లు—మానికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు. డిమ్మి	420
పుటలు.	2-4-0
తత్వమందిరీక (ప్రథమభాగము)—సన్నిధానము నూ	
త్వ నారాయణశాస్త్రిగారు.	1-0-0
సంగీత శమంతకమణి.	0-8-0
మహర్షి దేవేంద్రనాథ తామరగూ సవ్యయచరిత్రము	
—మొక్కపాటి రామయ్యగారు. ప్రతిష్ఠాపత్రము ముఖ్య	
ముగ జనునలసినది. శివరత్నైకాగితము. పుటలు 214 కా	
లికోబైండు (కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే కలవు)	2-8-0
ఆంధ్రవైదికవింతామణి (నటికము) —పాఠనంది రామా	
శాస్త్రిగారు	0-12-0
పోస్టుకర్పణ ప్రత్యేకము.	

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,
నెం 7, తంబుచెట్టివీధి, జర్జిటవుక్, మదరాసు.

Price Annas 10 only.
AMRUTANJANI DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ

లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పరచబడ్డ రెటైర్మెంట్ లాభములను పద్ధతి
నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతులు
యొక్క వివరములు

యీ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనుడు.

హిందూ దేశములో యిట్టి లాభములను చూపు
కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటిలేదని సమ్మతమున్న
మని స్టేట్సుమెంట్ వేవరువారు 15-2-28 తేదీన
ప్రచురించియున్నారు.

వివరములకు యీ దిగువకు వ్రాయుడు.

82-1 వి. కె. చెట్టి,
శ్రీకృష్ణ మద్రాసు.
ఫోను నెం. 2420 పోస్టుబాక్సు నెం. 150
చీఫ్ ఏజెంట్:—టి. వి. రాఘవయ్య,
నార్తరక్ సర్కారు, బెజవాడ.

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు పంపుట సామ్యు వసూలు
చేయుట మొదలగు సాకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు
నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజెంట్లుగా నేర్పరిచినాము. ఆంగ్లేజి
పోస్టు సాకర్యములు లేనివారు మా ఏజెంట్లకు వ్రాసి ప్రతికలు వగైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కత్ దారు	24-0-0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	14-4-0	కత్ దారు	12-0-0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	7-7-0	కత్ దారు	6-4-0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	2-9-0	కత్ దారు	2-2-0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	4-12-0	కత్ దారు	4-0-0

క్రొత్త సంవత్సరాది సంచికలు

దినపత్రిక చందాదారులకు	1-0-0	చందాదారులు కానివారికి	2-0-0
వారపత్రిక	1-4-0	పాఠసంచికలు సంచిక 1-కి	1-0-0

సంచికల సంపుటకు తపాలఖర్చులు ప్రత్యేకము.

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్యావంతులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకళాది
విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటిత మగుచున్నది.

సంవత్సరచందా	ఉస్మానియా	7-2-0	కత్ దారు	6-0-0
అర్ధసంవత్సరచందా	ఉస్మానియా	3-9-0	కత్ దారు	3-0-0
విడిపత్రిక	ఉస్మానియా	0-12-0	కత్ దారు	0-10-0

భారతి వెనుకటి నాలుగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వరకు) క్యాలికో బైండు విక్రయమునకు సిద్ధ
మగు నున్నవి. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) వెల రు. 9-0-0. పి. పి. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:—నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, దక్కన్.

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధాపధముల జాబితా

1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అజీర్ణమునకు	1-0
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహారి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-కి	0-10
5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-కి	0-12
6. తామర తైలము, తామర, తీటుకు	0-6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతి భేదములకు	0-6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0-8
9. దంతశూలహారి, పండ్లపొటుకు	0-8
10. కర్ణశూలహారి, చెవిపొటుకు	0-6
11. గజ్జిక తైలము, గజ్జిచిడలకు డబ్బి 1-కి	0-4
12. పసుళ్లకు తైలము, శిశువగ్గళ్లకు	0-6
13. కేలకు మందు సీసా 1-కి	0-4
14. చందన అత్తరు 1 బొమ్మ	2-0
15. కుప్పకు తైలము, డబ్బి 1-కి	0-8
16. దంతమార్జము, పండ్లతోముటుకు	0-2
17. సుఖభోగిమాత్రలు	1-0
18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19. రోమహారి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
20. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0-6
22. గ్రహాణిమాత్రలు డబ్బి 1-కి	0-8
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
24. సుకుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25. నెగకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1-0
26. కఫహారి, శీతకట్టు దగ్ధలకు	1-0
27. కఫహారిమాత్రము, దగ్ధ ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-కి	0-8
28. కుందరి తైలము, ముఖకాంతి కిడబ్బి 1-కి	0-8
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పిలకు	0-10
30. నేతాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2-0
32. కుంకమపువ్వు తు 1-కి	8-0
33. పచ్చకర్పూరం తు 1-కి	8-0
34. కస్తూరి	86
35. జాన్న తు 1-కి	8-0

పోస్టుకర్పణ ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి — మదరాసు

WANTED ON HIGH PAY.

Vacancies everywhere. Apply for a copy
of "Guide To Chances" enclosing 2 anna
stamps.

ROYAL ELECTRICAL COLLEGE,
Naichebandan, DELHI

శ్రీ రాజరాజేశ్వరి ఆశ్రమం, అరకో-90

మీయొక్క సంఘములను, కవరలో వ్రాసి పంపినయె
డల శ్రీరాజరాజేశ్వరి యొక్క అనుగ్రహము వలన సరియైన
జబాబు యివ్వబడును. 1 మొదలు 4 ప్రశ్నలకు రు. 1-0-0
యితర ఒక్కొక్క ప్రశ్నకు రు. 0-8-0. నూన్యం పంపుట
రాక్షసగ్రహములనునివారించు బడును. వివరములకు వ్రాయుడు.

అద్భుతము! అతిరుజువు!!

జ్యోతిషముందు నమ్మకము లేని వారికి గూడ నమ్మక
ము గలుగునట్లు భూత భవిష్యత్వర్తమాన ఫలములను సం
హితాది అపూర్వ గ్రంథములను బట్టియు, అనేక వేల జాతక
ములు చూచి యుండుట వలన గలిగిన అనుభవ జ్ఞానమును బట్టి
యు వ్రాయబడును. ఒకసారి చూచిన మీకు తెలియగలదు.

1. ఆయుర్దాయ నిర్ణయము, సామూహిక ఫలములు ఒక సం॥ రమనకు విదేశా ఫలములు.	2-0-0
2. డిటా 5 సం॥ రములకు	5-0-0
3. ద్వాదశభావ ఫలములు, మహాదేశా ఫలములు	3-0-0
4. గ్రహస్థులము చేసి, హాదేశవర్ణలు కట్టి వివరముగా ద్వాదశభావ ఫలము, యావజ్జీవము అంతర్గతా ఫలములు వ్రాయుటకు.	25-0-0

జనన కాలము లేక ప్రశ్న కాలం, తిథి, మాసము,
వగైరాలు పంపవలెను. పోస్టు ఖర్చులు పేలు.

హోరానిలయము, శిశిందాబాదు, దక్కన్.